

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 277 (13.215)

Trst, nedelja, 11. decembra 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

CEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Predsednik Gorbačov je včeraj prispel v Erevan in se zadržal v Leninakanu

Iz vsega sveta prihaja pomoč prizadetim ljudem v Armeniji

*Na prizadetem območju se vrstijo potresni sunki - Novi Spitak bo zrasel na ruševinah starega
Neokusno obnašanje azerbajdžanskih islamskih integralistov, ki se veselijo armenske nesreče*

MOSKVA — V Sovjetski zvezi je bil včeraj dan žalovanja. V vseh republi-
kah so ostala zaprta zabavišča, javni
lokali, gledališča in kinodvorane, črni
trakovi na rdečih zastavah pa so izra-
žali žalost prebivalstva. Uradni poda-
tki o številu žrtev in ranjenih vsebuje-
jo srhljive podatke: mrtvih naj bi bilo
40-45 tisoč, ranjenih pa 12 tisoč.

Podatki se nanašajo seveda na števi-
lo žrtev, ki so jih lahko že identificira-
li ali vsekakor že izkopali izpod ruše-
vin, reševalne akcije pa so dejansko
šele v začetni fazi. Število mrtvih bo
torej nujno naraslo, prav tako kot šte-
vilo ranjenih. Samo včeraj so v Leni-
nakanu, Spitaku in Kirovakanu rešili
izpod ruševin 1.500 težje ranjenih lju-
di, ki so jih prepeljali v erevanske
bolnišnice.

V tolikšni tragediji pa žalostno iz-
stopa etično neopravičljivo obnašanje
skupin islamskih integralistov v Baku-
ju. Azerbajdžanci so se zbrali na uli-
cah in vzklikali »Alah je velik«. Veli-
čino njihovega boga pa naj bi merili
po tem, da je udaril po nevernih Ar-
menih. Tolpe Azerbajdžancev je raz-
pršila policija. Dnevnik Izvestija je po-
svetil daljši članek medetnični proble-
matiki, ki je potres očitno ni ublažil.

V Erevan je včeraj prispel tudi
predsednik Mihail Gorbačov, ki je
opoldan obiskal Leninakan (na sliki).
V prizadetem mestu je ostal nekaj ur
in osebno sledil nekaterim reševalnim
akcijam. Sovjetska birokracija je v
duhu glasnosti popolnoma opustila
svoje že zgodovinske pregrade. Vsi, ki
hočejo pomagati prizadetim Armen-
cem, lahko prosto pridejo v SZ, vodja
reševalnih akcij in ministrski predse-
dnik Rižkov pa je jasno in glasno pove-
dal, da morajo reševalne akcije pote-
kati brez predhodnih uradnih dlovo-
ljenj. Kdor želi zares pomagati potre-
sencem, naj se torej javi in takoj po-
prime za delo.

Po tako grozovitih naravnih katas-
trofah je povsem razumljivo, da je sle-
herna minuta dragocena, saj je vredna
lahko človeško življenje. Položaj je
vsekakor izredno kritičen. Mesto Spi-
tak je porušeno do zadnjega zidaka.
Odgovorni za informacije pri sovjets-
kem ministrskem svetu Juri Čaplin
je izjavil, da bo novi Spitak zrasel na
ruševinah starega, dela pa bodo pred-
vidoma trajala dve leti.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Piloti napovedujejo nove stavke

RIM — Včeraj ob 21. uri se je
zaključila stavka pilotov avto-
nomnega sindikata Anpac in po-
klicnega združenja pilotov Appl.
Stavko so izvedli tako, da so pre-
prečili polete z rimskega letališča.

Protestno akcijo so oklicali
zato, da bi pospešili zaključek po-
gajanj v zvezi z obnovo delovne
pogodbe pilotov. V ta namen sta
sindikata Anpac in združenje pilo-
tov Appl napovedala nove protes-
tne akcije, ki naj bi trajale po dve
uri dnevno v obdobju med 11. in
16. decembrom in med 8. in 13.
januarjem prihodnjega leta.

Toda že včeraj je prišlo do
sprememb. Tako so preklicali
stavkovno gibanje med 11. in 13.
decembrom in ga prenesli na čas
po 13. januarju, glede protestne
akcije od 14. do 16. decembra pa
je vse odvisno od izida jutrišnjega
srečanja z vodstvom letalskega
prevoznika Alitalia.

Udeležba na včerajšnji stavki je
bila skoraj popolna in redno je
bilo izvedenih le približno 20 od-
stotkov poletov. Stavka ni veljala
za mednarodne polete, ki jih niso
preklicali. Prišlo pa je do velikih
zamud, saj so vse mednarodne po-
lete prestavili na kasnejše ure. V
nasprotju s prejšnjimi stavkami so
bile tokrat velike težave tudi s
poleti na Sicilijo in Kalabrijo.
Povsem regularni so bili včeraj le
poleti tujih letalskih družb.

Ob 40. obletnici sprejetja pomembne listine OZN Slovesnosti in manifestacije ob dnevu človekovih pravic

ŽENEVA — Ob 40. obletnici proglasitve deklaracije
OZN o človekovih pravicah so na evropskem sedežu te
organizacije pripravili priložnostno slovesnost, na kateri je
generalni direktor OZN v Ženevi in pomočnik generalnega
sekretarja OZN za človekove pravice Ian Martenson izjavil,
da ta obletnica predstavlja priložnost, da se svetovna orga-
nizacija še z večjim elanom vrže v boj povsod tam, kjer
človekove pravice še danes niso spoštovane tako kot pred-
videva mednarodna listina.

Ob praznovanju tega pomembnega datuma pa bodo v
Parizu, New Yorku in tudi drugod po svetu, kjer ima sedež
biro OZN za človekove pravice, pripravili posebne manifes-
tacije. Posebej slovesno bo v Parizu, kamor je predsednik
Mitterrand povabil Nobelove nagrajence za mir. Tako sta
se v francoski prestolnici včeraj srečala dva najbolj znana
predstavnika vzhodnoevropskega oporečništva Poljak Lech
Walesa in Sovjet Andrej Saharov. Do srečanja je prišlo v
hotelu, kjer je nastanjen poljski nobelovec, glede vsebine
pogovorov pa ni nič znanega. Kasneje sta se oba srečala z
Mitterrandom (na sliki AP Saharov, Mitterrand in Walesa
od leve proti desni).

Ločeno je oba sprejel tudi francoski premier Michel Ro-
card, ki je ob tej priliki izjavil, da obisk obeh v Parizu
dokazuje, da se časi spreminjajo in da svet postaja vse bolj
odprt. Po Roncardovem mnenju lahko prisotnost dveh takih
osebnosti, kot sta Saharov in Walesa, na proslavi obletnice
proglasitve mednarodne listine o človekovih pravicah da
velik prispevek v boju za človekove pravice širom po svetu.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mafija vse bolj novači med mladimi

RIM — V Italiji je vse manj mladoletnega kriminala in
prestopništva. Vendar to pozitivno dejstvo ima tudi nega-
tivno plat, saj je vse več mladoletnikov povezanih z veliki-
mi »holdingi«
kriminala, kot so mafija, kamora in n'dran-
gheta. Tako trdijo izvedenci Inštituta za družbena in gos-
podarska vprašanja ISPES, ki so včeraj objavili rezultate
raziskave, opravljene skupno z uradom za mladoletni kri-
minal in prestopništvo pri pravosodnem ministrstvu.

Raziskava temelji na primerjavi podatkov, ki so jih
zbrali leta 1978 in lani, in potrjuje, da sta mladinski krimi-
nal in prestopništvo tesno povezana s krajevno stvarnos-
tjo. Med drugim potrjuje, da se je stanje na jugu znatno
poslabšalo, saj so v mestih kot Palermo, Bari in Neapelj
zabeležili najvišjo stopnjo mladinskega kriminala. Obe-
nem pa je pojav tesno povezan z obrobjem in marginaliza-
cijo: 70 odstotkov zaprtih mladoletnikov ima izredno nizko
stopnjo izobrazbe, 20 odstotkov pa je skoraj nepismenih.

Leta 1978 so organi pregona prijavili sodiščem za mla-
doletnike skupno 25.607 najstnikov, lani pa je bilo število
prijavljenih približno 18.000. Pred desetimi leti je bilo zapr-
tih 8.155 mladoletnikov, leta 1986 pa približno polovica.

Mladoletni kriminal in prestopništvo sta v glavnem po-
vezana z metropolo. Na severu je pojav izrazito prisoten
predvsem v Milanu in v Turinu, na jugu pa v Neaplju,
Bariju in Palermu. V Kampanji na primer 36 odstotkov
vseh prestopnikov živi v Neaplju in še zlasti v četrtih
Secondigliano ter Stella San Carlo. »Ni naključje,«
poudar-
jajo izvedenci, »da ravno v Secondiglianu 38 odstotkov
šoloobveznih otrok ne obiskuje šole (vsedržavno poprečje
je 2 odstotka) in da je smrtnost otrok najvišja v Italiji.«

Iz poročila izhaja tudi, da je okoli 20 odstotkov zaprtih
mladoletnikov nomadskega porekla, med njimi pa prevla-
dujejo jugoslovanski Romi. Njihova prisotnost je posledica
delovanja kriminalnih tolpe, ki se poslužujejo otrok od 8 do
14 let starosti za najrazličnejše delikte, predvsem tatvine
in prostitucijo, ker zaradi let niso izpostavljeni kazni.

Najbolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se organizirani
kriminal vse bolj poslužuje najstnikov. Kaže namreč, da so
ravno nove oblike in novi posli kriminalnih holdingov tis-
ti, ki silijo k vse večjemu »zaposlovanju«
mladoletne de-
lovne sile, ki ima večkrat ne povsem obrobno vlogo.

Nogomet: kvalifikacije za SP

**Danes v Beogradu (ob 15. uri)
Jugoslavija proti Cipru**

□ □ □

V drugem smuku sezone za svetovni pokal

**Zmaga Avstrijcu Hoeflehnerju
Danes na vrsti moški slalom**

□ □ □

Namizni tenis: v pokalu Nancy Evans

**Madžarske igralko premočne
za dekleta Krasa Globtrade**

NA 22. IN 23. STRANI

● V Armenijo prihaja pomoč iz vsega sveta

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Iz Italije so medtem prispela letala s skupino tehnikov za odstranjevanje ruševin. Dve letali sta prileteli tudi iz Francije, eno pa iz Švice. Vsa so imela na krovu živila in tehnične pripomočke, s katerimi naj bi olajšali prizadetim prebivalcem prve težave. Francoski izvedenci so s pomočjo armenških reševalnih ekip že rešili 60 oseb. ZDA bodo poslale v Armenijo 13 letal z nujno potrebnimi materiali in živili. Sovjetski zvezi pa sta že najavili pomoč tudi Jugoslavija in Indija. Kuba, ki bi jo moral Gorbačov obiskati po newyorški etapi svojega mednarodne obiska, je poslala pol tone plazme.

Ministrski glasnik Nikiforov je včeraj naštel stvari, ki jih Armenija najbolj potrebuje. To so zdravniške strukture, gradbeni material za nujna popravila poškodovanih bolnišnic in kliničnih centrov, brizgalke ter druge priprave in zdravila za hitro pomoč.

Na prizadetem območju se medtem vrstijo potresni sunki. V glavnem gre za lažje potresne sunke, ki običajno sledijo vsem hujšim potresom. Seizmologi so tudi končno ugotovili, da je potres dosegel jakostno stopnjo 7 po Richterjevi lestvici, epicenter pa je bil 12 kilometrov pod zemljo v kraju, ki je oddaljen le 50 kilometrov od Leninakana. Na istem območju je pred približno tisoč leti prišlo do prav tako hudega potresa, ki je popolnoma uničil staro armenško prestolnico. V torek, torej dan pred strahovitim potresom, se je zemlja v Leninakanu že pričela tresti. Prebivalci so zaznali dva potresna sunka, nihče pa si ni predstavljal, da bo tretji sunek imel tako katastrofalne posledice.

Moskovčani, pa tudi prebivalci drugih večjih sovjetskih mest so že javili, da nudijo bivališče preživelim Armencem, solidarnostne akcije pa so namenjene predvsem najmlajšim, ki so zaradi potresa izgubili starše in sorodnike. Malih sirot je menda nič koliko, veliko pa je tudi oseb, ki so utrpeli izredno hude opekline. Pri potresih se redno dogaja, da jim sledijo siloviti požari (če sežemo v zgodovino se bomo gotovo spomnili posledic potresa v San Franciscu), saj počijo plinske cevi in se pretrgajo električne žice. V Armeniji so torej potrebni tudi plastični kirurzi, ki bi lahko pomagali opečenim. Zdravniške ekipe, predvsem vojaške, delajo brez prestanka, tudi ponoči s pomočjo močnih žarometov, v kratkem pa jih bodo nadomestili izvedenci iz celega sveta. Mnogi so že v Moskvi, vendar je pot do prizadetih krajev precej neugodna, saj so vse cestne in železniške povezave prekinjene.

● Slovesnosti ob obletnici listine o človekovih pravicah

NADALJEVANJE S 1. STRANI

O človekovih pravicah pa je bil včeraj govor tudi drugod. Tako so na Dunaju brošuro o tej problematiki tiskali tudi v jezikih narodnih manjšin. To je prvič doslej, da je neka brošura, za katero je poskrbela avstrijska vlada, izšla tudi v slovenščini, hrvaščini, madžarskem in češkem jeziku. Ob izidu je kancler Vranitzky poudaril, da deklaracija OZN o človekovih pravicah predstavlja trajno osnovo za uresničitev človekovih pravic, avstrijski zunanji minister in podkancler Mock pa je dejal, da objava te deklaracije v jezikih manjšin istočasno pomeni obvezo, da se pravice manjšin zaščitijo.

Tudi papež Janez Pavel II. je v svojem sporočilu predsedniku republike Cossigi poudaril, da bo ob svetovnem dnevu miru osrednja pozornost letos posvečena razpravi o tem, da naj se mir zgradi tako, da se pri tem spoštuje manjšine.

Na sedežu Evropske skupnosti v Bruslju so ob obletnici proglasitve deklaracije o človekovih pravicah poudarili, da si bodo države ES tako

kot doslej zavzeto prizadevale za spoštovanje te deklaracije, ki predstavlja temeljni kamen za sodelovanje in varnost v Evropi, kakor tudi bistven element v odnosih z drugimi državami.

Povsod pa ni bilo tako slovesno in mirno. V Lhasi na Tibetu je prišlo do protikitajskih demonstracij in prišlo je do posega vojske. V spopadu sta bila ubita dva budistična menihi, po nekaterih poročilih pa naj bi bil ranjen tudi neki tuji turist. V Paragvaju pa so oblasti prepovedale manifestacije, ki so jo ob obletnici deklaracije o človekovih pravicah pripravile humanitarne, sindikalne in nekatere politične organizacije, ki so združene v paragvajski organizaciji za človekove pravice.

Za konec velja še omeniti manifestacijo v Pragi, na kateri je sodelovalo približno 5.000 ljudi. Shod je organizirala češkoslovaška opozicija, ki se zbira okrog organizacije Listina 77 in si prizadeva za spoštovanje helsinške listine. Manifestacijo v Pragi so oblasti dovolile, kar je prvič doslej.

OZN slovesno podelili Nobelovo nagrado za mir

Generalni sekretar OZN Perez de Cuellar je včeraj v imenu Organizacije združenih narodov dvignil letošnjo Nobelovo nagrado za mir. Svečanosti v Oslu je med drugimi prisostvoval norveški kralj Olaf, prisotni pa so bili tudi nekateri vojski in častniki iz vrst mirovnih sil OZN. Med slednjimi lahko omenimo jugoslovanskega generalmajorja Jovića, poveljnika vojaškega oddelka OZN, ki nadzoruje spoštovanje premirja med Irakom in Iranom. Na sliki (telefoto AP) sta generalni sekretar OZN de Cuellar in predsednik norveškega komiteja za podelitev Nobelove nagrade za mir Egil Aarvik.

Magnago: Avstrija naj ne izda »pobotnice« italijanski vladi

MERAN — Zremo v prihodnost in se pri tem opiramo na lastno moč. S tem geslom se je včeraj v Meranu začel kongres Južnotirolske ljudske stranke SVP, ki bo v teh dneh izbrala naslednika dolgoletnega liderja Silviusa Magnago. Osrednja tema kongresa pa je vprašanje »pobotnice«, ki naj jo Avstrija da Italiji ob sprejemu ukrepov za celovito uresničitev južnotirolskega paketa.

In ravno vprašanju »pobotnice« je bil namenjen glavni del uvodnega poročila, ki ga je Magnago prebral pred okoli 800 delegati in številnimi gosti (med temi tudi predsednik SSK Marjan Terpin in podtajnik Karel Brešan). Magnago je bil zelo kritičen do zakona, ki omogoča državi, da usklajuje in usmerja delo dežel in avtonomnih pokrajin. Ta zakon po mnenju Magnago je nesprejemljiva omejitev avtonomije Bocienske pokrajine. Poleg tega pa Italija ni še uresničila vseh obveznosti iz paketa. Prav zato SVP ne more še privoliti v to, da bi Avstrija izdala italijanski državi pobotnico glede rešitve manjšinskega vprašanja na Južnem Tirolskem.

Na sliki (telefoto AP) Magnago med branjem uvodnega poročila.

Libanon zahteva sklic Varnostnega sveta OZN

NEW YORK, TEL AVIV — Stalni predstavnik Libanona v OZN Rašid Fahuri je uradno zahteval sklicanje Varnostnega sveta Svetovne organizacije zaradi petkovskega izraelskega napada na Libanon. Trenutno ni znano stališče petnajstih članic Varnostnega sveta, a po izjavah bejrutskega predstavnika se ne bo nič spremenilo.

Pesimizem pa je tokrat neupravičen, saj so izraelski napad v bistvu obsodili vsi, vključno z ameriškim državnim tajnikom Shultzem. Arabska liga pa je poudarila, da je bil napad nesmiselna agresija, ki je skušala odvrti pozornost mednarodne javnosti od skorajšnjega zasedanja Generalne skupščine OZN v Ženevi, kjer bi moral spregovoriti Jaser Arafat, in od intifade na zasedenih arabskih ozemljih.

Upor Palestincev pa je včeraj dobil skrajno nevarne razsežnosti. Židovski skrajneži so namreč prejšnjo noč zažgali v vasi Ibtin pri Haifi neko mošejo, kar je povzročilo množične protestne manifestacije med izraelskimi Arabci in Druzi v Galileji.

Le nekaj ur po preklicu policijske ure pa so izraelski vojaki v Gazi ubili dva Palestinca. Po trditvah jeruzalemskega radia je prva žrtev padla v napadu na neko izraelsko izvidnico, druga pa v neki jetnišnici. Izraelci trdijo, da je v obeh primerih šlo za samooobrambo ob napadu Palestincev.

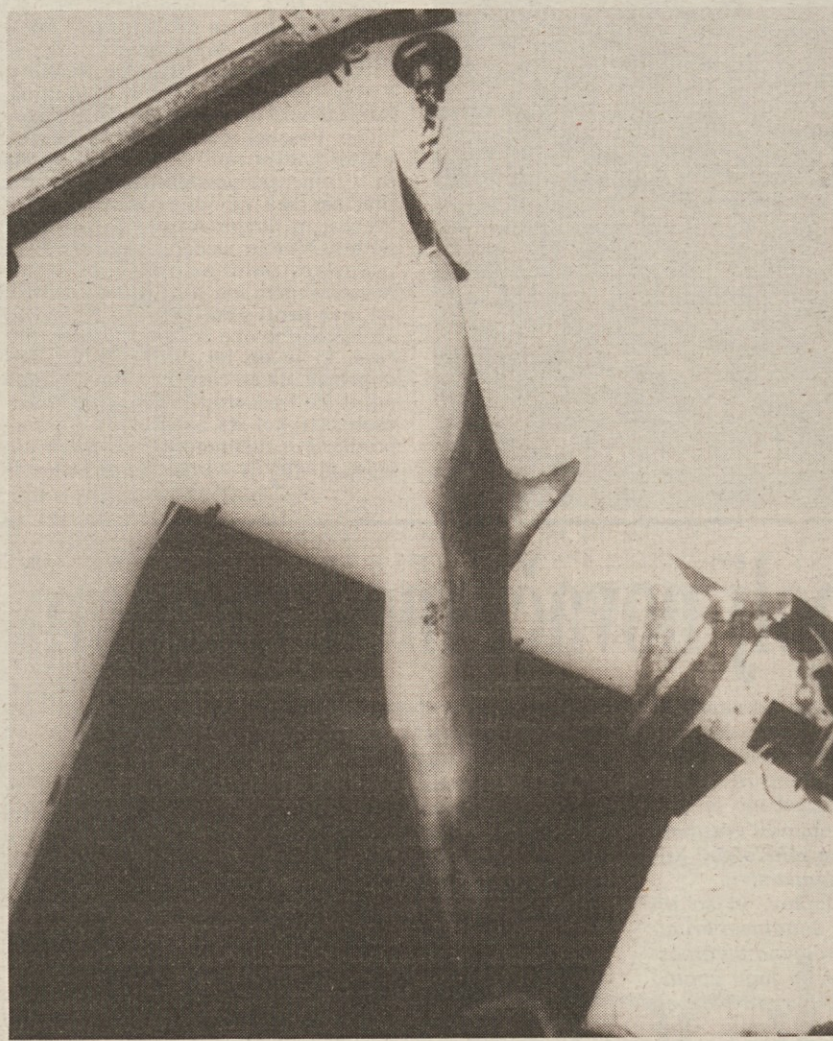
Kdor je napovedoval, da intifadi pohaja sapa, se torej moti. Že res, da niso goloroki Palestinci izbojevali nobene konkretne zmage, na moralnem področju pa so nedvomno zmagovalci, saj je na njihovi strani vsa omikana svetovna javnost, Izrael pa si je v enem letu zapravl ves ugled.

Na cestah sedem mrtvih

BERGAMO — Na severnoitalijanskih cestah je v zadnjih štiriindvajsetih urah izgubilo življenje sedem oseb. Štiri ženske so žive zgoarele v avtomobilu po banalnem trku v Bergamu. Ko so se vračale z neke zabave, je v zadnji del njihovega avta med zavijanjem na levo trčil drugi osebni avtomobil. V trčenju je počil rezervoar, bencin se je vnel, ženskam pa ni uspelo zbežati iz avtomobila.

Prejšnjo noč pa so štirje ameriški vojaki na civilnem terenskem vozilu toyota v Vicenzi zavozili v reko Retrone. Trije vojaki so utonili, četrtega pa je rešila izvidnica ameriške vojaške policije.

Brezmejna človeška krutost Na drog so obesili delfina

Človeška krutost res nima meja, še en dokaz, če je bil sploh potreben, pa so včeraj zjutraj dobili prebivalci rimske četrti Laurentino. Na drogu javne razveljavne pred vhodom v znanstveni licej Teano so namreč dijaki včeraj ob prihodu v šolo našli obešenega delfina. Delfin je še krvavel in je bil umazan od peska, zato skrbnik šole domneva, da so žival obesili na drog malo pred zoro, nedaleč od šole pa je skupnost za rehabilitacijo mamilašev, ki se imenuje Delfin.

Andreotti in promet...

CATANZARO — Italijanski zunanji minister Andreotti ima po polotoku res veliko privržencev, nad njegovim prihodom se pa avtomobilisti v Catanzaru res niso posebno navduševali. Mestni redarji so namreč celo uro ustavili promet na eni izmed osrednjih ulic kalabrijskega mesta, tako da so omogočili koloni avtomobilov v Andreottijevem spremstvu, da je lahko vozila v prepovedano smer.

Briljantno operacijo so redarji izpeljali med 13. in 14. uro, ko je promet v mestu posebno kaotičen. V enem izmed avtomobilov je bil tudi bivši minister za prevoze, socialist Mario Cossiga, ki je napovedal izredno sejo občinskega sveta, na kateri bo zahteval odstop tistih, ki so povzročili hudo prometno zmedo.

DECEMBRSKE PONUDBE Z NAJUGODNEJŠIMI CENAMI

VATOVEC
TRST - Ul. Machiavelli 28 - Tel. (040) 69076
Obiščite nas!

Kozmetičarka — maserka

IRENA KEBAR — Estetica »JEUNESSE«

Drevored XX. september 9 — Tel. 764078

je na vašo razpolago za nego obraza in druge tratmane

moška in ženska modna oblačila

Fany Konfekcije
TRIDESET LET NA USLUGO KLIENTOM
Ul. Flavia di Stramare 99 - Žavlje - tel. 231118

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1.200 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študentje mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglas 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglas 700 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Osmrtne, zahtvale in sošalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst. Ul. Montecchi 6 - tel. 7796688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796600 - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

CEDAD - Stretta De Rubels 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Po petkovem trojnem zločinu v Reggio Calabrii

V mafijskem obračunavanju padli včeraj v Gallicu dve novi žrtvi

REGGIO CALABRIA — Med včerajšnjim streljanjem v kraju Gallico pri Reggio Calabrii sta bili dve osebi ubiti, ena pa ranjena. Gre za 49-letnega Paola Suraceja in 34-letnega Domenica Cartisana, medtem ko je bil ranjen 45-letni Antonino Marra. Surace in Cartisano sta bila stara znanca policije, medtem ko glede Antonina Marra ni podatkov, da bi imel kdaj opravka z zakonom. Policija in karabinjerji so prepričani, da je treba včerajšnji dvojni umor povezati s trojnim umorom, ki se je zgodil v petek zvečer v Reggio Calabrii, kjer so bili v neki pizzerii ubiti 34-letni Sebastiano Tale in 28- oziroma 27-letna bratranca Guglielmo in Paolo Brinzi.

Po prvih podatkih so za včerajšnji umor odgovorne najmanj tri osebe, od katerih sta dve dejansko streljali na Suraceja in Cartisana. Preiskava je pokazala, da je na Trg Fontana v Gallicu

z dostavnim vozilom najprej pripeljal Cartisano, ki je bil namenjen na bencinsko črpalko, ki jo vodi ranjeni Marra. Le nekoliko kasneje je s svojo blindirano alfetto tja prišel tudi Surace. Začeli so se pogovarjati, takrat pa je na trg pripeljala lancia thema, iz katere sta skočila dva moška in začela streljati iz avtomatske puške češkoslovaške izdelave in iz polavtomatske puške. Ogenj sta usmerila na odprto okno Suracejeve alfette. Ta je bil takoj mrtev, medtem pa je skušal Cartisano s svojim vozilom pobegniti, vendar so ga strelji zadeli in ranili. Ranjen se je zaletel v zid neke zgradbe, kjer sta napadalca z nekaj rafali »dokončala« svoji krvavi posel. Po zločinu sta morilca odvrгла orožje, nedaleč stran pa so odkrili tudi themo, na kateri so bile ukradene registrske tablice, pa tudi sam avto je bil ukraden.

Včerajšnji zločin, kakor tudi petkov trojni uboj v Reggio Calabrii, preiskovalci uvrščajo v medsebojne obračune med tamkajšnjimi mafijskimi tolpmi. Antonino Marra je bil najbrž ranjen le naključno, glavna tarča morilcev pa naj bi bil Paolo Surace, ki je v zadnjem obdobju v krogih tamkajšnje mafije prihajal vse bolj v ospredje. Pripadal je tolpi skrivajočega se mafijskega šefa Antonina Imertija, ki se že dolgo bori s tolpo De Stefana. Surace je bil prepričan, da mu grozi nevarnost, zato je živel v blindirani hiši, ki je bila še dodatno zavarovana z izrednimi varnostnimi napravami.

Glede Cartisana policija in preiskovalci iščejo morebitno zvezo z istoimensko družino iz Fiumare, ki je bila ravno tako kot Surace vključena v tolpo Antonina Imertija in je bila v zadnjem času večkrat vmešana v nekatere krvave mafijske obračune.

Nujen zakon o »domačih« zvereh

VARESE — Nesrečna smrt 62-letne Esmerine Scotti in 18-letnega Marcella Ceruttija, ki sta ju v petek dopoldne raztrgali dve levinji, je ponovno sprožila plaz polemik o nujnosti sprejema ustreznega zakona, ki bo urejal kupovanje in vzrejo divjih zveri.

Trenutno imajo italijanske družine kot »domače živali« najmanj 3.000 tigrov in levov. Toda tem zverem je treba dodati še na stotine krokodilov, strupenih pajkov in kač. Ta »ljubezen« do teh nevarnih živali je marsikateriga lastnika že stala življenje, kljub temu pa na zakonskem področju v zvezi s tem vprašanjem ni bilo še ničesar narejenega. Vprašanje je tudi, koliko življenj bo še potrebno, da se bodo politične oblasti končno zganile in sprejele tak zakon, ki bo divjim živalim dopuščal življenje v njihovem naravnem okolju in prepovedal številnim »ljubiteljem« živali, da svojo »ljubezen« potešijo na tako nevaren in obenem krut način.

Na sliki (AP): dvotedenski tiger je še nedolžna igračka, odrasel pa se spremeni v izredno krvoločno zver.

Nerešljiva vprašanja črncev v Južni Afriki

CAPETOWN — Ameriška demokratska senatorja David Boren in Sam Nunn sta ob zaključku enotedenskega študijskega bivanja v Južni Afriki izjavila, da se bo v bližnji bodočnosti še bolj izostril boj bele manjšine proti temnopoltim domačinom. Senatorja je globoko razočaral tudi južnoafriški predsednik Pieter Botha, ki še vedno zagovarja neomajno politiko apartheida, nekoliko manj reakcionarna stališča pa so podpirali ministri za zunanje zadeve, za ustavne posle in pravosodje.

V Pretorii se je v teh dneh pričel tudi festival skrajnodesničarske organizacije Afrikaaner Resistance Movement. Svečanost so priredili ob 150-letnici potovanja preko Transvaala. Reakcionarni belci bi morali do 16. decembra prehoditi tisto pot, ki je pred poldrugim stoletjem pomenila osrednjo južnoafriško cestno povezavo. Gre torej za cesto, po kateri so belci vkorakali v črnsko bit, ki je od takrat dalje, po mnenju nekaterih, manjvredna in zato primerna za suženjstvo (Telefoto AP).

Rimska občina zavrnila županov načrt o prometu

RIM — Rimski občinski svet ni sprejel načrta župana Pietra Giubila o prometu po mestnem središču. Kaotični rimski promet naj bi urejevali po zadnji številki na evidenčni tablici avtomobilov. Soda in liha števila naj bi reševala rimske težave s prometom v mestnem središču, vendar se je večina občinskih svetovalcev odločno uprla županu, češ da gre za neučinkovit ukrep, ki bi povzročil le kopico dodatnih problemov in zmede.

Rimska sekcija Proletarske demokracije je zahtevala od župana, naj odstopi, saj je občinski svet tokrat že tretjič soglasno zavrnil enega od županovih načrtov. PD pravi, da je Giubilo zmožen sestavljati le »folklorne načrte«, ki se jim muzajo tako Rimljani kot drugi Italijani.

Pred glasovanjem v občinski palači, bi se morali župan Giubilo ter odbornika za promet Mori in mestno policijo Celeste sestati s predstavniki trgovcev in zveznih sindikatov. Župan je namreč hotel pregovoriti trgovce, naj podprejo njegovo idejo o izmeničnih evidenčnih tablicah. Trgovci pa so bili na strani občinskega sveta, saj so izrazili prepričanje, da je treba najti rešitev na pereče vprašanje rimskega prometa po novem letu. Zaprtje mestnega središča avtomobilom predstavlja namreč veliko izgubo za trgovce, saj se meščani očitno neradi premikajo peš, pa čeprav zveni to izredno nelogično. Parne in neparne tablice pa bi še bolj povečale zmedo in prizadele tako trgovce kot gostince.

Izgnali senegalskega arhitekta ki se je razstavljaj v izložbi

PESCARA — V elegantni izložbi neke trgovine v Pescari so v predbožičnem času okrasili razstavní prostor z nomadskim šotorom, v katerem je blaženo kadila živa temnopolta lutka. Zanimanje kupcev je pritegnilo tudi policiste, ki so odkrili, da je »lutka« 35-letni senegalski arhitekt Issan Niang. Arhitekt je bival v Italiji že tri mesece, njegov vizum pa je že zdavnaj zapadel.

Zaradi tega so policisti pospremili arhitekta na kvesturo, z njim pa so odvedli tudi lastnika trgovine Giancarla Acciavattija. Oba sta izjavila, da se je Senegalec prostovoljno postavil v izložbo, za svojo uslugo pa ni bil plačan, saj se z Acciavattijem poznata že dolgo let. Spoznala sta se v

Tunisu, ko je Niang obiskal Italijo, pa je obiskal svojega prijatelja in tako je nastala tudi zamisel, da okrasijo izložbo v afriškem duhu. »V Rimu se redno dogaja,« se je opravičil Acciavatti, »da žive lutke reklamirajo razstavljeno blago.« V Pescari pa gre očitno za nepojmljivo novost.

Kljub temu bo moral Niang zapustiti Italijo. Z njim bodo izgnani tudi drugi trije Senegalci, ki pa se niso razkazovali v izložbi elegantne trgovine v središču Pescare. Skupinica je namreč prodajala preproge, verižice in podobne vragolije. Bili so skratka temnopolti krošnjari, za katere ne vemo, če so bili diplomirani kot Niang.

RIM — Sodeč po včerajšnjih prognozičnih nižinskih kartah bi se moralo suho in relativno hladno vreme nadaljevati tudi v prihodnjih dneh. Taka je tudi dolgoročna meteorološka napoved italijanskega hidrometeorološkega urada vojaškega letalstva, ki predvideva padavine le v srednji in južni Italiji.

Greben visokega zračnega pritiska nad Biskajskim zalivom bi moral po mnenju italijanskih meteorologov preprečiti prodor atlantskih motenj v Sredozemlje. Tega mnenja pa niso zahodnonemški in jugoslovanski meteorologi, ki napovedujejo, da se bo greben visokega pritiska obrnil v smeri pol dnevnikov, kar bo povzročilo sredi prihodnjega tedna prodor hladnega in vlažnega zraku preko srednje Evrope na Apeninski in Balkanski polotok. Po teh napovedih bo današnji dan lep, maksimalne temperature se bodo zvišale. Že proti večeru pa so možne prve pooblačitve. Pihali bodo vetrovi južnega kvadranta in bo topleje. Pred prihodom padavinske fronte bodo začeli pihati vzhodni vetrovi, ker se bo ta pomikala v smeri severozahod-jugovzhod pričakujejo ob prehodu fronte občuten padec temperature, tako da bo snežilo vse do nižin, v drugi polovici tedna naj bi bilo hladno z burjo na severnem Jadranu.

Seveda nihče ne more jamčiti, da je ta napoved gotova. Južno od Alp je verjetnost pravilne meteorološke napovedi le 60-odstotna. Dovolj so le malenkostne spremembe v gibanju zračnih mas, pa se izjalovi tudi najbolj skrbno sestavljena meteorološka napoved, kar je bilo v zadnjih dveh tednih nekaj povsem običajnega.

Tako je včeraj nenadno neurje s 100-kilometrskim vetrom, dežjem in snegom presenetilo Grke, ki kaj takega niso pričakovali. Orkanski veter je ruval drevesa, odkrival strehe in popolnoma ohromil ves pomorski promet med posameznimi otoki.

Na sliki (telefoto AP): za Washington napovedan sneg je res pobelil prestolnico, ker imajo v ZDA z meteorološkimi napovedmi manj težav kot v Italiji, saj je njihova verodostojnost celo 90-odstotna.

MANUFAKTURNA
TRGOVINA

*Pertot
Ivana*

NABREŽINA 106/4
Tel. (040) 200339

OBUTVE VISOKE MODE

ALTA MODA

TRST

Ul. G. Gallina 3

Tel. 631822

*posebna prodaja
zaradi prenavljanja trgovine*

Na pobudo svetovalske skupine KPI V deželnem proračunu tudi postavke v korist manjšine

TRST — Na zadnji seji 1. komisije Deželnega sveta F-JK so bili v okviru razprave in glasovanja o proračunu za triletnje 1989-1991 sprejeti nekateri amandmaji, ki jih je predstavila svetovalska skupina KPI in ob razložil svetovalec Miloš Budin. Sprejeto je bilo, je rečeno v tiskovnem poročilu svetovalske skupine, da se povišajo postavke za kritje stroškov krajevnih uprav in njihovih konzorcijev za uporabo slovenskega jezika od 70 na 200 milijonov letno ter postavke za kritje stroškov za tiskanje učbenikov in za delovanje zbornih organov slovenskih šol od 75 na 100 milijonov letno.

V proračun je bila po sklepu večine vnesena tudi postavka za finansiranje delovanja slovenskih organizacij, med katerimi bo tudi SLORI. Svetovalska skupina KPI je sicer predlagala amandma, s katerim bi prispevke za SLORI vključili v Financni zakon, ker bi na tak način ta znanstveno-raziskovalna ustanova bila priznana in vključena v seznam z ostalimi sorodnimi raziskovalnimi ustanovami, ki delujejo v naši deželi. Tako mesto SLORI-ju povsem pritiče glede na kvaliteto in naravo njegovega delovanja, vendar Deželni odbor zaenkrat te oblike ni sprejel in vprašanje ostaja vsekakor odprto za naprej.

Svetovalska skupina KPI je predlagala še postavko za izredne prispevke Kraški gorski skupnosti za dela in posege na teritoriji, se zaključuje tiskovno poročilo, čigar družbeno-gospodarsko in etnično ravnotežje je bilo prizadeto z velikimi posegi in infrastrukturnimi javnega značaja. Deželni odbor amandmaja za enkrat ni sprejel, a niti zavrnil, saj je predlagal, da ostane v nadaljnji razpravi.

Pomoč F-JK prizadeti Armeniji

TRST — Deželni odbor Furlanije-Juljske krajine je razpravljal tudi o tragičnem potresu, ki je prizadel Armenijo in del Kavkaza in terjal na desetine tisoč mrtvih (ugibanja o številu žrtev so naravnost grozljiva, saj govorijo o 50.000, 80.000 in celo 110.000 žrtvah). Deželni odbor F-JK je pripravljen nuditi pomoč in izkušnje, ki si jih je nabral po potresu, ki je leta 1976 prizadel del Furlanije.

Pripravljeni smo dati na razpolago, je dejal predsednik deželne vlade Adriano Biasutti, v soglasju s pobudami na državnih ravni, vse naše tehnično-operativno znanje, ki smo si ga nabrali v teh letih, kakor tudi v primeru, da bi nas zaprosili, tudi opremo in strokovnjake (zdravnike, tehnike itd.).

V tem smislu je deželni odbor poveril nalogo odborniku za civilno zaščito Giovanniju Di Benedetto, da se dogovori s pristojnim ministrstvom, ki ga vodi Vito Lattanzio, za razne pobude, s katerimi želi tudi Furlanije-Juljska krajina prispevati svoj delež pri obnovi armenskega potresnega območja.

Z zasedanja PSI o obmejnih področjih Zakon za obmejna področja revidirati in takoj sprejeti

ČEDAD — Možno je, da bo delegacija socialistične stranke odpotovala v Bruselj in vzpostavila stike s komisijo Evropske skupnosti, ki bo morala priznati Furlanijo-Juljsko krajino kot obmejno deželo. Na tak način bi bilo mogoče ugotoviti resnične možnosti zakonskega postopka za obmejna področja, upoštevajoč dejstvo, da je eden od ciljev Evropske skupnosti posegati za razvoj in prilagoditev področij, ki bi se lahko z uvedbo enotnega evropskega tržišča znašale v težavah. Šlo bi za težave (je ugotavljal deželni odbornik za industrijo Saro), ki bi lahko bile nepremostljive za krajevna podjetja. Leta 1992 bi namreč ostale osamljene pred pravimi evropskimi velikani.

Deželni odbornik in istočasno deželni tajnik PSI je, izhajajoč iz polemik, ki so se začele z zahtevami dežele Veneto, tudi ugotavljal, kako je bila osnovna napaka narejena v trenutku, ko je bila v zakonski osnutek za obmejna področja vključena celotna dežela. Šlo je sicer za obvezno izbiro, je dodal, ker bi v nasprotnem primeru stranke, od KD do PSI in KPI, imele precejšnje notranje težave.

Pobudo o bruseljskem sestanku z Evropsko skupnostjo je predlagal poslanec socialistične stranke Gabriele Renzulli na zasedanju o zakonskem osnutku za obmejna področja, ki sta jo v Čedadu priredili strankina krajevna sekcija in sekcija iz Čente.

Čedada niso izbrali naključno za to zasedanje. Prisotnost slovenske manjšine — je na srečanju poudaril tudi špetski župan Firmino Marinig — je še dodatni razlog za priznanje specifičnosti tega področja in logike zakonskih ukrepov za obmejni teritorij.

Zasedanje se je začelo z uvodnimi poročilioma onskih tajnikov iz Čedada in Čente Snidarciga in Castenetta,

Špetski župan Firmino Marinig

posegel pa je tudi predsednik industrijske cone Jacolutti, ki je med drugim ugotavljal, kako bi lahko nedavne spremembe norme v jugoslovanski ustavi glede uporabe dobička za tuja podjetja, ki delujejo na ozemlju SFRJ in pa ustanovitev petih prostih con na meji, privedle do tega, da bi bile italijanske investicije na jugoslovanskih tleh res ugodne.

Spregovorila je tudi poslanka Roberta Breda, ki je med drugim zagovarjala potrebo, da je treba iskati skupne točke z deželo Veneto, da bi postopek zakonskega osnutka za obmejna področja postal hitrejši. Kot že pred njo drugi govorniki je socialistična poslanka zavrnila obtožbo, po kateri naj bi bil omenjeni zakon podporniškega značaja, obenem pa je tudi ugotavljala, kako je na rimski ravni nekako »popustila« pozornost do problemov Furlanije-Juljske krajine.

Nov odsek železniške proge Humin-Karnija

TRST — Jutri bodo odprli nov odsek podvojene tabeljske železniške proge Videm — Trbiž. Odprli bodo odsek med Huminom in Karnijo.

Izgradnja tega novega odseka železniške proge, je rečeno v poročilu tržaškega ravnateljstva železnice, sloni na povsem novem sistemu gradnje, ki je za naše kraje nekaj novega.

Tirnice so položene naravnost na cementno podlago. Po tako zgrajeni progi lahko vozijo vlaki z zelo visoko hitrostjo. Poleg tega so vzdrževalni stroški nižji za 80 odstotkov v primerjavi z onimi na »normalnih« progah. Tudi tirnice počasneje odslužijo svoje namenu.

Izgradnja, oziroma podvojitev celotne tabeljske železnice od Vidma do Trbiža bo omogočila deželi Furlanije-Juljski krajini, da se vključi v evropski sistem prevoza v gradnji nove združene Evrope.

Ob tej priložnosti so železniška ustanova in graditelji priredili manifestacijo, ki predvideva ogled proge in delovnišči med Tabljo in državno mejo z Avstrijo.

Predvideno je, da se bo otvoritev novega odseka udeležil tudi minister za prevoze Giorgio Santuz.

V splošnem pomanjkanju snega v F-JK Smučarija le na Varmostu

Zimsko-športno središče na Varmostu nad Forni di Sopra

VIDEM — Ljubitelji smučanja, ki jih je v naši deželi nič koliko, bodo morali zaenkrat še počakati. Lahko se sicer podajo v zimsko-športna središča izven dežele, kjer so snežne razmere ugodnejše. V Furlaniji-Juljski krajini je smuka zaenkrat možna le v Forni di Sopra in sicer na Varmostu, drugod so žične naprave zaprte. Na Piancavallu je trenutno od 5 do 80 cm snega, v Forni di Sopra od 0 do 35 cm, na Zoncolanu ga sploh ni, kakor tudi na Trbižu. Na Nevejskem sedlu je snega od 5 do 55 cm, smučanje pa je možno le od kočice Gilberti do Prevala na italijansko-jugoslovanski meji. »Odprta« je tudi 2,5 km dolga tekaška proga.

Pričakovati je, da bodo tudi danes Mokrine zabeležile pravi naval. Na progah smučarskega središča na italijansko-avstrijski meji je namreč snega dovolj in vlečne naprave redno obratujejo.

V drugih zimskih središčih pa si v določeni meri pomagajo z umetnim snegom. Tako tudi na primer na Podkorenu pri Kranjski gori, kjer bo čez teden dni 18. pokal Vitranc. Na slalonski progi je dovolj umetnega snega, kar so potrdili tudi najboljši slovenski alpski smučarji in smučarke, ki se bodo udeležili tekmovanja.

Župan Bressani pomirja duhove v zvezi z mundialom

VIDEM — Videmski župan Piergiorgio Bressani se je preoblekel v gasilca. Na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je ocenil sedanjí položaj in načrte furlanskega mesta, ki se pripravlja na srečanje z mundialom, je namreč skušal demantirati vsak glas, po katerem so v Vidmu užaljeni, ker bodo na stadionu Carnera odigrali le »drugorazredne« tekme svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo leta 1990. Bressani je skušal pomiriti duhove, ki so se zelo vroči v ostrih polemikah (ki zajemajo tudi njega) teh zadnjih tednov.

Sicer pa je videmski župan povedal, da v Vidmu čakajo, kot sicer tudi v ostalih italijanskih mestih, na vladne ukrepe, na osnovi katerih bodo v mestu zgradili potrebne manjkajoče strukture pred začetkom svetovnega nogometnega prvenstva.

Da bi športna manifestacija čim bolj uspela in pritegnila čim večje število gledalcev morajo v Vidmu zgraditi dve prometni infrastrukturi in tri podzemna parkirišča. O vprašanju mundiala v Vidmu bo po vsej verjetnosti govor tudi v deželni svetovi F-JK. Doslej se je na deželno vlado s prošnjo po pojasnitvah obrnil socialistični svetovalec Rigo, včeraj pa se mu je pridružila tudi misovska skupina.

Ob tednu pedagoških delavcev treh obalnih občin

KOPER — Obalno društvo, ki združuje pedagoške delavce treh obalnih občin, se je letos znova odločilo za petdnevni program strokovnih predavanj in tematskih delovnih srečanj. Različne vsebine so slehernemu posamezniku omogočile izbiro za lastno dopolnitev pedagoškega znanja in izkušenj v vzgoji in izobraževanju mladih.

Pedagoški teden se je začel s pogovoroma o komunikaciji v vzgojno izobraževalni praksi in o odnosih med učencem, družino in šolo. Na ogled je bila nova računalniško opremljena učilnica v Srednji kovinarski in prometni šoli v Kopru.

Torkovo popoldne so obalni pedagoški delavci namenili odmevni okrogli mizi o učenju za prihodnost ter pogovoru o pomenu folklorne glasbe za predšolske otroke. Sredin program je vključil kar tri dogodke: na Srednji ekonomski in družboslovni šoli razpravo o ustvarjalnosti v pedagoški praksi, v prostorih Pedagoške akademije v Kopru o stripu; v obnovljeni Tartinijevi hiši v Piranu pa so sodelujoči pogovarjali o pomenu povezanosti med šolami narodnosti in Skupnostjo Italijanov v kraju.

Četrtkovo delovno srečanje so pedagoški delavci iz Kopa, Izole in Pirana namenili diferenciaciji in individualizaciji pri pouku v teoriji in šolski praksi, v portoroškem vrtcu pa o otroškem varstvu v krajevni skupnosti. Za konec so prihranili posebno pričakovano srečanje s profesorjem Samom Pahorjem iz Trsta, ki je v portoroškem Avditoriju predstavil svoje razmišljanje o vlogi in položaju učitelja ob meji. Na sklepem srečanju so tudi podelili 15 nagrad, ki jih za zaslužno delo v predhodnem šolskem letu zgostiteljicam v vrtcih, učiteljem v osnovnih in profesorjem v srednjih šolah na Obali podeljujejo občinske izobraževalne skupnosti in skupnosti otroškega varstva. Za prijetni zaključek pa so poskrbeli člani kabaretne skupine Karst Brothers.

Še pred iztekom letošnjega tedna obalnih pedagoških delavcev ga predsednica istoimenskega društva profesorica Jadranka Šturm Kocjan pohvalno ocenjuje. Predavanj in storkovnih pogovorov se je udeležilo izredno veliko ljudi, ki so bili s pripravljenim programom zadovoljni. Organizacija takega tedenskega dogajanja je nedvomno izredno zahtevna, vendar v društvu upajo, da bodo doslej dvakratne izkušnje ponovili tudi v prihodnosti. Morda bi kazalo razmisliti tudi o tem, da bi vsebine tedenskega programa povzeli v posebni publikaciji, ki bi lahko trajno služila pedagoškim delavcem pri njihovem vsakodnevnem šolskem delu.

MIRJAM MUŽENIČ

Avtor je kipar Bojan Štokelj iz Divače V Sežani v petek odprli razstavo fotografij in govorečega objekta

SEŽANA — Petkov kulturni večer je v sežansko Kosovelovo knjižnico privabil veliko nove publike, kar so organizatorji tudi pričakovali. Škoda pa je, da se večera ni udeležilo tudi več stalnih obiskovalcev knjižnice, ki so ostali tako prikrajšani za lepo in zanimivo kulturno doživetje. Naslov prireditve je bil »Razstava fotografij in govorečega objekta«.

Avtor razstave kipar Bojan Štokelj iz Divače si je za prireditve zamislil svojevrsten scenarij. Namesto v razsvetljeno knjižnico so pred otvoritvijo prihajali ljudje v prostor, ki so ga razsvetljevale le sveče. Tudi ni bilo stolov, da bi se kot po navadi vsedli, temveč so morali ob panojih, na katerih so razstavljene fotografije kar stati. Pač pa so knjižničarke že ob prihodu ponudile obiskovalcem čaj ali aperitiv.

Prireditve se je začela točno ob napovedanem času, ob 18.40. Gledališki igralec Aleš Valič, član ljubljanske drame je kot govoreči objekt stal na

podstavku zunaj knjižnice, pred odprtimi vrati ob železnici in ob dobrem ozvočenju pozdravil navzoče z imenitno interpretacijo Kosovelovega manifesta Mehaniko. Ob glasbenih vložkih je tako prodorno povedal še ostali recital iz Kosovelovih Integralov. Ropot vlaka, ki običajno moti prireditve v knjižnici je bil tokrat vključen v scenarij. Stevilni, predvsem mladi obiskovalci, ki so tokrat prišli iz vseh krajev Slovenije in celo iz Reke in Zagreba so bili navdušeni, prav tako pa so se pohvalno izrazili starejši, kar je dalo knjižnici v razmislek, da mora tudi v bodoče iskati izvirne načine, da bo ostala dejavnost knjižnice zanimiva.

K vsemu temu pa je treba še povedati, da je mladi kipar, ki ima status svobodnega umetnika ob pomanjkanju sredstev v knjižnici moral plačati vse stroške, tako plakatov kot vabil sam.

Razstava bo v knjižnici na ogled do 17. decembra. (an)

GOSTILNA
BROMBOLETTI
EX DOLINA GRILL

ENRICO in FABIO

Sprejemamo rezervacije
za svečane priložnosti
kosila in večerje

Padriče 59

Tel. 226301

Zaprto ob ponedeljkih

Krznarstvo
Pelliccerie Alberti

Naša dolgoletna tradicija
vedno na razpolago klientom
TRST — Ul. delle Torri 2 —
Tel. 040/64703

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA
Laurenti
lastnik Stigliani

PRSTANI Z DRAGULJI
DIAMANTI Z GARANTNIM LISTOM

TRST - LARGO SANTORIO 4 - TEL. 772770

V petek na Zahodnem Krasu Socialist Busetti nepričakovano izvoljen za novega predsednika

Socialist Renato Busetti je bil v petek zvečer nepričakovano izvoljen za predsednika zahodnokraškega rajonskega sveta. Podprli so ga predstavniki PSI, KD, LpT in Slovenske skupnosti, misovec je oddal belo glasovnico, komunisti pa so glasovali za dosedanjega predsednika Slavka Štoka. Novoizvoljeni predsednik, ki je doma iz Križa, je deželni funkcionar in je bil na junijskih upravnih volitvah prvič izvoljen v krajevni rajonski svet, kjer pa se doslej ni še javno predstavil kot svetovalec slovenske narodnosti. Za njegovega namestnika je bil izvoljen demokristjan Zaccagnini, ki je prejel tudi glas MSI, drugo podpredsednik pa je predstavnik SSK Marjan Pertot.

Busetti je bil izvoljen na podlagi političnega sporazuma med PSI, KD in SSK, ki predvideva štafeto SSK-PSI za predsedniško mesto. Pomenljivo je dejstvo, da je predstavnik LpT Giona, ne da mu bi kdo kasneje odgovoril, v razpravi izjavil, »da je Lista zadovoljna, ker bo na čelu rajonskega sveta končno sedel predsednik italijanske narodnosti«. Busettijeva kandidatura je predlagal strankarski somišljenik Fontanot, komunisti, ki so tukaj stranka relativne večine, pa so predlagali in podprli Štoka. Predstavnik SSK ni javno utemeljil svojega političnega zadržanja. Posegel je le po Busettijevi izvolitvi, ko je misovec, ob podpori nekaterih pajdašev med publiko, začel glasno protestirati zaradi javne rabe slovenskega jezika. Pertot je izjavil, da bo tudi vnaprej dosledno govoril v svojem materinem jeziku, kar je potrdil tudi komunist Štoka. Na petkovi seji je bila odsotna svetovalka Proletarske demokracije-Tržaškega gibanja Simuničeva, ki se doslej ni udeležila še niti ene seje tega izvoljenega telesa.

Na Vzhodnem Krasu pa smo bili v petek zvečer priča pravi farsu. Demokristjani in svetovalec PRI se sploh niso

predstavili v openski občinski izpostavi, ob njihovi odsotnosti pa so zapustili dvorano tudi svetovalci PSI, LpT in MSI, tako da so bili ob formalnem pričetku zasedanja prisotni le predstavniki KPI in Slovenske skupnosti. Seja je bila zaradi odsotnosti tako velikega števila svetovalcev seveda nesklepčna in so jo takoj odložili, kar pomeni, da bo rajonski svet še dalje brez predsednika.

Komunisti in SSK so v zvezi s tem dogodkom izdali skupno tiskovno sporočilo, v katerem »obsojajo neodgovorno obnašanje strank, ki so bojkotirale sejo«. Stranke relativne večine, piše v izjavi, so s tem dejanjem pokazale svoje pravo lice in dokazale, da jim gre samo za stolčke. »S takim za držanjem, ki je za vse občane žaljivo, te stranke samo še nadalje zavlačujejo reševanje perečih problemov naših vasi«, menita KPI in SSK, ki sta na tem delu Krasu, kot kaže, dosegli neke vrste akcijsko enotnost, ki pa je sedaj spričo dogajanje na Zahodnem Krasu pet v močnem dvomu. Politični in upravní položaj na Vzhodnem Krasu ostaja torej še dalje zelo nejasen.

Pri Sv. Vidu in v Šklednju pa stava nova predsednika demokristjana, in to

mimo začetnega političnega sporazuma med strankami, ki upravljajo tržaško Občino in Pokrajino. V Šklednju bi moralo na podlagi tega dogovora predsedniško mesto pripadati republikancu Leghissi, pri Sv. Vidu pa socialistki Savanijevi. V obeh primerih pa je sporazum ostal mrtva črka. V Šklednju je bil za predsednika izvoljen demokristjan Luciano Favretto, za podpredsednika pa socialist Anneese. Republikanec Leghissa, ki je bil dolgo časa kandidat za predsednika, je užaljeno zapustil sejo in se ni udeležil glasovanja. Proti njegovi kandidaturi so ostro nastopili škedenjski demokristjani, ki se sklicujejo na stališča deželne svetovalca Vattovanija. Pokrajinski vodstvo PRI je že protestiralo zaradi »nadutosti« demokristjanov in socialistov.

Podobno se je zgodilo pri Sv. Vidu, kjer je bila žrtev krajevnih združb v petstrankarski koaliciji socialistka Savanijeva. Za predsednika je bil tukaj izvoljen demokristjan Bruno Marini, njegov namestnik je republikanec Aldo Pegoraro.

S. T.

Vodja tržaškega CMAS Grazia Cogliati »Osnutek proti narkomaniji ne vodi iz začaranega kroga«

Zakonski osnutek proti narkomaniji, ki ga je po dogovoru Craxi-De Mita odobrila vlada, je tudi v našem mestu sprožil polemike in razprave. Osnutek - parlament se bo predvidoma izrekel o njem šele čez kakih osem mesecev - prepoveduje vsakršno uživanje mamil, tako da je predviden kazenski pregon tako narkomanov, kot tudi občasnih uživalcev hašiša ali marihuane in seveda malih, še posebno pa velikih razpečevalcev. V našem mestu je okrog 400 narkomanov, od katerih jih veliko tudi razpečuje na drobno. Koliko Tržačanov občasno pokadi cigareto s hašišem ali marihuano, pa seveda ni dano vedeti. Kakšne posledice bi imel zanje vladni osnutek? Vprašanje smo zastavili vodji Centra za boj proti mamilom (CMAS), psihiatrinji Grazii Cogliati.

»Če bo osnutek sprejet, bo izvzvil delo vseh nas, ki se že leta ukvarjamo z narkomani. Z razliko od sedanjega zakona, ki tolmači zasvojenost kot bolezen in torej dovoljuje posest manjše količine mamil za osebno uporabo, je za vladni osnutek narkoman kratkoma kriminalce, ki ga je treba kaznovati. Res je predvidena možnost, da se

narkomanu odloži prestajanje kazni, če se podredi zdravljenju, vendar to je v bistvu prisilno zdravljenje, o katerem po izkušnjah vemo, da ne more biti uspešno.«

Bo strah pred sankcijami resnično odvrčal narkomane od mamil? »Če bi to držalo, ne bi bilo več kriminalcev, mar ne? Seveda se narkomani bojijo kazni, toda želja in predvsem potreba (ne pozabimo, da so zasvojeni) po mamilu je močnejša od strahu. Saj kradejo in ropajo, čeprav vedo, da morajo v zapor. Prekaljenemu narkomanu tudi ne bo pretirano hudo, če mu bodo za nekaj mesecev odvzeli potni list ali voziščno dovoljenje. Glede denarnih glob pa mislim takole: narkomani nimajo denarja, ko ga imajo, ga porabijo za nakup vsakodnevnih doze. Zato glob enostavno ne bodo plačali in bodo šli v zapor, kjer vemo, da mamil in psihofarmakov ne primanjkuje. Če pa bodo hoteli poravnati globo, bodo še bolj kradli. Začaran krog, torej.«

Kako pa ocenjujete določilo, da bodo morali javni zdravstveni delavci, ki se ukvarjajo z njimi, poročati o poteku zdravljenja posameznih narkomanov? »Zdi se mi, kot da bi zdravnik prevaral pacienta. Za nas je prvi pogoj, da se narkoman hote in zavestno oddalji od mamil in predvsem od določenega načina življenja. To pa se lahko zgodi le, če mu s konkretnimi predlogi (delo, stanovanje, kultura, zabava itd.) nudimo alternative življenju ob robu oziroma na cesti. Toda za to so potrebna finančna sredstva. Teh pa zakonski osnutek predvideva odločno premalo. Za gradnjo metrojev v naslednjih šestih letih je vlada predvidela izdatek 4000 milijard lir, za finansiranje posegov proti narkomaniji pa osnutek predvideva strošek 480 milijard lir v treh letih. Kako naj potem govorimo, da je vprašanje narkomanije v Italiji eno najbolj dramatičnih?«

Na Pomorski postaji poklon Nordiu in Kalvachu

V avli Pomorske postaje so včeraj dopoldne s priložnostnim nagovorom predsednika Avtonomne ustanove za tržaško pristanišče Micheleja Zanettija odprli razstavo, posvečeno tržaškemu arhitektu Umberto Nordiu in avstrijskemu slikarju Rudolfu Kalvachu, ki je prebil del svojega življenja v Trstu in posvetil veliko svojih motivov tukajšnjemu pristanišču.

Pristaniška ustanova je razstavo uokvirila v niz prireditvev, s katerimi želi okrepiti vez med mestom in njegovim pristaniščem, posvetila pa ju je omenjenima ustvarjalcema, da bi tako obudila spomin na osebnosti, ki ju je Trst nekoliko pozabil. Leta 1971 umrl Umberto Nordio, eden najvid-

nejših tržaških arhitektov našega stoletja, je avtor končnega projekta za Pomorsko postajo. Njegovi projekti in skice za to pomembno stavbo so na razstavi združeni pod naslovom »Tipična arhitektura leta 1930«. Sicer pa nosijo Nordiovi podpis še številni drugi arhitekturni posegi v Trstu.

Rudolf Kalvach, Dunajčan po rodu, pa je daljša obdobja svoje mladosti preživel v Trstu, kamor so službeno premestili njegovega očeta železničarja. Njegova dela so izraz prepletanja med utrinki družinskega življenja v Trstu in vplivi dunajske secesije, pa tudi drugih likovnih tokov. Na Pomorski postaji so pod naslovom »Neodkriti Tržačan« razstavljene njegove grafike, posvečene tržaškemu pristanišču.

V soboto zvečer koncert V Nabrežini oživili moški pevski zbor

Pevski zbor Igo Gruđen iz Nabrežine bo v soboto, 17. t. m., praznoval dvajsetletnico svojega delovanja. Za to jubilejno priložnost bo v moški sestavi priredil v dvorani PD Igo Gruđen v Nabrežini koncert, na katerem bo kot gost sodeloval tudi zbor Sovodenska dekleta pod vodstvom Sonje Pelicon. Moški zbor, katerega vodstvo je marca letos prevzel domačin prof. Aleksander Rojc, muzikolog in pedagog na šoli Glasbene matice v Trstu, se bo predstavil s šestimi pesmimi iz slovenske ljudske zakladnice. Zapel bo Aljaževo Triglav moj dom, Kaj bi jaz tebi dal v Maroltovi priredbi, Angelček varuh moj v Bučarjevi priredbi, Kaj ti je deklica v Leskovarjevi priredbi, Prelovčeva Jaz bi rad rdečih rož in belokranjsko Jurjevo v priredbi Emila Adamiča. Ožvitev moškega pevskega zbora Igo Gruđen, ki se je pod Rojčevim vodstvom sicer predstavil javnosti prvič že 30. junija letos na prostem v Nabrežini v sodelovanju z mešanim zborom Milan Pertot iz Barkovelj, je prav gotovo razveseljiva, saj je skoraj nepojmljivo, da bi v sami Nabrežini s staro pevsko tradicijo in tako rekoč na narodnostno najbolj izpostavljenem koncu slovenskega ozemlja, ne bilo nobenega pevskega zbora.

Vsem nam je še v spominu močan in kvaliteten nabrežinski zbor, ki ga je vodil prof. Sergij Radovič. Njegova tragična smrt leta 1980 je boleče zarezala v nabrežinsko prosvetno življenje in zlasti še v vrste zbora, ki nikakor ni mogel trajno preboleti izgube in z njo povezane krize, čeprav sta skušala z njim nadaljevati pevovodji Matjaž Šček in vmes še prof. Aldo Kumar. Ko je Šček marca lani opustil vodenje zbora, ga je začasno vodil Dario Milič, kateremu naj bi priskočil na pomoč tudi Janko Ban. Žal se stvari niso razvijale po pričakovanju. Moški zbor je ponovno utihnil, ženski zbor pa je začasno prevzel zborovodja Mirko Slosar (vodja zbora obala iz Kopra in umetniški vodja Tržaškega okteta) in ga v kratkem času dvignil na lepo raven in z njim ob koncu lanskega leta tudi priredil lepo uspel koncertni nastop. Da je bil zbor res dober, dokazuje tudi to, da so eno pesem v njegovi izvedbi vključili v veliko ploščo primorskih pevskega zbora, ki so jo minulo sredo predstavili v Kopru. Za Slosarjem je ženski zbor prevzela Aleksandra Pertot in z njim tudi nastopila v Zgoniku, žal pa je potem zbor spet utihnil.

Za moški zbor so k sreči zdaj obeti boljše, odkar ga je marca letos prevzel prof. Rojc. Že po dobrih treh mesecih se je obnovljeni zbor pod njegovim vodstvom prvič predstavil javnosti 30. junija letos na prostem v Nabrežini v sodelovanju z mešanim zborom Milan Pertot iz Barkovelj pod vodstvom Aleksandre Pertot, in uspešno prestopil preizkušnjo. Zdj se, da število pevcev nekako ustalilo pri petnajstih, kar sicer ni mnogo, a lahko ob zavzetosti vseh predstavlja dobro osnovo, toliko bolj, ker so glasovi v njem, kot pravi prof. Rojc, dobro razporejeni in volje do dela ne manjka. Prof. Rojc tudi upa, da se bo število pevcev povečalo, če bodo uspehi vidni, predvsem pa si želi dotoka mladih svežih glasov. Sobotni jubilejni nastop bi lahko v tem oziru mnogo pomenil. Za naprej si zbor zaenkrat ne dela prevelikih načrtov. »Najprej moramo nekaj pokazati,« pravi Rojc, »vsekakor se bomo začeli pripravljati za nastop na prireditvi Primorska poje 1989, potem pa bomo videli. Vse je preprosto odvisno od vztrajnosti in resnega dela ter povabil.«

»Vsi pa se zavedamo,« dodaja prof. Rojc, »da moramo narediti kar zmoremo, da bo slovenska pesem živela tudi v Nabrežini. Ta zavest me je tudi vodila, ko sem kljub mnogim drugim obveznostim in drugačni osebni glasbeni usmerjenosti sprejel vodenje moškega zbora.«

JOŽE KOREN

V soboto v Boljuncu Jubilejni koncert ricmanjske godbe

O Godbi na pihala iz Ricmanj smo že večkrat pihavno pisali. To pa je povsem upravičeno, ricmanjski pihalni orkester sodi namreč med najboljše tovrstne instrumentalne zasedbe v zamejstvu, obenem pa je to homogena in nadvse delovna skupina, ki še vrsto let skrbi med drugim tudi za strokovno izobraževanje svojih članov.

V nenavadnem obilju proslav in obletnic, ki jih Breg doživlja ob koncu tega leta, smo omenili tudi 20-letnico obnovitve Godbe na pihala iz Ricmanj. Napoved je bila sicer krajša, to pa še ne pomeni, da je ta obletnica manj pomembna od ostalih. Koncert bo v soboto v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. Poleg golega proslavljanja nekega jubileja pa je tu še predstavitev komaj posnete kasete in vrsta drugih dejavnikov, ki godbeno delovanje v Ricmanjih postavljajo v nekoliko neobičajne razsežnosti. Mislimo pa predvsem na zastavljen cilj in opravljeno delo, s katerim se ta pihalni orkester lahko mirno ponaša. Godbo na pihala iz Ricmanj že dvajset let, to je od dobe obnovitve ansambla, vodi prof. Ennio Krisanovsky. Poleg uspešnega dela s skupino pa je tu še njegov trud z glasbeno šolo, ki letos že deveto leto zapovrstjo deluje v okviru godbe. Prof. Krisanovsky je bil začetnik in prvi pedagog te glasbene šole, sčasoma pa so se mu pridružili še drugi strokovni vaditelji. Ne nazadnje zaradi povpraševanja in naraščanja števila gojencev, predvsem pa zaradi potrebe po temeljitejšem poznavanju posameznega glasbila, ki je nujno predpogoj za boljše in kakovostnejše skupinsko izvajanje. Začetni trud in požrtvovalnost sta kmalu obrodila sočne sadove. Godba na pihala iz Ricmanj je v zadnjih letih doživela vrsto zavidljivih uspehov, udeležila se je zahtevnih tekmovanj in se na njih tudi zelo pohvalno uvrstila. Poleg tega sodeluje na raznih revijah, velikokrat pa nastopa v gosteh sorodnih skupin.

Merodajen vtis dajejo tudi številne pobude, ki iz leta v leto rastejo iz vrst mladih odbornikov-godbenikov. V predlanski sezoni je tako prišlo do spomladanskih Promenadnih koncertov, ki so letos žal odpadli zaradi objektivnih razlogov. Ricmanjska godba se ob koncu vsakega leta predstavi s celovečernim koncertom, ki je po navadi tudi dobrodelnega namena. Nudi pa gotov užitek za poznavalce in ljubitelje tega posebnega glasbenega žanra. Že zaradi tega, ker se ricmanjski godbeniki res trudijo, da bi to glasbeno ustvarjalnost prenesli iz tradicionalnih razsežnosti, na katere smo bili dolga leta navajeni. Obenem pa si prizadevajo, da bi pomen vaše godbe ostal zakoreninjen v »običajnem« vaškem delovanju.

Jubilejni koncert torej pomeni nekaj več kot običajen nastop, tako ricmanjskim godbenikom kot tudi vsem, ki jim je pri srcu kakovostna rast tradicionalnih dejavnosti. Pomeni namreč neko prelomnico, začetek novega delovnega obdobja, v katerem bo treba še odločneje seči po novostih. K temu pa bodo v največji meri pripomogli dobro postavljeni temelji, za katere je bilo v teh dvajsetih letih vloženega nemalo truda in požrtvovalnosti.

Kot rečeno, bo jubilejni koncert Godbe na pihala iz Ricmanj v soboto, 17. decembra, v gledališču F. Prešeren v Boljuncu z začetkom ob 20.30.

DAMJANA OTA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Anton P. Čehov

STRIČEK VANJA

Režija: Dušan Jovanović

Igrajo: Anton Petje, Maja Blagovič, Milena Zupančič, Mira Sardoč, Tone Gogala, Vladimir Jurc, Boris Cavazza, Silvij Kobal, Stojan Colja, Zlata Rodošek in Dušan Jazbec

Danes, 11. decembra, ob 16.00 - ABONMA RED C - prva nedelja

v nedeljo, 14. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED D

v četrtek, 15. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED E

v soboto, 17. t. m., ob 13.30 - IZVEN ABONMAJA

ob 20.30 - ABONMA RED F

v nedeljo, 18. t. m., ob 16.00 - ABONMA RED G

20-letnica obnovitve
GODBE NA PIHALA
IZ RICMANJ

JUBILEJNI KONCERT in PREDSTAVITEV KASETE

v soboto, 17. t. m., ob 20. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

priredi
v petek, 16. t. m.,
ob 20.30
v Športno-kulturnem centru
v ZGONIKU

VEČER DALMATINSKIH PESMI

Izvajalec MIŠO KOVAČ s svojim ORKESTROM

Rezervacije sprejemajo:

- Gostilna pri občini - Dolina
- Tržaška knjigarna v Trstu
- Bar KD Tabor na Opčinah
- Knjigarna Terčon v Nabrežini
- Cvetličarna Nadja na Proseku

TRŽAŠKA POKRAJINA

Letna nagrada
"Julius Kugy"

v višini skupnih 9.600.000 lir

TRŽAŠKA POKRAJINA

razpisuje za leto 1988 nagradni natečaj na temo:

"Zgodovina, legende, folklor in zanimivosti, ki so povezane s kraškim ozemljem Julijske krajine."

Natečaja se lahko udeležijo:

- kategorija A: razredi ali medrazredne skupine obveznih šol iz tržaške pokrajine;
- kategorija B: strokovnjaki in zasebniki (razen uslužbencev pokrajinske uprave v stalnem staležu in njihovih zakoncev ter ustanoviteljev sorodnikov v prvem kolenu) ter družbe in združenja z bivališčem oziroma pravnim sedežem v tržaški pokrajini.

Rok za predložitve prispevkov zapade 10. 3. 1989.

Kopije razpisa s pravili za sodelovanje na natečaju so na razpolago ob delavnikih od 8. do 14. ure v vratarnicah Pokrajine (Trg Vittorio Veneto 4 in Ul. Geppa 21).

Občinskim upraviteljem predstavili

Izvršilni načrt o turističnem razvoju Sosljana

Družba Finsepol je včeraj dopoldne na nabrežinskem županstvu predstavila županu Brezgarju, občinskim odbornikom in načelnikom svetovalskih skupin, ki podpirajo upravo, izvršilni načrt za turistični razvoj Sosljanskega zaliva. Načrt je upraviteljem obrazložil in pojasnil pooblaščen upravitelj Finsepol Quirino Cardarelli, ki so ga spremljali tehniki strokovnega vodstva družbe, ki je lastnik Sosljanskega zaliva. Izvršilni projekt je bil izdelan na osnovi idejnega načrta, ki ga je svojčas oblikoval arhitekt Renzo Piano. Družba Finsepol bo ta načrt v prihodnjih dneh (baje v sredo) predstavila vsem občinskim svetovalcem, nato naravovarstvenikom in nekaterim družbenim dejavnikom devinsko-nabrežinske občine, posebno jadralskega kluba Cupi in Pietas Julia. Devinsko-nabrežinski občinski svet pa bo jutri pričel obravnavati številne ugovore v zvezi z urbanistično varianto o turističnem razvoju Sosljanskega zaliva, ki so jih predložili zaščitniki narave in tudi krajin. Razprava o ugovorih, ki jo bo uvedla odbornica za urbanistiko Contentova, se bo po vsej verjetnosti nadaljevala in zaključila v torek, 20. decembra.

O načrtovanem turističnem razvoju Sosljanskega zaliva in nabrežinskega brega je tekla beseda tudi na petkovem sestanku, ki ga je priredila devinsko-nabrežinska sekcija SSK. Na sejo je stranka povabila domačine, ki so podpisali ugovora v zvezi z razvojem območja pri nabrežinskem bregu. (st)

S sinočnjim odprtjem dveh razstav

V Mačkoljah začetek proslav ob 90-letnici KD Primorsko

Sinoči se je v mačkoljanski srenjski hiši začelo slovesno proslavljanje 90-letnice ustanovitve KD Primorsko. Uvod v ta večer je bila predstavitev jubilejne brošure, ki jo je uredil Boris Pangerc, o njej pa je spregovoril Aleks Kalc. Na vrsti sta bili tudi dve razstavi, fotografska in slikarska. Za prvo je Mario Magajna zbral serijo fotografij, ki Mačkolje in KD Primorsko predstavljajo skozi časovni objektiv. Pri drugi razstavi pa s svojimi deli sodelujejo Luciano Zonta, Walter Chendi in Mitja Zonta. Poleg spremne besede Jožeta Korena je bil sinoči na vrsti še umetniški nastop Bogdane Herman, ki je zbranemu občinstvu posredovala niz slovenskih primorskih ljudskih pesmi z izvirnim besedilom in v izredno sugestivni interpretaciji.

Danes je na vrsti druga prireditev iz jubilejnega niza. Popoldne, ki se bo začelo ob 17. uri, je v celoti posvečeno mladim izvajalcem. Nastopil bo dekliški pevski zbor Glasbene matice, ki ga vodi Stojan Kuret. V drugem delu sporeda pa se bo predstavila mlada

rock skupina The Hard Knobs, ki jo sestavljajo Peter Jankovič, Aleksi Jerkog, Niko Tul in Edvard Žerjal. Tudi ta prireditev bo v srenjski hiši v Mačkoljah. (dam)

Na sliki (foto Magajna): predsednik društva David Stepančič pozdravlja udeležence sinočnje prireditve.

Srečanje šolarjev z alpinistom Duškom Jelinčičem

Združenje staršev osnovne šole Ivan Grbec iz Škedenja prireja jutri ob 9. uri v sodelovanju z italijanskimi osnovnimi šolami 10. okrožja (Škedenj) srečanje z alpinistom in novinarjem Duškom Jelinčičem, ki bo italijanskim in slovenskim otrokom pripovedoval, kako je osvojil himalajski osemstisočak Broad Peak. Predavanje bo v prostorih italijanske osnovne šole Biagio Marin v Ul. Marco Praga.

Podaljšan rok razdeljevanja bencinskih bonov

Glede na dejstvo, da številni upravičenci niso uspeli pravočasno dvigniti drugega dela bencinskih bonov (rok je zapadel prav včeraj), so se pri Tržaški trgovinski zbornici odločili, da ga bodo podaljšali. Kdor torej še ni dvignil preostalih bonov, bo to lahko storil po vsej verjetnosti že v naslednjih dneh. Datume in urnike tega dodatnega razdeljevanja, bo Trgovinska zbornica pravočasno sporočila.

Predlog senatorja Spetiča:

»Papeževo poslanico o pravicah manjšin naj preučujejo šole«

Senator Stojan Spetič predlaga, naj bi šole na Tržaškem preučevale poslanico o spoštovanju manjšin, ki jo je papež Janez Pavel II. pripravil za obhajanje dneva miru 1. januarja 1989. V svojem tiskovnem sporočilu Spetič poudarja, da bi morali papeževe dokumente posvetiti še posebno pozornost v naših krajih, v katerih je pač obravnavana problematika posebno aktualna.

»Dan miru,« je Spetič med drugim zapisal v svojem sporočilu, »ki ga je Cerkev začela obhajati vsak 1. januar, je že postal skupen vsem ljudem dobre volje. Vsekakor bi bilo zaželeno, da bi epizodična srečanja na njih spodbudila pri vseh trajnejša prizadevanja za to, da bi se ljudje med seboj v večji meri razumeli in da bi razvili kulturo tvornega sožitja in miru med jezikovnimi skupnostmi, ki živijo v teh krajih.«

Z nožem zabodel nadležnega fanta

Včeraj zvečer je blizu Naselja sv. Nazarija pri Proseku prišlo do hudega spopada, v katerem je bil mlajši krajan resno ranjen in se v trenutku, ko to pišemo, bori s smrtjo. Gre za 22-letnega Robija Glavino iz Ul. S. Nazario 180, ki so ga na oddelku za nujno kirurgijo glavne tržaške bolnišnice sprejeli s pridržano prognozo. Na njem so zdravniki ugotovili dve globoki rani z rezilom pod prsnim košem in več podobnih ran po rokah, glavi in drugih delih telesa.

Dinamika incidenta ni še znana in jo preiskuje leteliški oddelek policije. Kaže, da je Glavina skupno s prijateljem okrog 21. ure nadlegoval parček v ustavljenem avtomobilu blizu Vojne. Moškega v avtu je to tako razkačilo, da je potegnil nož in z njim napadel Glavino. Policija baje ve, koga iskati.

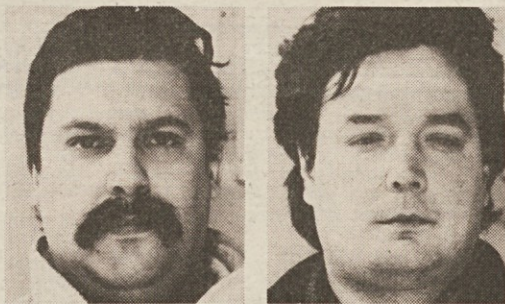
Pribežniki so večkrat žrtve brezsrčnih izkoriščevalcev. Ti jih nesramno oberejo z obljubo, da jih bodo varno pripeljali čez mejo in jim v tujini našli delo. Navadno pa se njihov beg kaj hitro zaključuje, saj jih organi javne varnosti zelo pogosto takoj odkrijejo.

To so na lastni koži doživeli štirje turški državljani, ki so jih finančni stražniki prijeli pred nekaj dnevi v bližini mejnega prehoda pri Lazaretu v miljski občini. Skupino pribežnikov sta vodili dve osebi, neka Avstrijka in Turk. Finančni stražniki so četverico nesrečnežev odpeljali do meje, njihova »vodilca« pa so prijavi sodnim oblastem in ju nato izgnali iz države.

Policija priprla osem trgovcev zaradi ponarejenih vrednotnic

Tržaški leteliški oddelek je pred kakim mesecem dni prišel na sled osmim trgovcem, ki so uporabljali ponarejene državne vrednotnice (Buoni del Tesoro). Prva sta se v past policije ujela 34-letna Tržačana Paolo Gherdovich iz Ulice Alpi Giulie 15 in Emanuele Rubino iz Ulice Economo 3. Kmalu zatem so preiskovalci izsledili še: 36-letnega Nella Lorenzona iz Mariana in 33-letnega Maria Dugana iz Romansa (oba kraja sta v gorški pokrajini), 44-letnega Albana Coppa Contessija iz Padove, 43-letnega Attilia Minoro iz Terama, 42-letnega Antonia Volpina iz Padove in 53-letnega Ezia Censonija iz Pordenona. Zadnja dva trenutno še sedita v koronejskem zaporu, ostalim pa je namestnik državnega pravdnika De Nicolo po zaslišanju dovolil, da na proces počakajo v hišnem priporu.

Preiskovalci trenutno še ne vedo, kje so obtok zenci dobili ponarejene vrednotne papirje. Državne vrednotnice lahko izdaja le Banca d'Italia, sprejemajo pa jih lahko - na primer kot jamstvo za plačilo dolgov - vse ostale banke. Ker pa so bili vrednotni papirji res spretno ponarejeni, bančni uslužbenci niso opazili ničesar. Šele na zavodu Banca d'Italia so ugotovili, da gre za ponaredek. Aretirani trgovci so imeli, kot kaže, nekaj dolgov, ki so jih hoteli izplačati - brez denar-

Tržačana Paolo Gherdovich (levo) in Emanuele Rubino

ja. Preden so jih preiskovalci pod vodstvom načelnika leteliškega oddelka Padulana in inšpektorja Scozzaia odkrili, jim je uspelo opehariti nekaj bank.

Policisti so obenem zaplenili petnajst ponarejenih državnih vrednotnic za skupno 150 milijonov lir. O izvoru ponaredkov trenutno ni bilo mogoče izvedeti nič več. Po vsej verjetnosti so jih izdelali v kakem skritem »laboratoriju«.

Po trbiški cesti se je z možem vozila proti Trstu Kamion zmečkal 52-letno žensko

Na trbiški cesti pod Katinaro se je včeraj smrtno ponesrečila 52-letna Gioconda Zilli iz Trevisa. S svojo silno težo jo je zmečkal kamion, ki ga je upravljala njen 58-letni mož Rinaldo Salomon. Nesrečo je zakrivila okvara na zavorah. Karabinjerji so namreč ugotovili, da so se zavore pri vožnji navzdol proti središču mesta preveč segrele in so zato povsem odpovedale. Tрупlo pokojnice je obležalo med kupom zabojev steklenic s penicilom vinom, ki jih je prevažal kamion. Nesreča se je pripetila prav na križišču med Ulico Brigata Casale in Reško cesto. Kamionist se je v nesreči le lažje poškodoval, tako da so mu v bolnišnici nudili prvo pomoč in mu napovedali teden dni zdravljenja. Ker pa je bil vidno pretresen zaradi dramatične ženske smrti, so ga sprejeli na oddelk za začasno opazovanje.

Kamionist je bil po nesreči popolnoma prisoben in je karabinjerjem sam razjasnil, kako je prišlo do nesreče. Povedal je, da je začel kamion postopoma pospeševati hitrost, dokler ni dosegel hitrosti 70 km na uro. Salomon je nekajkrat pritisnil na zavore in z grozo ugotovil, da ne delujejo. Ker ni bilo nikogar na cesti, je zavozil na levo stran proti griču pod Katinaro.

Upal je, da se je kamion ustavil na rebri ob vznožju griča.

Zaradi precejšnje hitrosti pa se je zgodilo ravno nasprotno. Kamion se je zamajal, izgubil ravnotežje in se prevrnil na streho. Zaradi silnega sunka so se odprla vrata in Zillijeva je padla ven na kup razbitih steklenic. S tem pa nesreče še ni bilo konec; tovrstnik se je še enkrat obrnil, pomendral žensko in nato pristal na kolesih. Ko je težko vozilo obstalo, je Salomon takoj

izstopil in zagledal grozotni prizor. Na kraju nesreče se je še pred prihodom rešilca Rdečega križa, karabinjerjev in gasilcev zbrala množica radovednežev. Salomon je zato vzel iz kamiona odejo in z njo pokril mrtvo ženo, da bi jo tako zavaroval pred vsiljivimi pogledi ljudi. (hj)

Na sliki (foto Magajna) truplo pokojne Gioconde Zilli iz Trevisa je obležalo med zaboji steklenic s penicilom se vinom.

Mirno nas je zapustil naš dragi

Josip Zobec

Pogreb bo v torek, 13. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Ricmanje.

Žalujoci njegova Karolina, sin Nardi, hči Milena ter vsi sorodniki.

Trst, 11. decembra 1988

Ob izgubi dolgoletnega člana Josipa Zobca izreka prizadetim svojem občuteno sožalje

KD Fran Venturini

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage

Angele Milič vd. Ravbar

se iskreno zahvaljujemo g. župniku Tonetu Bedenčiču, nosilcem krste, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Repen, 11. decembra 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage tašče in none

Marije Luxa vd. Danieli

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in jo spremili na zadnji poti, ter darovalcem cvetja. Posebna zahvala dr. Petru Starcu.

Družina Luxa

Prosek, 11. decembra 1988

ZAHVALA

Svojci pokojnega

Iva Ščuke

se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Trst, 11. decembra 1988

(Občinsko pogrebno podjetje)

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so se spomnili našega dragega

Franca Geca

SVOJCI

Podlonjer, 11. decembra 1988

Ob težki izgubi Franca Geca izreka iskreno sožalje svojem

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov iz Podlonjerja.

11. 12. 1978 11. 12. 1988
Ob deseti obletnici smrti naše drage mame in none

Julke Obad vd. Rustja

se je z ljubeznijo spominjajo sinovi Darko, Marjo in Oskar z družinami.

Gabrovce, Kontovel, Prosek, 11. decembra 1988

10. 12. 1963 10. 12. 1988

Ob 25. obletnici smrti nezgodnega moža in strica

Mirka Kosmine

(politični delavec)

se ga spominjajo žena Malka, Marjuča in Aljoša Žerjal.

Trst, 11. decembra 1988

Ob 2. obletnici smrti našega dragega

Ivana Smrdela

se ga z ljubeznijo spominjajo

vs njegovi

Trst, 11. decembra 1988

KD Primorsko - Mačkolje

vabi

OB 90-LETNICI
USTANOVITVE DRUŠTVA

danes, 11. t. m., ob 17. uri v
Srenjski hiši v Mačkoljah na

Mladinski večer

s sodelovanjem Dekliškega pev-
skega zbora Glasbene matice in
rock skupine The hard Knobs.

Vabljeni!

KD VESNA

prireja

danes, 11. t. m., ob 17. uri v
Domu A. Sirk v Križu

GOSTOVANJE
AMATERSKEGA ODRA
J. ŠTOKA

s Proseka-Kontovela

ki bo uprizoril

LOČITEV

Delo je napisal Josip Tavčar,
režiral pa Drago Gorup.

V barkovljanskem društvu,

Ul. Cerreto 12

bo nastopila dramska skupina Ta-
bor z Opčin z

veseloigro

DEŠTIN

danes, 11. t. m., ob 17. uri

Vabljeni!

Državni poklicni zavod

J. STEFAN

Trst, Ul. S. Cilino 16

vabi

na predavanje prof. Zorana

Gaboroviča, Inštituta J. Ste-
fan iz Ljubljane na temo

VIR - VODENJE
IZPOSODE KNJIG
Z RAČUNALNIKOM

jutri, 12. t. m., ob 15. uri

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 *Donne sull'orlo
di una crisi di nervi*, kom., Šp. 1988; r.
Pedro Almodovar; i. Carmen Maura,
Antonio Banderas.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.15 *Il piccolo
diavolo*, kom., It. 1988; r. Roberto Be-
nigni; i. Roberto Benigni, Walter Mat-
haw.

EXCELSIOR II- 15.45, 21.45 *Un affare di
donne*, dram., Fr. 1988; r. Claude Chab-
rol; i. Isabelle Huppert, François Cluzet.

NAZIONALE I - 16.00, 22.10 *Belva di
guerra*, vojni; r. Kevin Reynolds.

NAZIONALE II - 15.30, 22.15 *Congiun-
zione di due lune*, dram., ZDA 1988; r.
Z. King; i. S. Fenn, R. Tyson, □.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 *Delitti e
profumi*, kom., It. 1988; r. V. De Sisti; i.
J. Calà, M. Venier.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 *I giorni
del commissario Ambrosio*, kom., It.
1988; r. S. Corbucci; i. U. Tognazzi, C.
Amendola.

FENICE - 15.30, 22.00 *U2 - Rattle and
Hum*, glasbeni film s skupino U2.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 *Arturo 2
On the rocks*, kom., ZDA 1988; r. B.
Yorking; i. D. Moore, L. Minelli.

MIGNON - 15.00, 22.15 *Il bambino d'o-
ro*, i. Eddie Murphy.

EDEN - 15.30, 22.10 *La signora e la bes-
tia*, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 15.00, 22.00 *Trap-
pola di cristallo*, krim.; i. Bruce Willis.

CAPITOL - 16.00, 22.00 *Il principe cerca
moglie*, kom., ZDA 1988; r. J. Landis; i.
E. Murphy.

LUMIERE FICE - 10.00, 11.30 *Basil l'in-
vestigatop*, ris.; prod. Walt Disney in
ob 16.30, 22.10 *Beetlejuice - spiritello
porcello*, kom., ZDA 1988; r. T. Burton;
i. M. Keaton, A. Baldwin.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 *Visioni erotiche*,
porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ -
18. letom □□

I. de Felszegy

succ.

lastnik O. BETZ s.n.c.

ARTIKLI
ZA ZOBOZDRAVNIKE

TRST

TRG S. GIOVANNI 6

I. nadstr. - Telef. (040) 767334/5

— Zastopnik IVOCLAR

— Vsi domači in tuji artikli
za zobozdravniško rabo

— Zajamčeno zlato za zobe v
vseh zlitinah

SKD SLAVEC

prireidi

ob 20-letnici razvitja društvenega prapora in
10-letnici otvoritve Kulturnega doma v Ricmanjih

v petek, 16. t. m., ob 20.30 OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE:
BORIS ZULJAN, DEMETRIJ CEJ, FRANKO VECCHIET in DEZI-
DERIJ ŠVARA

Sodeluje MePZ Slavec

v nedeljo, 18. t. m., ob 20.30 KONCERT
Nastopata IGOR KURET - violina in SEUNG YEUEH HUH -
klavir.

Vabljeni!

SKD I. GRUDEN

Nabrežina

vabi na

KONCERT
OB 20-LETNICI
DELOVANJA
MPZ I. GRUDEN

Gost Vokalna skupina So-
vodenjska dekleta

V soboto, 17. t. m., ob 20.30
v društveni dvorani.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

Vljudno Vas vabimo v četr-
tek, 15. t. m., ob 18. uri na
otvoritev razstave slikarja

Klavdija Palčiča

Risbe in grafika

Predstavitev nove grafične
mape

"Potem znenada ptica"

Uvodna beseda

MIROSLAV KOŠUTA

KD F. VENTURINI

se zahvaljuje vsem, ki so
na katerikoli način pripo-
mogli k uspehu prireditve
ob 20-letnici ustanovitve.

koncerti

Komorni orkester gledališča Verdi

Jutri, 12. t. m., bo komorni orkester
Gledališča Verdi nastopil v Piranu. Kon-
cert organizirata Ljudska univerza iz Tr-
sta in Unija Italijanov iz Istre in z Reke
ter spada v niz petih nastopov, ki jih
bodo glasbeniki komornega orkestra iz-
vedli po Istri.

Società dei concerti - Tržaško kon-
certno društvo. Jutri, 12. decembra, ob
20.30 bo v gledališču Rossetti koncert
MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violinis-
tom V. SPIVAKOVOM.

Glasbena matica Trst, koncertna se-
zona 1988/89. V petek, 16. t. m., ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu ELEONORA
JANKOVIČ, mezzosopran in NATAŠA
KERŠEVAN, klavir. Na sporedu: Scarlat-
ti, Cladara, Wagner, Simoniti, De Falla.
Prodaja vstopnic v Pasazi Protti-Utat in
eno uro pred pričetkom pri blagajni Kul-
turnega doma.

Danes, NEDELJA, 11. decembra 1988

DANJEL

Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.21

- Dolžina dneva 8.45 - Luna vzide ob

10.00 in zatone ob 18.19.

Jutri, PONEDELJEK, 12. decembra 1988

IVANKA

PLIMOVANJE DANES: Ob 4.05 naj-
nižje -6 cm, ob 9.44 najvišje 46 cm, ob

16.53 najnižje -65 cm, ob 23.49 najvišje 32

cm.

PLIMOVANJE JUTRI: Ob 4.54 najniž-
je -4 cm, ob 10.23 najvišje 39 cm, ob 17.31

najnižje -60 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka

7,2 stopinje, zračni tlak 1023,4 mb naraš-
ča, veter 14 km na uro severovzhodnik,
vlaga 52-odstotna, nebo pooblačeno,
morje razgibano, temperatura morja 11,9

stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Joël Cociani, Linda

Veronica Bellecini, Lorena Pohlen, Sere-
na Ubaldini, Manuel Russiani, Alessio

Labbate, Marco Soica.

UMRLI SO: 76-letni Erminio Malaro-
da, 86-letna Maria Scocchi, 80-letna Io-

ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)

TRST Telefon 77-29-96

GLASBENA
MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 88/89

V petek, 16. t. m., ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

Eleonora Jankovič

mezzosopran

Nataša Kerševan

klavir

Scarlatti, Cladara, Wagner,
Simoniti, De Falla

Prodaja vstopnic v Pasazi
Protti - Utat in eno uro pred
pričetkom pri blagajni Kultur-
nega doma.

gledališča

VERDI

Danes ob 16.00 (red G) bo v gledališču
Verdi peta predstava opere PIKOVA
DAMA M. I. Čajkovskega. Režija Gior-
gio Pressburger. Dirigent Spiros Argiris.
Pri blagajni gledališča je v teku prodaja
vstopnic.

Pri blagajni gledališča Verdi - Trg
Verdi 1 - je v teku razdeljevanje novih
abonmajev za red A, B, C, D in G. Urnik:
od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Danes ob 15. uri bo RAI UNO zadnjič-
predstavila Massima Lopeza, Anno Mar-
chesini in Tullia Solenghija v ALLACCI-
ARE LE CINTURE DI SICUREZZA.
Predstava je izven abonmaja, zato imajo
abonenti popust. Predprodaja vstopnic
pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Od 13. do 24. decembra bo Stalno g-
ledališče iz Turina v sodelovanju s Stalnim
gledališčem Furlanije-Juljske krajine
predstavilo Magdo Mercatali in Uga
Gregoretinja v delu A. Jarryja RE UBU.
Sodelujejo Alessandro Esposito, Pino
Patti in lutkovna skupina "I Piccoli di
Podrecca". Režija U. Gregoret, Gervasio.
V abonmaju: odrezek št. 4. Predpro-
daja vstopnic pri osrednji blagajni v Pa-
sazi Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 16.30 bo na sporedu ponovi-
tev Arbuzovega dela VECCHIO MON-
DO. Nastopata Ariella Reggio in Carlo
Montagna. Režija Francesco Macedonio.

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja
vstopnic.

Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul.
Ghirlandaio 12) in pri UTAT v Pasazi
Protti 2, so v teku vpisovanja novih
abonmajev.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Jutri, 12. t. m., ob 15. uri gostuje v
Špetru Slovenov s predstavo RDEČA
KAPICA.

KULTURNI DOM NOVA GORICA

Jutri, 12. t. m., ob 20.15 bo v veliki
dvorani Kulturnega doma 3. KONCERT
za zeleni glasbeni abonma in za izven.
Nastopa PIHALNI TRIO TRST (Marcos-
si, Urdan, Cesar).

včeraj - danes

landa Cattaruzza, 65-letni Luciano Mik-
lavac, 72-letna Alberta Perazzi, 87-letni
Giuseppe Predonzani, 81-letni Giordano
Pegolo, 89-letna Raffaella Zavadlal, 69-
letna Valentina Furlan, 77-letni Vittorio
Semilli, 81-letni Luigi Bonifacio, 79-letni
Mario Mauri, 77-letni Giovanni Muesan,
90-letna Antonia De Bernardi, 92-letna
Maria Stefani, 87-letna Stefania Scala,
69-letni Mario Zalar.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 11. decembra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 20.30

Trg Goldoni 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul.
dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella
41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6,
Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revol-
tella 41.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.
ZGONIK (tel. 229373), MILJE - Mazzini-
jev drevored 1 (tel. 271124) - od 8.30 do

Letnik 1948 z Opčin

vabi na

VEČERJO 40-LETNIKOV

v soboto, 17. t. m., v Prečniku -
Gostilna Sardoč

Zbiranje ob 18. uri v baru Pros-
vetnega doma na Opčinah.

Prijave sprejema do torka 13. t.
m., Anica, tel. 229244.

šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois z od-
delkom za geometre v Trstu sporoča,
da bodo roditeljski sestanki (skupne go-
vorilne ure) za posamezne razrede po na-
slednjem razporedu: jutri, 12. t. m., na
podružnici v paviljonu B v Ul. S. Cilino
16: ob 17. uri: 1. a, 2. b, 2. c, 1. č, 3. razred
geometrov, 4. razred geometrov, 5. razred
geometrov; ob 18.30: 2. a, 1. b, 1. c, 2. č.

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren ob-
vešča, da bodo razredni sestanki staršev
s profesorji v sredo, 14. t. m., ob 18. uri: 1.
c, 5. b, 3. b in IV. v. g.; ob 19.30: 2. c, 4. a,
1. kl. 1. in 2. kl. 1. v šolskih prostorih.

razne prireditve

KD Primorsko - Mačkolje vabi na niz
prireditev OB 90-LETNICI USTANO-
VITVE DRUŠTVA, ki bodo do 18. de-
cembra v srenjski hiši v Mačkoljah: v
četrtek, 15. 12., ob 20. uri DOLINSKI
BREG V PESNIŠKI BESEDI s pesniki
dolinske občine in sodelovanjem Godal-
nega kvarteta Glasbene matice; v nede-
ljo, 18. 12., ob 17. uri OSREDNJA PROS-
LAVA z nastopom učencev srednje šole
S. Gregorčič in mešanega pevskega zbora
Primorsko ter slavnostni govor Duška
Kalca.

razne prireditve

KD Primorsko - Mačkolje vabi na niz
prireditev OB 90-LETNICI USTANO-
VITVE DRUŠTVA, ki bodo do 18. de-
cembra v srenjski hiši v Mačkoljah: v
četrtek, 15. 12., ob 20. uri DOLINSKI
BREG V PESNIŠKI BESEDI s pesniki
dolinske občine in sodelovanjem Godal-
nega kvarteta Glasbene matice; v nede-
ljo, 18. 12., ob 17. uri OSREDNJA PROS-
LAVA z nastopom učencev srednje šole
S. Gregorčič in mešanega pevskega zbora
Primorsko ter slavnostni govor Duška
Kalca.

Jutri, 12. t. m., bo v Društvu sloven-
skih izobražencev v Trstu, Donizettijeva
3, predaval dr. France Bučar iz Ljubljane
na temo KRISTJANI IN POLITIKA. Za-
četek ob 20.30.

Lovski pevski zbor Doberdob in pev-
ski zbor V. Mirk s Proska-Kontovela v
sodelovanju z Odborom za postavitev
Kulturnega doma-spomenika v Brišči-
kih priredijo v nedeljo, 18. t. m., ob 17.
uri v Športno-kulturnem centru v Zgoni-
ku KONCERT PEVSKIH ZBOROV v
DOBRODELNE NAMENE. Čisti izkupi-
ček je namenjen za dograditev omenje-
nega kulturnega doma.

KD Krasno polje - Gročana priredi v
soboto, 17. t. m., ob 20.30 v cerkvi na
Pešku CELOVEČERNI KONCERT
TRŽAŠKEGA OKTETA.

V nedeljo, 18. t. m., bo nastopil v bar-
kovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12,
amaterski oder J. Štoka z veseloigro LO-
ČITEV. Začetek ob 17. uri.

razna obvestila

Enotna komisija za socialno-zdrav-
stvena vprašanja borcev, aktivistov in
vojnih invalidov NOV v Trstu obvešča
borce NOV in aktiviste OF, da je odprt
rok za vlaganje prošnje za zdravljenje v
naravnih zdraviliščih SFRJ za leto 1989
do 20. decembra. Prošnje sprejemajo:
VZPI-ANPI - Ul. Crispi 3 in vse njene sek-
cije, Združenje aktivistov osvobodilnega
gibanja za Tržaško ozemlje - Ul. Cicerone
8/B in ZVI-NOV - Ul. Cicerone 8/B.

Zbor srbske pravoslavne občine v
Trstu razpisuje natečaj za eno mesto II.
basa, po eno mesto I. in II. tenorja, dve
mesti alta, eno soprano in eno mesto ba-
ritona. Prijave v tajništvo omenjene ob-
čine v jutranjih urah do torka, 15. t. m.,
osebno (Trst, Ul. Genova 12) ali po tele-
fonu 631328. Avdicija bo v torek, 15. t. m.,
ob 19.30 v šoli omenjene občine, Trg sv.
Antona 7.

Novoletno srečanje udeležencev
NOB v Lipici. Na pobudo ZZZ NOB Se-
žana bo tudi letos v Lipici v hotelu Ma-
estoso srečanje udeležencev NOB in nji-
hovih svojcev. Srečanje bo 17. t. m. z za-
četkom ob 17. uri. Na večerji nudijo: li-
piško ploščo in četr litra vina. Za pojas-
nila tel. na št. 211831 od 19.30 dalje.

13.00 ter od 13. ure dalje samo po telefo-
nu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 12., do sobote,
17. decembra 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul.
Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89
(ŽAVLJE).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) -
samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul.
Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1,
Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia
89 (ŽAVLJE).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) -
samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in praz-
nična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI

80

55

58

59

67

CAGLIARI

84

28

43

20

54

FIRENCE

26

62

88

1

22

GENOVA

2

54

67

66

69

MILAN

14

34

55

83

65

NEAPELJ

83

53

15

69

5

PALERMO

18

57

79

27

73

RIM

87

83

44

42

56

TURIN

23

83

81

36

53

BENETKE

28

16

11

38

5

ENALOTTO

2 2 1

1 1 2

1 2 1

1 X 2

KVOTE:

12

142.480.000.—

11

1.287.000.—

10

147.000.—

GODBENO DRUŠTVO

Nabrežina

prireja

v nedeljo, 18. t. m.,

TRADICIONALNI
KONCERT

OB ZAKLJUČKU LETA

v nabrežinski občinski telovad-
nici.

Sodeluje

dekliški zbor Vesna iz Križa.

Pričetek ob 16.30.

Vabljeni!

Še zadnji izpit je prestal in doktor
prava je postal.

BORISU ČOKU

iskreno čestita

KD Kraški dom

Dolgoletni kulturni delavki

LUCIJI HROVATIN

ob njeni 80-letnici nazdravi

Zveza slovenskih
kulturnih društev

Ob rojstvu sinka

DANIJELA

čestitajo Lori in Diegotu

C.G.R-evci

čestitke

Nas dragi nono IVAN ŠTRAJN - VA-
NEK LOVRETOV praznuje jutri 85.
rojstni dan. Vse najboljše in da bi bil
še dolgo let čil in zdrav med nami mu
iz srca želimo vsi domači, ki ga imamo
radi.

Te dni je praznoval 60. rojstni dan
nono RIKO. Vse najboljše mu želita
Jernej in Jaruška.

Ob visokem življenjskem jubileju
želi SKD Tabor svoji odbornici LUCIJI
HROVATIN še mnogo zdravih in de-
lovnih let v krogu družine in društva.

Dr. Igor KOROŠEC je na tržaški uni-
verziz z odliko zagovarjal svojo diplom-
sko tezo iz pravnih ved.

ŠZ BOR izreka svojemu članu Igorju
ob tej priložnosti najiskrenejše čestit-
ke.

mali oglasi

V ZGONIKU se je 30. 11. izgubil mlad
pes (angleški setter) črno-bele barve.
Najditelj je naprosen, da telefonira na
št. 229293.

PRODAM apecar in ape 501, prevoženih
2.000 km po ugodni ceni. Tel. 824381.

OSMICO ima odprto v Borštu Danilo
Glavina.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrovska v
Zagradcu št. 1. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Mi-
lič.

IŠČEM delo v Italiji kot otroška varuška.
Zelo pridna. Tel. 003866/23056.

USTANOVA išče sodelavce za pomoč
lastnim oskrbovalcem. Pismene ponud-
be na Oglasni oddelk Primorskega
dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst,
pod šifro "DELO".

KUPIM knjigo za prvi licej I PROBLEMI
(avtor Gianni Devideri - Milan 1984).
Tel. v večernih urah na št. 280633.

OB PRILIKI novoletnih praznikov bo
draguljarna Malalan odprta tudi ob
nedeljah in ponedeljkih s sledečim ur-
nikom: od 8.30 do 12.30 ter od 15.30 do
19.30.

PRODAJALCA srednjih let, z izkušnjami
v avtomobilskem sektorju išče zastop-
stvo. Pismene ponudbe na Oglasni od-
delek Primorskega dnevnika, Ul. Mon-
tecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Prodaja-
lec".

DRAGULJARNA "A.B.", Ul. Foschiatti 9
- Trst - tel. 774090, nudi čudovito izbi-
ro po konkurenčnih cenah. Široka izbi-
ra "bizuterije". Veseli bomo vašega obi-
ska.

NA OPČINAH se je v petek zvečer iz-
gubil psiček pasme angleški setter.
Tel. 213772.

FIAT 600 D, letnik 1969 v zelo dobrem
stanju prodam po ugodni ceni. Tel.
417049.

IŠČEM sobo brez opreme ali skromno
opremljeno, po možnosti prtilično z
malo shrambo ali kuhinjo v bližnji
okolici, najdalje med Prosekom in Ba-
zovicu, tudi skromna hiša z vrtom pri-
de v poštev. Tel. 772314 po 16. uri -
Kovačič.

Želite praznovati

SILVESTROV VEČER

ob prijetni glasbi
in dobri jedachi?

Vabi vas

"PIZZERIA ANDY
AL CANTINON"

na Opčinah,
Proseška ul. 44 - tel. 212067

Sprejemamo rezervacije

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet (ured. Piero Angela)
9.00 Rubrika: Canigatti & C. (vodi Rosanna Vaudetti)
10.00 Ekološka oddaja: Zelena linija (1. del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Ekološka oddaja: Zelena linija (2. del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik
13.55 Kviz: Toto TV
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.10 Športne vesti: 90. minuta
18.35 Variete: Domenica in...
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 TV film: L'eterna giovinezza (r. Vittorio De Sisti, i. Barbara De Rossi, François Marthouret, Adalberto Maria Merli, 1. del)
22.05 Športna nedelja (vodi Tito Stagno)
Dnevnik in vreme
0.10 Rubrika: Knjiga, naša prijateljca

CANALE 5
9.00 Nabožna oddaja
9.30 Informativne oddaje: Le dinastie del vino, Starbene, Il mondo del bebè, Magazine
10.30 Nanizanka: I Jefferson
11.30 Aktualno: Viaggiando
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show
14.00 Film: La ragazza di campagna (kom., ZDA 1954, r. George Seaton, i. Grace Kelly)
16.00 Film: La taverna dell'allegria (dram., ZDA 1942, r. Mark Sandrich, i. Bing Crosby, Fred Astaire)
18.30 Nanizanka: Love Boat
20.30 TV film: Festa di Capodanno (kom., It. 1988, r. Piero Schivazappa, i. Johnny Dorelli, Gloria Guida)
22.30 Nan.: Top secret
23.30 Film: Contratto marsigliese (krim., VB 1974, r. Robert R. Parrish, i. Michael Caine, Anthony Quinn)
1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Sceriffo a New York

RAI 2
8.00 Rubrika: Week end
8.30 Variete: Patatrac
10.55 SP v smučanju: moški slalom (iz Madonne di Campiglio)
11.00 Film: Il segreto del dottor Kildare (dram., ZDA 1939, r. H. S. Buguet)
12.30 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Športne vesti
13.30 Mladinski variete: Piccoli e grandi fans
15.15 Šport: 45. minuta
15.25 Piccoli fans (2. del)
15.45 Šport: Motorshow (iz Bologna), jahanje (iz Rima), SP v smučanju (iz Madonne di Campiglio)
17.30 Variete: Chi c'è... c'è
18.50 It. nogomet A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.30 Variete: Videocomic
21.50 Dnevnik, nato Mixer
23.05 Rubrika o židovski kulturi
23.30 Informativna oddaja: Odkrivajmo svet
0.30 Koncert D.O.C.: Ivano Fossati

RETE 4
8.00 Aktualno: Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarec: National Geographic
10.30 Športna oddaja: Golf
11.30 Oddaja iz parlamenta
12.15 Nonsolomoda
13.00 Nanizanka: Detective per amore
14.00 Variete: Domenica più
17.00 Nan.: Longstreet, 18.00 New York New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Gli intoccabili
20.30 Film: Gli uccelli (dram., ZDA 1963, r. Alfred Hitchcock, i. Rod Taylor, Tippi Hedren)
22.50 Aktualno: Dentro la notizia
23.50 Šport: golf
0.50 Film: Arrivano Joe e Margherito (kom., It. 1974, r. G. Colizzi, i. Keith Carradine)
ITALIA 1
8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nanizanke: Boomer, 11.00 Automan, 12.00 Manimal

RAI 3
9.00 Nanizanka: Vita col nonno
9.50 Dnevnik - nedelja
11.30 Film: Ha l'età di mio padre, ma l'amo pazzamente (kom.)
13.00 SP v smučanju: moški slalom (iz Madonne di Campiglio)
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Va pensiero (vodi Andrea Barbato in Oliviero Beha, sodeluje Emanuela Giordano)
16.45 Film: Cercasi Gesù (kom., It. 1953, r. Luigi Comencini, i. Beppe Grillo, Marisa Schneider, Fernando Rey, Memé Perlini)
18.35 Šport: Domenica gol
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Italijansko nogometno prvenstvo B lige
20.30 Film: The Blues Brothers (glas., ZDA 1980, r. John Landis, i. John Belushi, Dan Aykroyd, Kathleen Freeman)
22.50 Rubrika: Filmske novosti
22.55 Dnevnik - zadnje vesti
23.10 Deželne športne vesti

12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Glasbena oddaja: 1, 2, 3 Jo-vanotti
15.00 Nanizanka: Il principe delle stelle
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.30 Nanizanka: Legmen
19.30 Risanke: Gli amici cercafamiglia, 19.45 Foofur, 20.00 I Puffi
20.30 Variete: Serata incredibile
20.40 Film: Superman (fant., ZDA 1978, r. Richard Donner, i. Christopher Reeve)
22.25 Variete: Serata incredibile (2. del)
23.30 Glasbena oddaja: Be Bop a Lula
0.30 Film: L'infallibile pistolero strabico (western, ZDA 1971, r. Burt Kennedy, i. James Garner)
ODEON
13.00 Vesti: Odeon News
13.30 TV film: Chi ha ucciso John Kennedy? (zgod., r. Jan Hamilton, i. Vincent Bugliosi, 3. del)
14.00 Film: Il più comico spettacolo del mondo (kom., It. 1953, r. Mario Mattoli, i. Totò, May Britt)

RTV Ljubljana 1
8.25 Video strani
8.45 Otroška matineja: Živ žav
9.30 Otroška nadaljevanka: Vrnitev antilope (9. del)
10.00 SP v smučanju: 10.00 moški slalom (iz Madonne di Campiglio)
10.45 Nadaljevanka: Diamantna dinastija (pon.)
11.30 Odbojka: Paloma Branik-ČSKA (reportaža)
11.55 Kmetijska oddaja
12.30 Glasbena oddaja
13.00 Moški slalom (2. spust)
13.45 Domači ansambli: Bratje iz Oplotnice
14.15 Dokum.: Narava vogeov
15.00 Film: Liga gentlemanov (krim., VB 1960, r. Basil Dearden, i. Jack Hawkins, Richard Attenborough)
16.50 Slovenci v zamejstvu: reportaža o slovenskih denarnih zavodih
17.25 Poročila
17.40 Kolo sreče (pon.)
18.45 Risanke
19.00 Vreme, Mernik in Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.10 Mladinska nadaljevanka: Čisto pravi gusar (2. del)
20.55 Zdravo

15.45 Otroški variete: Sugar, vmes risanke in nanizanka
19.00 Filmske novosti
19.30 Nanizanka: Week-end in giallo
20.30 Film: Blackfire (pust., ZDA 1986, r. Teddy Page, i. Ron Kristoff)
22.30 Film: Peccatori di provincia (kom., It. 1976, r. Tiziano Longo, i. Renzo Montagnani)
1.00 Film: Uppeserver, l'uomo da uccidere (krim., It. 1967, r. Alberto De Martino)
3.00 Film: Ventimila dollari sul sette (western, It. 1967, r. A. Cardone)
TMC
9.20 SP v smučanju: ženski slalom, 1. tek (iz Crans Montane), moški slalom (iz Madonne di Campiglio)
11.50 SP v smučanju: ženski slalom (2. tek)
12.45 Papežev blagoslov
13.00 SP v smučanju: moški slalom (2. tek)
14.00 Risanke: Snack
14.40 Šport: tenis
17.15 Film: Spogliarello per una vedova (kom., ZDA 1966, r.

TV Koper
9.20 SP v smučanju: ženski slalom, 10.00 moški slalom (1. spust)
11.00 Šport spektakel (pon.)
11.50 SP v smučanju: ženski slalom, 13.00 moški slalom (2. spust)
13.30 TVD novice
13.40 Športna oddaja: Juke box
14.00 Športni pregled: Noi la domenica - smučanje, 16.30 nogometni Medcelinski pokal, PSV Eindhoven-Montevideo (iz Tokia)
20.20 Šport: A tutto campo
22.00 TV novice
22.10 Nogomet: kvalifikacije za SP, Jugoslavija-Ciper
24.00 Športna oddaja: Juke box
RTV Ljubljana 2
10.00 Film: Zgodnji sneg (Jug.)
13.00 Kmetijska oddaja
14.00 Rokomet
15.15 Nogomet: Jugosl.-Ciper
16.45 Športno popoldne
19.30 Dnevnik, nato dokum.
21.00 Včeraj, danes, jutri
21.15 Mali koncert, nato šport
22.35 Dobrodelni koncert

Arthur Hillier, i. Warren Beatty, Leslie Caron)
19.00 Nanizanka: Autostop per il cielo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Matlock
21.30 Film: L'amaro sapore del potere (dram., ZDA 1964, r. Franklin Schaffner, i. Henry Fonda, Cliff Robertson)
23.30 Dok.: Sinji planet
TELEFRIULI
12.30 Rubriki: Kronike motorjev, 13.00 Župan in njegovi ljudje
14.30 Zabavna oddaja: Buinesere Friul
16.30 Nanizanki: Paper Moon, 17.00 Al banco della difesa
18.00 Dok.: Velike razstave
19.00 Športna oddaja
20.30 Film: Testa dura (dram., It., r. D. Segre, i. Rossana Lavarino)
22.00 Nanizanka: Provaci ancora Lenny
23.00 Športna oddaja
0.00 Inf. oddaja: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Nedeljska matineja: Mladinski oder - Princ v etru (r. M' Uršič); 11.00 Nediški zvon, nato glasbeni listi; 11.45 Nabožna oddaja: Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev in Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Radijska igra: Dogodivščine podeželskega gledališča ali dnevnik Anatola Firsra (rež. Mario Uršič); 14.50-19.00 Popoldanski zbornik: šport in glasba, (17.00) Posnetek s proslave Ciril-Metodove sole, (18.00) prenos tekme Virtus-jadran (iz Padove), 19.00 Zaključek.
LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Otroška igra; 8.48 Skladbe za mladino; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Kmetijska oddaja: Za naše kmetovalce; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 17.30 Zbori; 18.00 Humoreska; 18.25 Operne melodije; 19.00 Dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nokturmo, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Pregled dogodkov: Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica najpopularnejših popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov in športnih rezultatov; 19.00 Radio Lj.
RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00-7.15 Glasbeno prebujanje; 8.25 Popevka tedna; 8.45 Športne vesti; 9.30 Glasba; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Čudovitih 7; 10.40 Družina; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.00 Mjate in YU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.30 Lestvica LP; 19.30 Dnevnik in šport; 20.00 Nočni spored.
RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor; 13.00 Glasba po željah; 15.30 Športna nedelja; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: La valle dei pioppi
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci
11.00 Nad.: La valle dei pioppi
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Fantastico bis
14.15 Politična tribuna
15.30 Dok. oddaja: Kvarkov svet
16.00 Risanke: Gli antenati
16.15 Športni ponedeljek
16.30 Risanke: Cartoon clip
16.50 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna rubrika
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.35 Kviz: Domani sposi
19.40 Rubrika o knjigi
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 TV film: L'eterna giovinezza (r. Vittorio De Sisti, i. Barbara De Rossi, 2. del)
22.10 Dnevnik in Filmske novosti
22.25 Dnevnik - posebnosti
23.30 Aktualno: Per fare mezzanotte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Aktualno: Nagrada Galileo

CANALE 5
8.00 Nanizanke: Storie di vita, 8.30 Una famiglia americana, 9.30 Hotel
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttafamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.05 Nan.: La casa nella prateria, 16.05 Webster
16.50 Kviz: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto!
18.55 Kviz: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 TV film: Festa di Capodanno (kom., It. 1988, r. Piero Schivazappa, i. Johnny Dorelli, Gloria Guida, 2. in zadnji del)
22.35 Nanizanka: Amen
23.05 Variete: Maurizio Costanzo show
0.25 Rubrika: Première
0.35 Nanizanke: Sulle strade della California, 1.35 Petrocelli, 2.35 Sceriffo a New York

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Film: I dominatori (pust., ZDA 1942, i. John Wayne)
10.00 Nanizanka: Cuore e batticuore
11.00 Rubrika: Trentatre
11.05 Dok.: Glasba in komputer
11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nan.: Saranno famosi
14.45 Dnevnik
15.00 Kviz: Argento e oro
17.00 Dnevnik, Spaziolibero
17.25 Nanizanka: I figli dell'ispettore
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nanizanka: Il commissario Köster
19.30 Horoskop in dnevnik
20.30 Nadaljevanka: Capitol
21.35 Nanizanka: Le strade di San Francisco
22.30 Dnevnik - nocoj
22.40 Variete: Indietro tutta!
23.40 Dnevnik - zadnje vesti
0.05 Glasbena oddaja: International DOC Club
0.55 Film: Un lungo giorno per morire (dram., VB 1968, r. Peter Collinson)

RETE 4
7.30 Nanizanke: Lou Grant, 8.20 Il Santo, 9.20 Adam 12 - Elogio per uno sbirro
9.45 Film: Moderato cantabile (dram., Fr. 1960, r. Peter Brook, i. Jeanne Moreau, Jean Paul Belmondo)
11.30 Nanizanki: Cannon - Complesso materno, 12.30 Agenzia Rockford
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Film: Judith (dram., ZDA 1966, r. Daniel Mann, i. Sofia Loren)
17.00 Nanizanki: La grande valata - Il passato ritorna, 18.00 New York New York
19.00 Aktualno: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Gli intoccabili
20.30 Film: L'uomo dal vestito grigio (dram., ZDA 1956, r. Nunnally Johnson, i. Gregory Peck, Jennifer Jones)
22.50 Aktualno: Biografie - Jennifer Jones
23.00 Aktualno: Ciak, 23.40 Dentro la notizia
0.10 Šport: Golf
1.10 Nanizanki: Vegas, 2.00 Pronto soccorso

RAI 3
12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Fatamorgana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija
15.00 Informativna oddaja: Od igre do informatike
15.30 Šport: odbojka, Gaeta-Teramo (iz Gaete), 15.50 hokej na ledu, Fassa-Bolzano (iz Canazeia), 16.10 motokros (iz Genova)
16.35 Kulturna oddaja: Potovanja po Italiji - Jezera v Lombardiji
17.30 Dokumentarna oddaja: Geo
18.20 Nanizanka: Vita da strega
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Variete: Black and blue
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.30 Variete: La TV delle ragazze
22.20 Dnevnik - večerne vesti
22.30 Športna oddaja: Ponedeljkov proces
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

ITALIA 1
7.15 Risanke
8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 La piccola grande Nell, 9.15 Supervicky, 9.45 Flipper, 10.10 La donna bionica, 11.05 Tarzan, 12.00 Riptide
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao
14.00 Variete: Smile
14.30 Glasbena oddaja: DeeJay Television
15.05 Tečaj angleščine
15.30 Nan.: Family Ties
16.00 Otroška oddaja
18.30 Film: Sposeri Simon Le Bon (kom., It. 1986, r. C. Cotti, i. Barbara Blanc)
20.25 Variete: Striscia la notizia
20.35 Concert: Duranduran
23.15 Mali nogomet: Milan-Inter, Juventus-Torino
23.45 Variete: Megalashow
0.05 Mali nogomet (2. del)
0.35 Rubrika: Première
0.45 Nanizanki: Samurai, 1.45 Star Trek
ODEON
8.00 Risanke
9.00 Nadaljevanki: Il segreto di Jolanda, 10.00 Agua viva

RTV Ljubljana 1
9.50 Video strani
10.00 Mozaik: Zrcalo tedna, Naš utrip
10.30 Film: Trije botri (pust., ZDA 1974, r. John Bradham, i. Jack Palance, Jack Warden, Keith Carradine)
11.40 Video strani
16.45 Poročila
16.55 Video strani
17.00 Mozaik (pon.)
17.30 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Srce
17.45 Otroška oddaja: Ljubo doma, kdor ga ima
18.15 Dokumentarna oddaja: Safari v mestu - Zračni napadi in metuljki grmi (6. del)
18.45 Risanke
18.55 Video strani
19.00 Vreme, Obzornik, Okno, Zrno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.10 Nadaljevanka: Kaj pa, če bo dež? (A. Minghella, 2. del)
21.05 Aktualno: Omizje
23.00 Dnevnik
23.05 Video strani

10.30 Kviz: La spesa in vacanza
11.00 Nad.: Agua viva
11.30 Kviz: La spesa in vacanza
12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals, nato nadaljevanka Maria
15.45 Sugar... (2. del)
18.30 Variete: Video Raider
19.00 Filmske novosti
19.30 Variete: Benny Hill Show
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: Vigilante (dram., ZDA 1982, r. William Lustig, i. Robert Forster)
22.30 Film: Zona pericolosa (krim., ZDA 1986, r. Peter Manoogian, i. Ray Parker)
0.30 Filmske novosti
TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Rubrika: Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nanizanki: Batman, 15.30 Quartieri alti

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke box
14.10 Nogomet: Eindhoven-Nacional Montevideo
16.00 TV novice
16.10 Šport spektakel
18.50 Novice, Odprta meja
Danes v Odprti meji:
BENETKE — O simpoziju Dve kulturi za Evropo
VIŽOVLJE — Konferenca SSK
VIŽOVLJE — O Sesijskem zalivu
GORICA — Večer z Igorjem Bavačarjem
Športni pregled
19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka
20.30 Košarka: prvenstvo NBA
22.00 TVD Novice
22.15 Sportne magazine
22.30 Nočni boks
23.45 Šport spektakel
RTV Ljubljana 2
19.00 Indirekt
19.30 Dnevnik
20.00 Umetniški večer: Laurence Durell v Egiptu - Duh kralja (dok.), nato film Justine (dram.)

16.00 Film: Cash McCall (kom., ZDA 1959, r. Joseph Pevney, i. James Garner)
17.45 Rubrika: Tv donna
18.45 Dokum. o naravi
19.15 Rubrika: Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nadaljevanka: Potere
22.15 Dok.: Skrivnosti
22.45 Aktualno: TMC nocoj
23.00 Športne vesti
TELEFRIULI
13.30 Nan.: Lo sceriffo del Sud
14.30 Risanke
15.45 Glas. odd.: Music box
17.00 Nadaljevanki: Don Chisciotte, 18.00 Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Športna rubrika
21.00 Košarka A2: Kleenex-Fantoni
23.00 Nan.: Paper Moon
23.30 Vesti: Telefriuli notte
24.00 Dražba
0.30 Inf. oddaja: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Pregled dogodkov: Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica najpopularnejših popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov in športnih rezultatov; 19.00 Radio Lj.
RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00-7.15 Glasbeno prebujanje; 8.25 Popevka tedna; 8.45 Športne vesti; 9.30 Glasba; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Čudovitih 7; 10.40 Družina; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.00 Mjate in YU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.30 Lestvica LP; 19.30 Dnevnik in šport; 20.00 Nočni spored.
RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor; 13.00 Glasba po željah; 15.30 Športna nedelja; 20.00 Nočna glasba.

Na pobudo goriške Pokrajinske uprave

Tisoč dijakov na skupni manifestaciji za mir

Skoraj tisoč dijakov iz devetih nižjih srednjih šol iz cele pokrajine se je včeraj dopoldne zbralo na prireditvi "Skupaj za mir" v Verdijevi dvorani v Gorici. Bili so to dijaki italijanske in slovenske narodnosti, Furlani in Bizjaki. V dvorani, ki že dolgo ni tako živahno odmevala od otroških glasov, je bilo slišati italijansko, slovensko in furlansko govorico. Prav tako z odra.

Pobuda Pokrajinske uprave, ki je skupaj s pokrajinskim odborom UNICEF, goriško Občino, Šolskim skrbništvom in nekaterimi drugimi šolskimi ustanovami poskrbela za vsebinsko pomenljivo prireditev, je naletela na lep sprejem in najbrž bi bilo napak, če ne bi po tako zastavljeni poti tudi nadaljevali.

Pomen gesla Skupaj za mir so mladim udeležencem obrazložili pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Mirko Spazzapan, predsednik Pokrajine Gianfranco Crisci in goriški nadškof Vitale Bommarco.

"Mir, spoštovanje in sodelovanje med narodi ni domena velikih državnikov in politikov. Vsak človek ima pomembno vlogo pri graditvi miru. Posebno si morajo za mir, ki ne pomeni samo obdobja, ko ni vojnih spopadov, prizadevati mladi. Pot do trajnega miru in sodelovanja drži preko medsebojnega spoznavanja in spošto-

Mladi so do kraja napolnili Verdijevo dvorano

(foto Klemš)

vanja. Spoštovanja razlik in specifičnosti."

Te razlike in specifičnosti so prišle do izraza kmalu zatem, ko so dijaki posameznih šol nastopili na velikem odru s pevskimi in glasbenimi točkami, recitacijami, gimnastičnimi vajami, še prej pa prisluhnili branju — v slo-

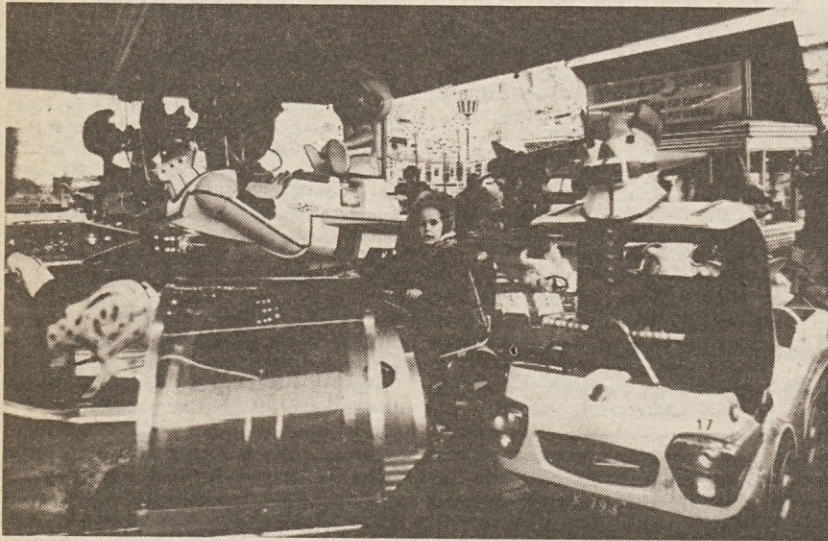
venščini in italijanščini lastnih prispevkov na temo miru, razorožitve in sodelovanja med narodi.

Med devetimi šolami so nastopili tudi dijaki nižje srednje šole Ivan Trinko in podružnične šole iz Doberdoba. Predstavili so se s telovadno vajo, recitalom Kosovelovih pesmi ob

spremljavi diapozitivov ter ritmično vajo. Poleg šole Trinko so na pomembni manifestaciji nastopili še dijaki šole Del Torre iz Romansa, Corridoni iz Foljana, Perco iz Ločnika, Giacich iz Tržiča, srednje šole iz Pierisa, šole Marco Polo iz Fossalona ter goriških šol Virgilio in Locchi.

Trgovine bodo tudi danes in jutri odprte

Andrejev sejem se poslavlja

Vrtiljaki in druga pisana zabavišča, ki so v tem tednu poživila mestno središče ob tradicionalnem Andrejevem sejmu, bodo jutri začeli zapuščati Gorico. Še danes je torej priložnost za sprehod od Battistijevega trga do Travnika med sejmskimi lučmi in hrupom. Vrtiljaki in druge privlačne "komedije" so seveda v največje veselje otrokom, ne manjka pa tudi odraslih, ki rade volje poskusijo srečo pri stonjih z raznimi igrami, prekusijo svoje strelske sposobnosti v streljanju z zračno puško in se prepustijo drugim zabavam, ki jih ponuja sejem.

Že jutri bo vsega tega konec, avtomobilisti, ki so ves ta čas "trpeli" in robantili v brezuspešnem iskanju parkirnega prostora po mestu, pa bodo spet začeli osvajati ulice in trge, ki so jim bili v teh dneh prepovedani.

V zvezi z Andrejevim sejmom gre še povedati, da bodo tudi danes vse trgovine v mestu lahko odprte. Izrednega odprtja sicer ne opravičujejo samo s sejmom, pač pa s predbožično mrzlico po nakupih, ki v teh dneh množi število kupcev. Trgovci bodo kupcem ustregli tudi jutri, ko za trgovine z raznim blagom ne bo obvezen dan tedenskega počitka, trgovine z jestvinami pa bodo lahko odprte tudi popoldne. Isto velja za sredo, ko bodo jestvinariji in cvetličarji podaljšali urnik tudi v popoldanski čas.

Jutri v pokrajinski sejni dvorani

Slovesna podelitev priznanj CONI zaslužnim športnikom in društvom

V pokrajinski sejni dvorani bo jutri ob 19. uri slovesnost ob podelitvi priznanj CONI zaslužnim športnikom in društvom za leto 1987.

Letos bodo s srebrno zvezdo nagradili odbornika Maria Lugnana iz Gradeža in Giordana Gregoreta iz Ronk. Bivši košarkar Segafreda Angelo Gilardi bo prejel bronasto kolajno za uspehe na športnem področju, bronasto zvezdo pa bodo podelili društvu Torriana iz Gradišča. Častno priznanje CONI za več kot tridesetletno delo na športnem področju bosta prejela zaslužna Tržičana Erminio Papis in Ennio Passudetti.

Na jutrišnji prireditvi, ki bo velik praznik za ves goriški šport, bo pokrajinski odbor CONI, ki mu predseduje Elvio Ferigo, odlikoval s spominskimi diplomami in z denarnimi prispevki nad 40

društev, ki so uspešno delovala in dvignila raven goriškega športa v letu 1987.

Nesreča v Ronkah

V prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj zjutraj malo po 8. uri v Ronkah, se je hudo poškodovala 52-letna Adriana Tamburlini. V Ul. S. Lorenzo jo je povozil, medtem ko je prečkala cesto, 45-letni Umberto Calligaris iz Ronk. Pri padcu si je Tamburlinijeva zlomila kolk in je utrpela razne druge poškodbe, tako da bo okrevala v 40 dneh.

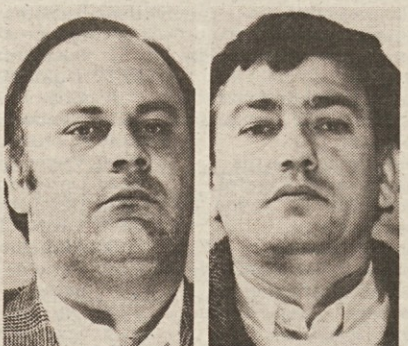
■ V četrtek, 15. t. m. zapade rok za prijavo količin pridelanega grozdja, oziroma vina ob letošnji trgatvi. Prijavo so po zakonu dolžni izpolniti (na posebnih obrazcih) zasebni pridelovalci (vinogradniki) in kmetijska podjetja (družbe).

V treh trgovinah v Tržiču zasegli tristo video kaset

Pornografski material v obliki videokaset lahko po zadnjih določitvah prodaja le v kioskih. Zgleda, da to določilo še ni prešlo v prakso, pa so, kot je slišati, za to poskrbeli varuhi postave. Te dni so v Tržiču obiskali nekaj specializiranih trgovin. V treh so zasegli kakih tristo videokaset, ki bi sicer ne smele biti več v prodaji. Določila so menda kršili v trgovini Tecnopower, Videoclub in Centrovideo. Vrednost zaseženega blaga znaša

okrog dvajset milijonov lir. Poprečna vrednost videokaset znaša namreč od sedeset do sedemdeset tisoč lir.

Aretirali 8 goljufov

Tržaški letiški oddelek je prišel na sled skupini osmih oseb, ki je prekupevala s ponarejenimi državnimi vrednotnicami BOT. V osmerici sta tudi 33-letni Mario Dugan iz Romansa, Ul. Palmanova 8 in 36-letni Nello Lorenzon iz Marjana, Ul. Vinci 21. Oba sta sedaj v hišnem priporu. Skupina goljufov je osleparila večje število kreditnih zavodov v znesku 150 milijonov lir. O preiskavi podrobneje poročamo na tržaški strani. Nasliki: Lorenzon (levo), Dugan (desno).

PAJK'S SHOW

sobota, 17. decembra, zvečer v

KULTURNEM DOMU
V GORICI

Na razpolago je samo še ducat prostih mest. Če še nimaš rezervacije, pokliči po telefonu 33288 in uredi vse potrebno za lep večer v zabavni družbi.

26. 12. ŠTEFANOVANJE

SMReKK

31. 12. BEG IZ 88

OBLAČILA

GORICA - Ul. Alviano 2
Tel. 0481/32395

Ob božičnih praznikih nudimo 10% popusta

SILVIA

Javna razprava o tekstilnem polu

Goriške sindikalne zveze prireajo jutri ob 9.30 v Fogarjevem avditoriju (Verdijev korzo 4) odprto skupščino o problemih in možnostih razvoja tekstilne industrije na Goriškem. K razpravi so povabili goriškega župana, predsednika Pokrajine in Trgovinske zbornice, deželna odbornika za industrijo in delo, goriška parlamentarca in deželne svetovalce, predstavnike industrije.

Uvodni poročili bosta imela predstavnika zveze tekstilcev FULTA Maurizio Negrari in Ennio Mangiafesta. Govor bo predvsem o zamudah pri uresničevanju načrta, da bi Gorica postala center za tekstilno industrijo v deželi. Sindikati pričakujejo konkretne korake za zagotavljanje novih delovnih mest za mlade brezposelne oz. za delavce, ki so bili ob delu zaradi tehnološke preobnove v tekstilni industriji. Gre za več kot dvesto delavcev nekdanje podgorske predilnice pa tudi za brezposelne delavce, ki so bili izločeni iz proizvodnje v tovarni Torcatura di Sagrado.

Dijaki stavkali

Dijaki višjih srednjih šol na Tržičkem so se včeraj odločili za protestno stavko proti zakonskemu osnutku, ki ga je pripravil Ministrski svet glede pregona mamilašev. Stavkalo je kakih 55 odstotkov dijakov, ki so pripravili tudi protestni sprevod od Anconette do Trga republike. Najbolj kompaktno so se stavki odzvali dijaki zavoda Einaudi v Štarancahu.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 4. 12. do 7. 12.

RODILI SO SE: Cecilia Petrini, Sabina Salvatore, Michele Bresciani, Valentina Limpido.

UMRLI SO: 77-letni upokojenec Paolo Mosetti, 81-letna upokojenka Maria Decolle vdova Ramot, 83-letna upokojenka Elidia Krizmancic vdova Losi, 74-letna upokojenka Ofelia Chiapulin vdova Fornasari, 79-letna upokojenka Olga Taglianut Princi, 46-letni upokojenec Andrea Terrone, 67-letni upokojenec Guerrino Gelli, 84-letni upokojenec Guerrino Gelli, 67-letni upokojenec Emilio Cantarutti, 82-letna upokojenka Paulina Ninin, 86-letni upokojenec Alojz Marušič, 65-letni upokojenec Ettore Berti, 54-letni upokojenec Bruno Tegan, 67-letna upokojenka Stefania Ivetich, 66-letna upokojenka Ida Čebon, 24-letna Aurelia Grosso, 76-letna upokojenka Sofia Fotiadou vd. La Rosa, 61-letni upokojenec Jožef Graunar, 68-letni upokojenec Giuseppe Pisaroni.

OKLIC: trgovec Massimo Marini in policistka Rosanna Tinella, karabinjer Roberto Pazzuello in gospodinja Lia Di Lena, uradnik Fabio Visini in delavka Maria Antonia Favarato, uradnik Enrico Este in uradnica Gloria Bressan, učitelj Alfredo Furlan in prevajalka Barbara Cosolo.

POROKE: Ubaldo Urizio in Luciana Cescut.

razna obvestila

SPD Gorica vabi člane in prijatelje na spominski pohod na Javornik, v nedeljo, 18. t. m. Odhod ob 7. uri s Travnika, prevoz z lastnimi sredstvi. Vodi Edvin Zotti. Priporoča se zimska oprema.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Trappola di cristallo«.

VERDI 15.30-22.00 »Il piccolo diavolo«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Cronache bestiali d'Italia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Prima di mezzanotte«.

Nova Gorica

SOČA 16.00-20.00 »Krokodil Dandy II«.

DESKLE 17.00 »Veliki mišek detektiv«. Ob 19.30 »Policaj iz Beverly Hillsa II«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al giardino - Korzo Italia 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale - Trg Republike 26 - tel. 410341.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in brata

Jožefa Graunarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na ga spremili na zadnji poti in ki so na katerikoli način sočustvovali z nami. Posebna zahvala naj gre g. župniku Lazaru za pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru, darovalcem cvetja in vsem, ki so počastili njegov spomin.

SVOJCI

Števerjan, 11. decembra 1988

VIP SHOW

SOVODNJE
17. in 18. decembra
ob 20. uri

V občinski telovadnici. Prireja
ŠKD Vipava

Društvo glasbenih pedagogov Primorske
in
Glasbena matica Gorica

vabita na

Prvo srečanje glasbenih šol Primorske

Nastopajo: Glasbena šola Izola, Glasbena šola Nova Gorica in Glasbena matica - Gorica.

Sodeluje: Gledališka skupina - Gorica.

Kulturni dom, 12. decembra 1988 ob 17. uri.

Jutri v Kulturnem domu v Gorici

Pričenja se letošnje srečanje gojencev glasbenih šol Primorske

Jutri popoldne — začetek je napovedan za 17. uro — se bo v Kulturnem domu odvijalo Srečanje glasbenih šol Primorske, prireditelj, ki jo v naši kulturni hiši organizirata Glasbena matica Gorica in Društvo glasbenih pedagogov Primorske. Gre za že tradicionalna srečanja pedagogov in učencev s tostran in onstran meje, ki bo letos še posebno intenzivno. Dan po goriškem dogodku bo podobna prireditev v Postojni, še dan kasneje v Tolminu in končno v Kopru, zaključna prireditev z najboljšimi učitelji in učenci pa bo 11. januarja v Idriji.

Srečanja sicer niso tekmovalnega značaja, pač pa so priložnost za strokovne stike med mentorji kakor tudi med samimi gojenci. Navadno so bili tovrstni programi izvedeni v mesecu marcu, kar je bilo po svoje ustrežnejše: tedaj so bili učenci lahko boljše pripravljeni. Zaradi tekmovanja mladih pianistov v Novi Gorici, ki ravno tako poteka v mesecu marcu, so se prireditelji odločili za december. Na goriški prireditvi seveda nastopa Glasbena matica iz Gorice, na postojnski Glasbena matica iz Trsta ter v Kopru Glasbena šola iz Špetra. Poleg goriških gojencev bodo jutri v Kulturnem domu nastopili še gojenci Glasbene šole iz Izole in Glasbene šole iz Nove Gorice. Naš prostor se bo pred-

stavil z naslednjimi nastopajočimi: kvartet Emanuela Koren, Rita Muscau, Aleš Klede, Francesco Muscau (mentorja Silvan Križmančič, Ennio Cossovel), David Piccolo (ment. Erika Zavadlav), Sanja Ferlan (ment. Božica Ambrožič), Romina Florenin (ment. Katarina Tabaj), Damijana Čevdek (ment. Klavdija Jamšek), Francesco Muscau (ment. Ennio Cossovel), Erika Pelicon, Magda Tomsic (ment. Dorina Kante). Pri prireditvi sodeluje tudi Gledališka skupina Gorica: Janez Povše bo pripravil vezno besedilo, program pa bosta povezovali Adriana Furlan in Vesna Česčut.

Jutrišnja prireditev je nedvomno pomemben dosežek goriškega glasbenega udejstvovanja. Odveč je poudarjati, kolikšnega pomena je za naš kulturni prostor gojenje lastne kulturne dejavnosti in ustvarjalnosti, ki po eni strani razvija obstoječe talente, po drugi strani pa pogojujejo splošno kulturno klimo, ki je osnova vsakršnega kulturnega življenja. Prireditelj je zagradil priložnost pregleda opravljenega dela ter odpiranja novih kulturnih poti, ne nazadnje pa izjemna možnost srečanja z glasbenimi šolami onstran meje: v takšnem povezovanju utegne biti naša ustvarjalnost še razvidnejša in vplivnejša.

J. P.

V petek v Gorici na pobudo Občine Doberdob Večer solidarnosti s Palestinci

Občina Doberdob prireja v petek Dan solidarnosti s palestinskim narodom. Manifestacija bo v goriškem Kulturnem domu od 20. ure dalje. Uvodno besedo bo imel župan Doberdoba, nato bo govoril predstavnik Palestinske osvobodilne organizacije v Italiji Ali Rašid. Na večeru bo s koncertom sodeloval tudi Tržaški partizanski pevski zbor.

Pobudo sta na tiskovni konferenci predstavila župan Mario Lavrenčič in odbornik Karlo Černic. Povedala sta, da manifestacijo prireja Občina Doberdob, ki pa je povabila k pristopu vse druge občine na Goriškem, Pokrajinsko upravo, sindikalne zveze, stranke in Deželno konvencijo za mir. Zaželen in dobrodošel je tudi pristop vseh društev in organizacij, ki se lahko pridružijo pobudi s pristopnim pismom naslovljenim doberdobski Občini.

»S solidarnostno manifestacijo,« je dejal župan Lavrenčič, »nameravajo podpreti poziv italijanski vladi naj prizna novo Palestinsko državo ter naj se zavzame za mirovno konferenco. Solidarnost s Palestinci seveda ne pomeni zanikanja obstoja Izraela, pač pa podporo mirovnim prizadevanjem, ki naj zajamčijo pravico do neodvisnosti in varnosti dveh narodov.«

Tako župan kot še posebej Černic sta odgovorila na vprašanje, zakaj se tako majhna občina zavzema za vprašanje, ki ima mnogo širše mednarodne razsežnosti. Predvsem gre za to, da se v naši nekoliko otopeli stvarnosti poveča pozornost do teh težkih svetovnih vprašanj, da se oživi neka večja politična in moralna zavest o teh problemih. Represija intifade - upora na zasedenih ozemljih, katere obletnica je potekala prav te dni, je doslej terjala več kot 400 smrtnih žrtev. Boj palestinskega naroda nekako simbolizira boj vseh narodov za neodvisnost. »Ob tem,« je še poudaril Černic, »čutimo do Palestincev še neko posebno zgodovinsko afiniteto, saj je njihov današnji položaj podoben pogojem, ki jih je med drugo svetovno vojno doživljal naš in drugi narodi v okupirani Evropi. Alžirska konferenca

s proglasitvijo neodvisne države v ilegali je močno podobna zasedanju Avnoja v Jajcu. Prav zaradi te podobnosti ne moremo ravnodušno gledati na to, kar se takorekoč dogaja za našim vogalom, pač pa želimo dati svoj skromen prispevek v smeri pravičnega reševanja problema.«

Resolucija Občine Doberdob

Doberdobski občinski svet je na svoji zadnji seji odobril sledečo resolucijo, ki so jo poslali Predsedniku ministrskega sveta De Miti, zunanjemu ministru Andreottiju, predsedniku PLO Arafatu ter predsednikom senata in poslanske zbornice Spadoliniu ter Jottijevi.

Občinski svet Občine Doberdob, zbran na seji dne 28. novembra 1988, jemlje z zadovoljstvom na znanje sklep, ki ga je Palestinski narodni svet sprejel v Alžiru, v katerem se, na podlagi resolucij št. 242 in 338 Organizacije združenih narodov, poudarja nujnost po pravičnem reševanju izraelsko-palestinskega konflikta z ustanovitvijo neodvisne Palestinske države na zasedenih ozemljih Gaze in Cizjordanije ob vzajemnem priznanju z Izraelsko državo.

V tem smislu občinski svet soglasno:
— *zahteva, naj italijanska vlada nemudoma prizna Palestinsko državo - kar so že storile mnoge druge vlade - in tako prispeva k diplomatskemu reševanju bližnjevzhodnega konflikta;*
— *poziva vlado, naj stori vse potrebne korake, da pride do sklica mednarodne konference na pobudo OZN, na kateri naj bodo prisotne tudi vse zainteresirane strani in PLO, kot edina upravičena predstavnica palestinskega naroda.*

Na Trgovinski zbornici

Razprava o težavah in možnostih avtoprevoznitstva na Goriškem

Upravni odbor Trgovinske zbornice je te dni ponovno razpravljal o avtoprevoznitstvu ter ocenil potek raznih pobud, ki so bile v zadnjem obdobju sprejete s ciljem, da se goriškim operaterjem na tem področju zagotovijo ugodnejši pogoji poslovanja, zlasti v odnosu do jugoslovanskih prevoznikov. Odbor Trgovinske zbornice je obravnaval tudi nekatera strukturalna in organizacijska vprašanja na področju avtoprevoznitstva.

Predsednik Trgovinske zbornice dr. Bevilacqua je člane odbora seznanil s sporočili, ki sta jih poslala minister za zunanje zadeve Andreotti in minister za zunanjo trgovino Ruggiero.

Goriški avtoprevozniki so že pred časom in preko svojih strokovnih organizacij postavili zahtevo po reviziji italijansko-jugoslovanskega dogovora o urejanju prevoza in obenem predlagali tudi imenovanje svojega predstavnika v mešano komisijo. Ta predstavnik bi bil lahko tudi predsednik Trgovinske zbornice.

Precej pozornosti so na seji namenili oceni nove gospodarske pobude — ustanovitve konzorcija T8 s sedežem na avtoterminalu — in obravnavi možnosti za realizacijo podobne pobude tudi med goriškimi avtoprevozniki. Mogoče bi tako vlogo združevanja zaupali konzorciju Contrago, ki je bil ustanovljen pred nekaj leti, ki pa doslej ni zaživel.

Trgovinska zbornica je pripravljena tako pobudo, kakor izhaja iz poročila za tisk, podpreti neposredno.

Konzorcij T8 je bil ustanovljen pred kratkim, sestavlja ga osem avtoprevoznih podjetij z videmske pokrajine.

Prejšnji teden so slovesno odprli nov sedež konzorcija na avtoterminalu pri Štandrežu. Na to pobudo so v goriških krogih gledali nekoliko užaljeno in predvsem z določeno bojaznijo, da jim bodo videmska podjetja, prav s tem, da je konzorcij dobil prostore na avtoterminalu, odvzela delo. Odtod tudi poskusi, da se na pobudo videmskih gospodarstvenikov, odgovori s pobudo združevanja avtoprevoznikov na Goriškem.

Božični koncert danes v Tržiču

V auditoriju glasbene šole Vivaldi v Tržiču bo danes ob 17. uri koncert dua Quetzal — prof. Maria Teresa Tomatis — flauta, Gianluca Garcia Murga — klavir. Koncert prireja združenje ANDOS, pod pokroviteljstvom tržiške občine. Na sporedu bodo skladbe Bacha, Donizettija, Faura in Haendla ter skladbe južnoameriških avtorjev.

Vstopnine ne bo.

Pihalni trio Trst

V veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici bo jutri ob 20.15 koncert Pihalnega tria Trst, v sestavi Marcossi, Urdan, Cesar.

Koncert je v okviru abonmajske sezone za zeleni glasbeni abonma. Na voljo so tudi proste vstopnice.

Na sporedu dela sledečih skladateljev: Mayr, Srebotnjak, Nieder, Pegan, Piston in Devienne.

Odbor za varstvo človekovih pravic predstavil svoje delo in namene

Žaromet informativnih večerov Mladinskega odbora SKGZ na temo Slovenija v Jugoslaviji v letu 1988 je predsedinoči osvetlil delovanje Odbora za varstvo človekovih pravic. O delu tega spontanega združenja, ki ga je že podprlo več kot sto tisoč individualnih in tisoč kolektivnih podpisnikov, so spregovorili predsednik Igor Bavčar in člani kolegija, ki vodi delovanje Odbora, Bojan Fink in Lojze Peterle.

Bavčar je opredelil vlogo Odbora, ki se je osnoval ob aretaciji Janeza Janše in deloval predvsem v podporo obtoženi četverici na ljubljanskem procesu letos poleti. Pri tem je odbor obravnaval pravno legitimnost postopka, ni mogel pa niti prezreti politične afere okrog procesa. »Postopek je bil sprovočen v političnem prostoru, da bi se s takimi sredstvi začelo razreševanje konfliktov okrog slovenske politike, tako uradne kot druge, imenujmo jo alternativne, v Jugoslaviji danes,« je dejal Bavčar. Odbor je torej skušal pomagati obtožencem, nadzorovati ravnanje z njimi, korektnost postopka, informirati javnost. Hkrati pa je to delovanje zaobjelo širšo politično dimenzijo. »Proces je razkril naravnost beden položaj človeka v našem sistemu, kjer raven zakonodaje ne dosega niti osnovne demokratične zaščite pravic posameznika.« Odbor je reagiral na to stanje in postavil predloge glede potrebnih sprememb zakonodaje.

S tem bo Odbor še nadaljeval. Zaenkrat so dosegli odložitve kazni za tri obsojence, za Davida Tasiča pa pričakujejo podoben ukrep v kratkem. Mimo prizadevanj za osebno usodo obsojenih z vsemi možnimi pravnimi in političnimi sredstvi, se bodo še zavzemali za razkrivanje ozadja procesa, in delovanje službe državne varnosti ter za spremembo zakonodaje.

Marsikoga med občinstvom je zanimalo, kakšno pot bodo uprli vnaprej: se bo odbor osnoval kot opozicijska stranka? Bavčar ni povsem izključil te možnosti, čeprav je dejal, da se to vprašanje še ne postavlja. Predvsem gre za demokratično korektnost: Odbor nima pooblastila ljudi, ki jih predstavlja, da bi presegal v začetku zastavljene cilje. Poleg tega delujejo v njem ljudje najrazličnejših opredelitev, zato ni mogoče pričakovati, da bi formuliral splošen politični program. To pa ne izključuje političnih akcij, ki naj temeljijo na načelni jasnosti in konkretnosti ciljev. Predstavniki odbora so navedli možno zavzemanje za novo, demokratičnejšo slovensko ustavo ter prizadevanje za javne neposredne volitve. Sicer pa, so poudarili, so to zaradi navedene korektnosti zaenkrat zgolj osebni pogledi: Odbor kot tak se bo razšel, ko bo afeta okrog ljubljanskega procesa razčiščena in zaključena, velik politični kapital tega gibanja pa bo seveda ostal.

Prej kot nova opozicijska sila v slovenski politiki se torej Odbor po Bavčarjevih besedah postavlja kot politični subjekt, ki skuša ustvarjati neko novo slovensko politiko, oz. spet oplemeniti v očeh javnega mnenja dokaj razvrednoteni pojem politike. »Morda tudi zato, ker pripadam povojni generaciji, skušamo kreirati novo politiko, ki je ne vodi nikakršno sovraštvo do nikogar,« je dejal Bavčar, »niti ne nameravamo usurpirati velike moči in ugleda, ki ju imamo v javnosti.«

Peterle, Fink, Bavčar in Peric na večeru v Gorici

(foto Marinčič)

Ob tej vodilni niti razgovora, ki je zadevala vlogo in perspektive Odbora, so Bavčar, Fink in Peterle lahko še objasnili svoje gledanje na vprašanja, ki so se vrstila v posegih številnih iz pozornih poslušalcev. Govor je bil o učinkih ljubljanskega dogajanja na tukajšnje zamejsko stvarnost: če je po eni strani prepoved rabe slovensčine sredi Ljubljane pomenila kľofuto našim prizadevanjem za doseg jezikovnih pravic, je po drugi strani demokratizacija slovenske družbe pozitivna tudi za dele slovenskega naroda, ki živijo izven matičnih meja. Več vpra-

šanj je obravnavalo odnose do drugih republik, do vojske in varnostnih služb, kosovsko vprašanje, gospodarsko krizo in možne poti za izhod iz nje in še marsikaj, kar je sploh težko strniti v en sam večer trajajočo debato, še manj pa v časopisno poročilo o njej. Lahko pa ugotovimo, da je bil večer vsebinsko bogat, zanimiv in da je izpolnil željo pobudnikov, ki želijo - kot je podčrtal predsenik Mladinskega odbora Boris Peric - ponuditi čimveč takih priložnosti za informacijo in odkrit razgovor.

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 65134/5
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 69490

**PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA**

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

KERSEVANI

GORICA — Korzo Italia 90
Tel. 0481/531643 — 83954

NUDIMO VAM NAJVEČJO IZBIRO TELEVIZORJEV, STEREO HI-FI APARATOV, VIDEOREGISTRATORJEV, AVTORADIO, GOSPODINJSKIH STROJEV NAJBOLJ PRIZNANIH ZNAMK PO NAJUGODNEJŠIH CENAH.

Posebna 3-letna garancija

Prodaja na obroke do 36 mesecev

POKRAJINSKI ODBOR — GORICA

Ul. Morelli, 14 — Tel. 0481/32844

vabi gospodarske operaterje z Goriškega naj se poslužujejo gospodarskega posvetovalnega središča v Ul. Morelli 14.

NUDIMO VAM:
— vodenje vseh vrst knjigovodstev (dvostavno, enostavno, skladiščno);
— vodenje plač;
— ustanavljanje vseh vrst družb;
— priprava raznovrstnih pogodb;
— prijava dohodkov;
— sestava prošenj za katerokoli posojilo;
— vpis in začetek delovanja individualnih podjetij.

To je samo nekaj naših osnovnih dejavnosti. V naših uradih je prvo pravilo domačnost.

PRIČAKUJEMO VAS!

Kje domovina si?

Utrinki s konference o izseljenstvu

"Ham-burg, Ham-burg, Ham-burg..."

Počasno, enakomerno, večglasno skandiranje turobno udarja kot glas oddaljenih bobnov ob krhke stene mojega spomina. In iz bobnenja se nenadoma dvigne mili, pojoči glasek: »Kje domovina si? Ali na poljih teh? Še pod Triglavom, okrog Karavank? Ali po plavžih si, ali po rudnikih? Tu? Preko morja? In ni ti meja?«

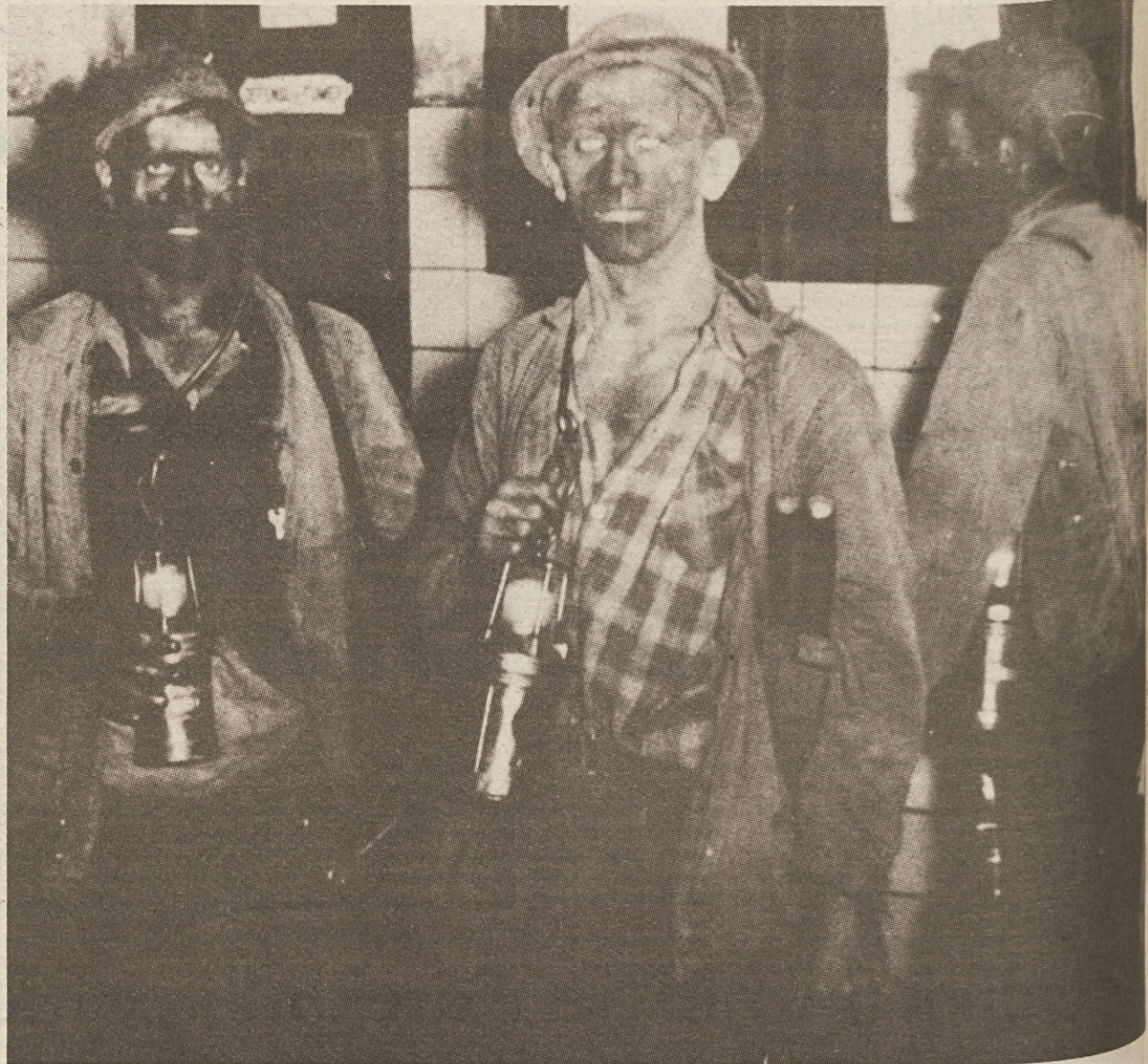
Drobci skupinskega recitala iz dijaških let so mi prihajali na misel, ko so se v ogromni dvorani rimskega kongresnega centra Ergife prižgali reflektorji, ko je godba karabinjerjev v paradni uniformi urezala Mamellijevo himno in se je mnogo oči orosilo. Malokdaj je odmev župančičevih onomatopoeičnih verzov dehal tako intenzivno v moji zavesti.

Tu, na drugi vsedrjavni konferenci o izseljenstvu, so se zbrali potomci tistih, ki so si v nečloveških razmerah rezali črni kruh v rudnikih in plavžih, mračna senca njihovih prednikov pa je ležala nad dvorano. Nanje so stalno opozarjale neštete pripovedi o tragičnih usodah, ki so jih bili polni hodniki kongresnega centra. Pa tudi velika fotografska razstava v foyerju, ki je prikazala poraze in uspehe, muke in trenutke zadovoljstva, domotožje in vdanost v usodo nešteti izseljencev širom po svetu. In ne nazadnje je grenke strani izseljenske zgodovine razgrnila skupina bivših italijanskih rudarjev iz Marcinella

v Belgiji. V sodobnih rudarskih oblačilih, s čeladami na glavah, so uprizorili kratko demonstracijo izven programa. Na velikem transparentu, ki so ga postavili pred glavnim vhodom, je pisalo: "Emigranti ja, izbrisani ne". S tem so hoteli pritisniti na italijansko državo, da bi odkupila rudnik v Marcinelli, ki je postal leta 1956 grob za 262 izseljencev iz enajstih različnih držav. Največ je bilo Italijanov, med njimi pa tudi več Beneških Slovencev.

Koliko takšnih in drugačnih Marcinellov je videl prostorni svet, koliko jih je potonilo v pozabo, koliko jih terja spodoben spomin, če že ne pravično odškodnino, se sprašujem, ko godba odkoraka iz dvorane in se bučen aplavz, bolj prežet s pričakovanjem in upanjem kot s spoštljivostjo, usuje v pozdrav oblastem. Prišli so skoraj vsi, od predsednika republike Cossiga do predsednika vladé De Mite, ministrov Andreottija, Formice, Fanfanija, Ruggiera, Russo-Jervolinijeve in nešteti podministri, predsednikov dežel, županov, parlamentarcev, državnih funkcionarjev itd.

Toda predstavniki milijonov in milijonov italijanskih delavcev na tujem niso prišli v Rim, da bi obujali spomine. Uvodna ganjenost je bila le bežen propust sentimentalnosti. Izseljenci nočejo več biti v očeh svoje domovine kot "dragi reveži", ki se z lepenkastim kovčkom potepajo po svetu s trebuhom za kruhom. Preboleli so kompleks di-

Belgija, Charleroi, 1954. V slačilnici, po delu (iz Fotoalbuma izseljencev iz Benečije)

aspore. Postali so samozavestnejši in samozadostnejši. Ne potrebujejo več solznatega sočustvovanja, tolažilnih besed, solidarnostnih izjav. Čas, delo in denar so korenito spremenili njihov položaj. Danes trka na vrata druga, tretja, četrta generacija izseljencev z novimi zahtevami. Ne gre več samo za socialno oskrbo. Izoblikovala se je nova vizija izseljenstva v svetu. Sodobni izseljenec je najprej državljani sveta, nato državljani države, v kateri živi in dela, in hkrati pripadnik nekega naroda. Od Italije zahteva predvsem to, da mu da vse instrumente, da bi lahko zaščitil svojo narodno, jezikovno in kulturno identiteto ter da bi lahko sodočeval o usodi svoje matične domovine. Oblikuje se skratka široka zavest o enotnem kulturnem prostoru preko vseh meja tega sveta.

Tudi odnos matične domovine do svojih sinov in vnukov po svetu

se je v resnici bistveno spremenil. Medtem ko je do nedavnega pozabljala nanje, jih sedaj obsipa z obljubami in ljubeznijo. Kot potrebujejo izseljenci njeno pomoč, tako tudi ona potrebuje pomoč izseljencev. Kadar ji niso služili (bili so ji celo v breme in bila je še zadovoljna, da se jih je znebila), jih je zamenjala, sedaj jih potrebuje kot koristne partnerje v veliki mednarodni igri za tržišča, za bogastvo. Njihovi potencialni volilni glasovi ob morebitnem priznanju volilne pravice pa vznemirjajo politične sile in njihovo lakomnost.

Začela se je postizseljenska doba. Miselnost novih rodov izseljencev se korenito spreminja. Na konferenci je bilo novo vzdušje otipljivo, čeprav so se na njej srečevali stari obrazi, tisti, ki so se udeležili že prve konference pred trinajstimi leti, in čeprav ni manj-

kalo protislovij: samoobjokovanje, ki so se bila s samozavestnim razkazovanjem moči in optimizma.

»Hotel sem spremeniti svet, mi ni uspelo. Nič drugega mi ne preostane, kot da grem ribarit. Ne vem še, ali na levi ali desni breg Tilmenta,« je pol za šalo povedal starejši delegat iz Belgije, nemu jedru Furlanije ali Veneta. Za njim se je skupini slovenskih beneških izseljencev, ki so na konferenci v levu razdeljevali svojo brošuro in opisom slovenske manjšine njenega izseljenstva in vseh njenih zahtev, pridružil postaven »Avstrijec« srednjih let. »Ali veste, da tudi jaz Slovenec,« je navdušen začel in povedal svojo zgodbo, bi kot zgodbe vseh udeležencev konference zaslužila knjigo. Roti se je v Tolminu v prvih letih fašizma. Oče je bil priseljeni Italijan, mati pa pol avstrijske, pol slovenske krvi. Slovenščine se sicer ni nikoli naučil, ali pa komaj za silo, še to pozabil. Danes je Pino Berra (tako mu je ime) priznan avstralski publicist, pisatelj, založnik, radijski in televizijski sodelavec ter prepričan zagovornik ideje večnacionalne družbe. Piše v angleškem jeziku, aktivno pa deluje med italijansko narodno skupnostjo v Avstraliji, ter tudi med drugimi skupnostmi. Sedaj se bo s srcem posvetil tudi slovenskim izseljencem, je zavest. Saj ni važen jezik, važna je zavest o pripadnosti, zatrjuje in daje primer svoje družine. Od sedmih sinov govori prvi korektno italijansko, drugi jo melje za silo, tretji bi ne znal vprašati niti za kosček kruha, četrti se je iz intelektualnega zanimanja spet oprijel jezika svojih prednikov, z ostalimi pa vendar je z dušo in telesom vprežen v teklost, da bi na njenih življenjskih razvalinah zgradilo nove družbene odnose. In vendar, ko je zastor odjek nad konferenco, so mi spet odjeknile iz podzavesti župančičeve besede Kje domovina si?, medtem ko je v ozadju bobnel »Ham-burg, Ham-burg, Ham-burg...«

Pričevanje beneškega izseljenca v Argentini Graziana Subiaza

Edina rešitev je povratek domov

Italijanska emigracija v tujini je menjala obliko. Postala je, kot temu radi pravimo, vpliven osebik dogajanja v svetu, ali kulturno in narodno bogastvo, ki je najzgovornejši primerek »Made in Italy«, kot jo je opredelil tajnik KPI Occhetto. Izseljenci v splošnem tudi niso več deležni pomanjkanja, trpljenja in ponižanj, kot včasih.

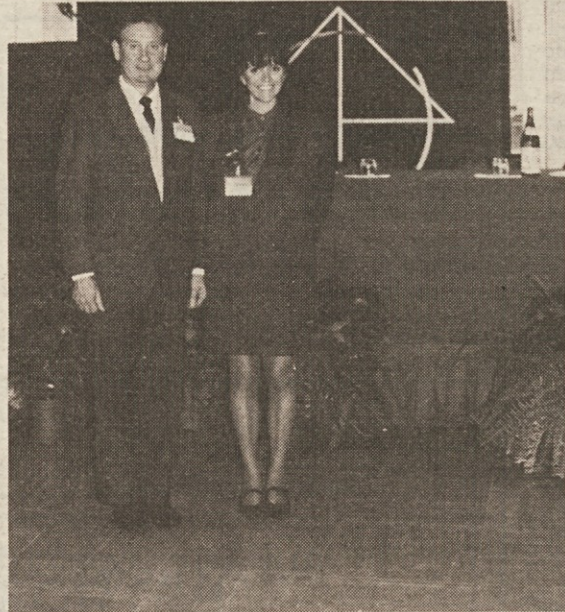
A ni povsod tako. Izseljenci v Latinski Ameriki, ki je poznala boljše čase, se danes spopadajo s strahovito gospodarsko krizo. Na prvem mestu je Argentina, ki je bila prav med potekom druge konference o izseljenstvu v Rimu spet v središču pozornosti svetovne javnosti zaradi novega vojaškega upora. Prek države se podi prikazen revščine. Kako pa te razmere doživljajo izseljenci? O tem nam je dal najbolj pretresljivo sliko predsednik Zveze slovenskih izseljencev iz F-Jk za Latinsko Ameriko Graziano Subiaz.

Njegova pripoved stisne poslušalca v grlu. Morda k temu prispeva tudi modulacija njegovega glasu, ki se iz otožne sočnosti spreminja v zamolklo, trgajočo se trpečnost, ko se pripoved dotakne najbolj dramatičnih strun njegove izseljenske usode. Priznam, da je tudi meni zmanjkalo besed za poživitev razgovora, ko mu je ganjenost pretrgala tok misli. Po rodu iz Čenebole, je pričel svojo neskončno izseljensko pustolovščino, ko mu je bilo komaj dvanaest let. Začel je v Italiji, nato je delal v Avstriji, v Nemčiji, v Belgiji, na Nizozemskem in v Franciji. Končno mu je odprla vrata Argentina. Tu si je tudi ustvaril družino. Z ženo Argentinko sta prva leta garala v tovarni tudi po šestnajst ur dnevno. Ob sobotah in nedeljah pa sta skupaj gradila svoje gnezdo. Deset let je trajal ta njun boj. Vmes so prišli otroci. Končno sta zlezla na zeleno vejo, kot se pravi. Postavila sta na noge majhno usnjarsko podjetje. Vendar za drago ceno. Morala sta se krepko zadolžiti. Grazianu je danes 46 let. Petindvajset let svojega življenja je vložil v

gradnjo boljše prihodnosti, ki pa je ni od nikoder. Skrajno nestabilen gospodarski položaj Argentine je začel rušiti ne le imetij, temveč tudi iluzije.

»V Argentini se ne da več živeti,« je potožil Subiaz, »delavske plače in pokojnine so takšne, da se človek ne prebije niti do konca drugega tedna v mesecu. Prisiljen si razprodajati osebne predmete, tisto kar si z muko prislužil v dolgih letih trdega dela, da preživiš. Marsikoga poznam, ki nima ne argentinske, ne italijanske pokojnine, in je zato prisiljen, da se počasi loči od vseh dobrin, za katere je garal celo življenje. Zelo hudo je tudi, da so mladi rodovi, in v našem primeru sinovi izseljencev, brez vsakršne perspektive. Kam vse to vodi? Ljudem ne preostane nič drugega, kot da se spet izselijo iz nove domovine, ki jih je posvojila, v rodne kraje. Če bo šlo tako naprej, bo Argentina ostala čez dve tri leta brez izseljencev in njihovih sinov. Doslej jih je že 800 tisoč zapustilo državo in se vrnilo v Italijo ali druge evropske države. Upam le, da bo ta rimska konferenca nekaj zaleгла, da ne bo ostalo vse samo pri obljubah in lepih besedah. Mladi ne morejo čakati deset, dvajset let, da se bodo zadeve same uredile. To bi pomenilo zapraviti življenje. Za starejše izseljence pa bi pomehilo umirati v revščini. Ali ni žalostno, da smo odšli od doma z revščino in da smo sedaj spet obsojeni na revščino?«

Na to vprašanje si je sam odgovoril najprej z dolgim premorom. Pogled se je preselil v prazno. Oči so se komaj vidno orosile. Nato pa se je misel spet ujela z nečem, kar mu je vrnilo nekaj vedrine. »Čeprav mi je žal, ne vidim druge možnosti, kot da zapustim to deželo, ki jo imam rad, in da se vrnem na svojo zemljo, ki jo prav tako nosim v srcu. Tudi če bom moral živeti od skorje kruha, bom zadovoljen, da se vrnem v kraje, v katerih je stabilnost, bodočnost. Začeti bo treba

»Argentinec« Graziano Subiaz in »Brazilka« Franca Berra

znova, potrebni bomo tudi pomoči in podpore, vendar sem prepričan, da bomo uspeli. S potrpljenjem, s trdim delom se bo vse uredilo. Zadoljen pa bom tudi, da se vrnem med svoje ljudi, ki govorijo moj materin jezik, in da se vključim v njihovo življenje, v njihov boj za boljše razmere in tudi za narodne in kulturne pravice.

Usoda Graziana Subiaza in njegove družine je slična usodam nešteti izseljencev v Latinski Ameriki. Med njimi je poleg Subiaza tudi mnogo drugih slovenskih izseljencev iz Benečije ter s Tržaškega in Goriškega. V marsičem si bodo pomagali sami. V marsičem pa jim bodo morali pomagati država in dežela. Pa tudi mi vsi.

Pogovor s predsednikom Zveze slovenskih izseljencev Ferrucciom Clavoro

Zaščita etnične in jezikovne istovetnosti mora veljati tudi za slovenske izseljence

*Poznavanje matrinega jezika ni več temeljni element zavesti o narodni pripadnosti
Vloga Zveze slovenskih izseljencev je še vedno premalo poznana in cenjena*

Na drugi vsedrjavni konferenci o izseljenstvu, ki je potekala zadnje dni novembra in prve dni decembra v Rimu, je odigrala Zveza slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine vidno vlogo. Medtem ko so se njeni predstavniki udeležili prve konferen- ce pred trinajstimi leti le kot opazo- valci, so bili tokrat nekateri prisotni kot delegati. Zvezo so zastopali pred- sednik Ferruccio Clavora, podpred- sednik Elio Vogrig ter član vodstva in urednik revije Emigrant Riccardo Ruttar. Poleg njih pa sta se konfere- nce udeležila kot delegata predsednik Zveze slovenskih izseljencev za Latin- sko Ameriko Graziano Subiaz iz Bue- nos Airesa in predstavnica Zveze za Brazilijo Franca Berra iz Sao Paula. Tako na plenarni seji kot v delovnih komisijah ter v stalnih hodniških ne- posrednih stikih z drugimi izseljenci ter s predstavniki vladnih, diplomat- skih, političnih, sindikalnih, podjet- niških in drugih sil so predstavniki Zveze seznanjali udeležence konfe- rence s položajem izseljencev sloven- ske manjšine in njihovimi zahtevami ter hkrati s položajem ter z neizpol- njenimi zahtevami celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Naj- bolj je seveda odjeknil poseg pred- sednika Clavore na plenarni seji, ko je nekaj stavkov spregovoril tudi v slovenščini. Po tem uspešnem nasto- pu, ki je bil deležen precejšnjega za- nimanja in odobravanja konference, smo Clavoro zaprosili za mnenje o konferenci ter o problemih, ki jih je obravnavala, vključno seveda s pro- blematiko slovenskega izseljenstva v okviru vseitalijanske izseljenske stvarnosti.

Kako ocenjuješ to konferenco? Kakšne novosti prinaša?
Predvsem bi rad poudaril, da je to konfe- renca starih izseljencev. Podatki kažejo, da je srednja starost udeležencev 50 let. Pred tri- najstimi leti sem prisostvoval prvi konferen- ci. Tedaj mi je bilo 30 let in tudi velika veči- na udeležencev je bila te starosti. Danes smo

vsi 13 let starejši, v dvorani pa tokrat ni tri- desetletnikov. To hkrati pomeni, da se tudi na tej konferenci prenašajo stari problemi. Problemi tistega rodu izseljencev, ki je veli- ko pretrpel in ki živi od spominov in zastare- lih zahtev. Ob tem se vprašujem: kakšen bo uradni jezik na morebitni tretji konferenci o izseljenstvu, če jo bodo priredili čez 13 ali 15 let? Če bo italijanščina, verjetno ne bo več posegov, ker bo jezikovno znanje izseljencev drugega ali tretjega rodu preskromno. Tretja konferenca bo zato neke vrste skupščina Združenih narodov, kjer bodo potrebovali vr- sto prevajalcev.

To torej pomeni, da tvoja ocena ni rav- no spodbudna.

Ni res. Tega ne pravim zato, ker bi imel ta pojav za nekaj negativnega. Je le dokaz, da so se problemi izseljenstva korenito spre- menili in se še naprej naglo spreminjajo. Zato ne moremo več vztrajati v prepričanju, da je jezikovno znanje temeljni element za- vesti o narodni pripadnosti. Slišali smo tako De Mito kot Andreottija govoriti o etničnem protagonizmu, o problemih narodne in kul- turne istovetnosti, o iskanju svojih korenin itd. To so koncepti, ki jih Zveza slovenskih izseljencev zagovarja že od svojega nastanka in ki so večkrat trčili na ostre reakcije, češ da ogrožajo italijansko identiteto. Zato so imeli naši voditelji po svetu v preteklosti hude težave, ker so jih prikazovali kot ele- mente razbijanja, separatizma ipd. Danes ita- lijanska vlada osvaja te koncepte, kar pome- ni, da se odpira neka nova faza za izseljensko stvarnost, ki terja drugačne odgovore. Pojav- ljajo se nove, drugačne potrebe.

Kakšne so pravzaprav te nove potrebe?

Izseljenci se predstavljajo kot partner ita- lijanske državne skupnosti, partner z enakim dostojanstvom, ki lahko danes več da, kot pa zahteva. V interesu Italije je, da vzpostavi kakovostnejše odnose z izseljensko stvarnos- tjo, ki je danes bogatejša in vplivnejša, ki ni več zasidrana na folklorni dejavnosti ali na pokojninskih problemih, čeprav je treba v nekaterih državah zlasti Latinske Amerike še vedno upoštevati tudi ta aspekt. Vendar v splošnem gre za kakovostni preskok: italijan- skim skupnostim, razkropljenim po svetu, je treba zagotoviti možnost, da ohranijo živo za- vest o svoji narodni istovetnosti in da posta- nejo resnični partner matične domovine in

Ferruccio Clavora govori na plenarni seji konference o izseljenstvu

ne le njeni trgovski zastopniki tako imenova- nega Made in Italy. Če to velja za italijansko skupnost v svetu, mora veljati tudi za jezi- kovne manjšine v emigraciji.

Kako ste se kot manjšina v emigraciji predstavili na tej konferenci?

Menim, da smo s svojo aktivno prisotnos- tjo tu na konferenci dali pomemben doprinos našemu narodnostnemu boju. Če bi naredili statistiko, bi verjetno ugotovili, da je bila na dva tisoč udeležencev konference vsaj polo- vica seznanjena z našo problematiko. Pred- vsem pa je ogromno ljudi slišalo, da ni slo- venska problematika prisotna samo v svetu izseljenstva, temveč tudi in predvsem znotraj italijanske državne stvarnosti.

Kaj po vsem tem lahko konkretno pri- čakujemo na področju reševanja proble- mov slovenskih izseljencev?

Pričakujemo več sredstev, da bi lahko bo- lje delovali, da bi dosegli tisto, kar italijanski izseljenci terjajo zase. Kadar bodo začeli na primer uresničevati reformo kulturnih inšti- tutov, bodo morali ti inštituti služiti ne le širjenju italijanske kulture in jezika med iz- seljenci v tujini, temveč širjenju vseh kultur in jezikov, ki so prisotni v Italiji. Skratka, če bodo želele slovenske manjšinske izseljenske skupnosti v Liegeu, v Buenos Airesu ali v Sidneyu naučiti svoje otroke slovenščine, bo moralo ministrstvo za šolstvo preko zunanjega ministrstva zagotoviti prisotnost sloven- skih učiteljev. Isto velja za sredstva javnega obveščanja, ker nam zaradi različnosti pro- blemov italijanska sredstva ne morejo zado- stovati. Vsega tega pa ne bo mogoče uresničiti, če ne bomo stalno prisotni v vseh central- nih in perifernih organih, ki obravnavajo problematiko izseljenstva in o njej odločajo.

Pri tem seveda pride v poštev tudi upra- va naše dežele. Kakšen je njen posluh za izseljence?

Naša dežela je dejansko že anticipirala tisto, kar bi morala izpolniti država. Kar za- htevamo na državni ravni, smo že pred leti dosegli na krajevni. Prisotni smo tudi v od- boru za izseljenstvo pri pristojnem deželnem odborništvu.

Kako je danes strukturirano slovensko manjšinsko izseljenstvo tudi glede na raz- lične razmere v posameznih državah?

Razlikovati je treba dve ravni. Ena je ev- ropška raven. Izseljenci v evropskih državah močnejše občutijo problem manjšinske zašči- te, ker imajo priložnost, da se pogostejše vra- čajo domov, na razpolago imajo več informa- cij. Njihova zavest je trdnejša, vendar je omejena na tisto generacijo, ki je zapustila Benečijo v letih med 45 in 60. Na kongresu v Mendozii smo pred mesecem dni sklenili, da spet posvetimo več pozornosti evropskim iz- seljencem, ki smo jih v zadnjem času nekoli- ko zanemarili, ker smo odkrili izseljenstvo onstran oceanov. Spoznali smo, da evropski izseljenci lahko veliko pomenijo tudi kot in- strument političnega pritiska, ker se pač vra- čajo za volitve. Deset izseljenih družin iz Dreke lahko namreč popolnoma spremenijo politični zemljevid občine.

Druga raven pa so preokooceanski izse- ljenci, kjer je narodna zavest močnejša v mlajših rodovih, čeprav mogoče ne poznajo slovenskega jezika, medtem ko starejši rodo-

vi izseljencev govorijo in pojejo v svojem je- ziku, ni pa v njih nobene zavesti o tem, da se je treba boriti za narodnostne pravice.

To naj bi torej pomenilo, kot si omenil že na začetku pogovora, da je zavest o na- rodni pripadnosti vedno manj vezana na poznavanje jezika?

Tako je. Če moram razložiti mlademu Ka- nadčanu ali Avstralcu, kaj je slovenska manj- šina, mu moram to razložiti v angleščini, v Argentini v španščini itd. To ne pomeni, da sem izdal slovenski jezik, kot nam marsikdo očita, temveč da sem izbral jezik, ki je naj- bolj učinkovit za dosego cilja.

Kakšen pa je odnos vaše Zveze do naše širše manjšinske stvarnosti?

L'UNIONE EMIGRANTI
SLOVENI
AL SERVIZIO
DELLA PROPRIA COMUNITA

Brošura Zveze slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine, ki so jo delili med konferenco o izseljenstvu

Mislim, da prihaja včasih do kratkega sti- ka glede strateških izbir našega narodnostne- ga boja. Naša Zveza meni, da nam Italija ne da zakonske zaščite, ne zato, ker bi nam bila nasprotna, temveč predvsem zato, ker ne po- zna naše stvarnosti in ker zato ni nekega jav- nega mnenja, ki bi pritisnilo na politične sile, da bi ukrepale. Manjšina gre večkrat na slepo v odprt spopad z italijanskimi naciona- lističnimi silami, medtem ko se mi raje po- služujemo sistema obkroževanja »sovrani- ka«. Na vseh ravneh in ob vseh priložnostih seznanjamo predstavnike oblasti, politike in širšo javnost v Italiji in izven nje z manjšin- sko problematiko. Naša vloga je morda pre- malo poznana in cenjena.

Stran pripravil
DUŠAN KALC

Spetič: Skrbel bom, da bo v novem vsedrjavnem svetu izseljencev tudi slovensko predstavništvo

Slovenski senator Stojan Spetič je bil član ožjega pripravljalnega odbora konfe- rence o izseljenstvu. Udeležil se je vseh kontinentalnih predkonferenc ter se v podrobnostih seznanil z razvejano izseljen- sko problematiko. Ob koncu konference smo ga zaprosili za krajšo izjavo.

»V zgodovinskem spominu našega na- roda, predvsem Primorcev in Benečanov, je tudi neskončni val izseljevanja. Razpr- šile so se dragocene sile, hkrati pa smo pridobili nova obzorja in svetovne razsež- nosti: kolikokrat sem v teh mesecih pri- pravljanih del in srečanj na vseh konti- nentalnih prebiral Župančičevo Dumo in vsa- kokrat razmišljal o njeni aktualni sporo- čilnosti. Italijanska kultura se šele sedaj sooča s problematiko enotnega kulturnega in nacionalnega prostora preko državnih meja, s problemi jezikovnega pluralizma, multikulturne družbe, dvojezičnosti na tu- jem in podobno. Mi manjšinci smo tem razmišljanjem dodali tudi svoj pečat, uve- ljavili smo se kot osebek preko Zveze slo- venskih izseljencev FJK, da je naša bese- da zadonela pod oboki kongresnega sre- dišča Ergife, kakor pred tem v gledališču "Coliseum" v Buenos Airesu.

Na drugo izseljensko konferenco je pa- del zastor. Sedaj imata besedo vlada in parlament, ki morata zadovoljiti pričako- vanja izseljencev in njihove skupnosti. Kar se mene tiče, bom skrbel, da bi v no- vem vsedrjavnem svetu izseljencev, ki bo posvetovalni organ vlade in parlamenta, skrbel, da bo drobno manjšinske kulture prisoten tudi v dejavnosti italijanskih vz- gojnih in prosvetnih struktur na tujem, da

bo naš izseljenski tisk prejemal podpore. Govori se, da bodo izseljencem iz Italije priznali volilno pravico, da bodo lahko volili za parlament tudi na tujem. Tedaj upam, da bodo naši izseljenci, Primorci in Benečani, sodelovali pri krepitvi politič- nih zahtev naše manjšine. Medtem pa jih mora slovenska narodna skupnost obra- vnavati kot neodtujljiv in koristen del celo- te, pomemben vezni člen v mreži gospo- darskega in kulturnega sodelovanja sve- tovnih razsežnosti, ki jo Slovenci, čeprav smo med najmanjšimi narodi, uspešno uresničujemo.«

Sen. Spetič na sprejemu rimskega Fogolar Furlan

Še vedno radi rečemo, da ni pomembno darilo kot tako, temveč vzgib, ki ga je narekoval. Ker pa smo v tistem letnem obdobju, ko je skoraj treba sorodnikom, prijateljem in znancem pokloniti vsaj majčkeno darilo, le ni tako vseeno, kaj sebi in drugim — ter seveda drugi nam — namenimo ob prijazni misli.

Zato lahko priznamo, da smo prijetneje presenečeni, če se iz svetlikajočega ovojnega papirja prikaže darilo, ki smo si ga želeli, namesto priložnostnega poklona. Vendar pa je med najmi-kavnejšimi lastnostmi darila prav možnost, da prejeti predmet le ni neobhodno potreben.

V času, ki ga ne označuje splošno blagostanje, je lahko takšna trditev protislovna, vsekakor pa ni usmerjena v nekakšno povečevanje »odvečnega«. Bolj se ogreva za uveljavitev kategorije, ki bi ji lahko rekli »čar zaželenih dodatkov«.

Če prvi primer izberemo iz sektorja oblačil, mislim, da ni težko pritrditi ugotovitvi, da sta ovratna ruta ali pa šal izredno

priljubljena kot darili, ne glede na dejstvo, koliko podobnih modnih rekvizitov že imamo ter seveda z ozirom na dejstvo, da dovolj lep in topel plašč le imamo. Pri teh neobvezujočih razmišljanjih seveda popolnoma odmislimo finančno plat, saj za darilo v večini primerov lahko izbiramo med manj dragimi artikli.

In če ob koncu na kratko spregovorimo še o predmetih za hišno opremo oziroma uporabo, lahko sledimo istim miselnim tokovom. Veliko bolj se raznežimo, če nam kdo pokloni kristalno vazico ali keramični pepelnik, kot pa če nam prinese vseskozi uporabni ekonom lonec. Ker izkušnje najboljše učijo, so se tudi v specializiranih trgovinah ustrezno opremili, saj ponujajo na pretek malih in ličnih predmetov, ki jih po začetnem navdušenju pozabimo na kakšni polici. In ker tudi nas osebne izkušnje kruto učijo, se po koristne predmete z žalostjo v srcu ter odločne volje odpravimo sami. (bip)

Oglase pripravil

Publiest

oglasni oddelek
telefon: (040) 7796688

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA

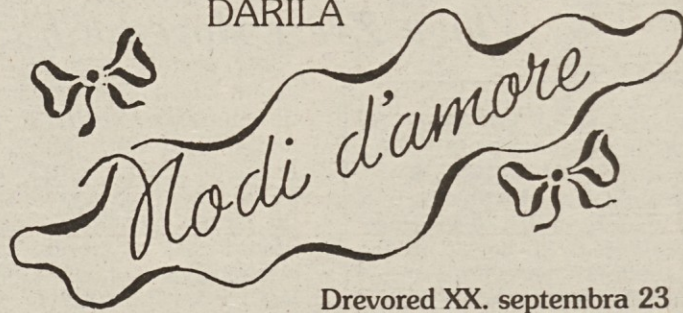

Laurenti

lastnik Stigliani

PRSTANI Z DRAGULJI
DIAMANTI Z GARANTNIM LISTOM
TRST - LARGO SANTORIO 4 - TEL. 772770

VABILA
BOMBONIERE
DARILA

Drevored XX. septembra 23
TRST — Tel. 764042

nerymode

*plašči in
površniki s krznom*

34131 TRST
Trg stare mitnice 16
(L.go Barriera Vecchia)
Tel. 040/763721

Božič je tu!

Prav ste prebrali! Vse že kaže na najlepši praznik v letu; bliža se nam njegova toplina, veselje po snidenju z najdražjimi in zadovoljstvo ob obdarovanju.

Saj res darila? Včasih je to resen problem, ki pa ga lahko rešimo le tam, kjer nam ponujajo pestro izbiro in nam tudi omogočijo, da kupljena darila zamenjamo, če pri izbiri nismo imeli najsrečnejše roke.

Na oddelkih z oblačili, športno opremo, obutvijo in krznenimi oblačili ali pa na oddelku s tekstilnimi izdelki za dom in gospodinjstvo in na tistem z modnimi dodatki boste odkrili tisoč možnosti za res posrečen nakup.

Godina

nudi več ...tudi za božič.

confezioni
Godina

Ul. Carducci 10 - Ul. Oriani 3

TRGOVINA OBUTVE

Laurentina *calzature*

kakovost in moda
po
primerni ceni

TRST — Ul. Tarabocchia 2 — Tel. 730340

POROČNI SEZNAMI

v Ul. Muratti 4
in v Ul. Carducci 20

porcelan
kristal
darila

Zurlan

hladilniki

pralni stroji

štedilniki

Hi - Fi

mali elektrogospodinski
stroji

Na zasedenih ozemljih še po letu dni ni miru

*Palestinski upor v letu dni zahteval 400 žrtev
S kamenjem in splošno stavko proti do zob oboroženim vojakom
Korenine izraelsko-palestinskega spopada segajo v leto 1947
Dosedanje mirovne pobude brez vsakega uspeha*

RADO GRUDEN

GAZA — Te dni je poteklo leto dni, ko se je v Gazi in v Cisjordaniji začel palestinski upor, ki traja še danes in ki je v tem času zahteval približno 400 žrtev med palestinskim prebivalstvom. Upor je ponovno opozoril na vsa nasprotja, ki vladajo na tem področju, dokončno pa je bilo tudi ovrženo nekakšno tiho prepričanje, da je Izrael z dvajsetletno zasedbo arabskih ozemelj v Gazi in Cisjordaniji uresničil svoje sanje velikega Izraela, ki se razprostira od Sredozemlja do Jordana. V tem prepričanju so bili vzgajani tudi mladi Izraelci, ki so se rodili izraelskim priseljencem v novih izraelskih mejah po spopadu z Arabci leta 1967. Svoj delež k temu je prispevala tudi relativna mirnost in ekonomska integriranost arabskega prebivalstva na zasedenih ozemljih. Več kot sto tisoč Palestincev je dnevno prihajalo na delo v Jeruzalem, Haifo in Tel Aviv, kar je samo potrjevalo to izraelsko prepričanje.

Toda očitno ni bilo tako. Palestinci očitno nikoli niso pozabili, da so pred štiridesetimi leti ostali brez svoje države in da so bili od takrat povsod tujci. Tudi tisti, ki so ostali v Izraelu ter drugi, ki so prišli pod izraelsko upravo z zasedbo Gaze in Cisjordanije, se s takim stanjem niso nikoli sprijaznili. Toda silovitost upora je pred letom dni presenčila vse. Upor v Gazi in velike manifestacije v Cisjordaniji pa so bile samo dokaz, da tam živijo Palestinci, ki so v obrambi svoje nacionalne identitete in pravic, ki so jih izgubili, pripravljeni na vse.

Tudi izraelski odgovor je bil do neke mere nepričakovan. Izraelci so se zanašali zgolj na pravilo močnejšega in so pri zatiranju manifestacij uporabljali vsa sredstva. S krvjo in množičnimi aretacijami so skušali zatreti palestinski upor, česar pa jim do danes še ni uspelo. Uporaba sile je imela povsem jasen namen. Izraelci so pričakovali, da bodo na te ukrepe Palestinci odgovorili s terorističnimi akcijami in tako ponudili Izraelu izgovor za vsa nasilna dejanja proti arabskemu prebivalstvu. Toda palestinski odgovor je bil povsem drugačen.

Proti puškam in nasilju so se namreč borili le s kamenjem istočasno pa so začeli tudi z izredno dobro organizirano splošno stavko. Glavni delež zaslug za tako palestinsko reakcijo se lahko pripiše vojaškemu voditelju PLO Abu Džihadi, ki je zaradi tega postal trn v oči Izraelcev. Ti so se končno zaradi vse večjih težav in zaradi vse večje mednarodne osamljenosti odločili za skrajn ukrep in Abu Džihada hladnokrvno likvidirali.

Izraelsko nasilje nad arabskim prebivalstvom na zasedenih ozemljih pa je imelo nujno posledice za mednarodni ugled Izraela. Židovska država je iz meseca v mesec postajala vse bolj osamljena. Eden za drugim so Izraelu obračali hrbet najzvestejši evropski zavezniki, višek pa je bil nedvomno dosežen s tem, da je Varnostni svet OZN februarja letos soglasno obsodil izraelsko politiko na zasedenih ozemljih. Ta obsodba Izraela je zgodovinska zaradi tega, ker so se ji prvi pridružile tudi ZDA, ki očitno niso mogle več mirno prenašati izraelskega nasilja nad civilnim prebivalstvom, predvsem pa odločitev o sodnih izgonih nekaterih Palestincev zaradi sodelovanja v protizraelskih manifestacijah.

Ta izraelsko-palestinski spopad pa je svetovno javnost ponovno opozoril na štiri desetletja trajajoč problem palestinske države. OZN je namreč 29. novembra 1947 sprejela resolucijo o delitvi Palestine na Izrael in palestinsko državo. Toda te delitve Palestinci niso nikoli sprejeli in že takrat so se začele izraelsko-palestinske sovražnosti, ki so vodile v prvo arabsko-izraelsko vojno leta 1948. Zmagovalci so bili Izraelci, skoraj vsi Palestinci, ki so bivali na ozemlju takratnih spopadov, so po vojni ostali v izgnanstvu, Izrael pa je iz Palestine izgnal vse nežidovsko arabsko prebivalstvo in dobil svojo državo. Dokončno pa je Izrael zasedel celotno ozemlje nekdanje Palestine po arabsko-izraelski vojni junija leta 1967, ko je priključil Cisjordanijo, Gazo, Vzhodni Jeruzalem, Golan in Sinaj. Takrat je na zasedenih ozemljih ostalo več kot 1.300.000 Palestincev.

Na tem področju že več kot 40 let torej ni miru. K mirnemu sožitju niso pomagale niti resolucije OZN, ki so obvezovale Izrael, da se umakne z zasedenih ozemelj, niti druge mirovne pobude, ki naj bi končno ustavile sovražnosti in temu področju prinesli mir, ki naj bi Arabcem in Židom zagotavljal mirno sožitje.

Tudi sedaj konca spopadov še ni videti. Izrael se noče odpovedati zasedenim ozemljem, v arabskih vrstah pa tudi danes še ni dovolj enotnosti v zvezi z reševanjem perečega palestinskega vprašanja. Krajši konec pri tem še vedno vlečejo Palestinci, ki še danes nimajo svoje države in najosnovnejših pravic. Njihov edini zagovornik in obenem legitimni predstavnik je Palestinska osvobodilna organizacija, ki pa je kljub široki načelni podpori na evropskem in svetovnem političnem prizorišču v svojih prizadevanjih še vedno preveč osamljena, da bi lahko že v kratkem pričakovali konec spopadov na zasedenih ozemljih.

Palestinsko prebivalstvo se je proti puškam in drugemu orožju branilo le s kamenjem, pri tem pa so jim prišle prav tudi navadne frače, ki so jih izdelali doma. Posnetek (AP) prikazuje dva mlada Palestinca med manifestacijami v Nablusu aprila letos, ko je izraelska vojska uspela razgnati demonstrante šele z uporabo solzilca.

Proglasitev samostojne palestinske državnosti

Do morda odločilnega zasuka v reševanju palestinskega vprašanja je prišlo na novembrskem zasedanju palestinskega nacionalnega sveta v Alžiru. Tam so namreč razglasili ustanovitev samostojne palestinske države, ki obsega zasedena arabska ozemlja v Cisjordaniji in Gazi, glavno mesto te države pa naj bi bil Jeruzalem.

Upravni sedež razglašene države bo za zdaj v Tunisu, kjer je tudi glavni sedež PLO. Ob proglasitvi lastne državnosti se je palestinski nacionalni svet skliceval na resolucijo OZN št. 181 iz leta 1947, ki je predlagala razdelitev Palestine v dve državi, židovsko in palestinsko. Čeprav takrat Palestinci te resolucije niso sprejeli in je v bistvu pomenila začetek stalnih bojov za palestinsko neodvisnost, pa je palestinski nacionalni svet v Alžiru menil, da resolucija še vedno predstavlja pravno podlago za palestinsko samostojnost.

Ob proglasitvi samostojne palestinske države pa je PLO tudi prvič priznala obstoj židovske države. V proglasu o ustanovitvi države Palestinci tudi zahtevajo umik Izraela na meje pred izraelsko-arabsko vojno let 1967, vrnitev Vzhodnega Jeruzalema Palestini in sklic mednarodne mirovne konference pod pokroviteljstvom OZN. Ta mirovna konferenca naj bi zagotovila trajen mir na tem področju. Na tej konferenci naj bi enakopravno sodelovale vse sile, ki so udeležene v spopadu. To pomeni, da bi na tej konferenci za isto mizo sedeli predstavniki PLO in Izraela, to pa istočasno pomeni, da PLO s sprejetjem resolucij varnostnega sveta OZN št. 242 in 338 priznava tudi obstoj Izraela.

Ce bi do samostojne palestinske države res prišlo, bi ta obsegala današnji zahodni breg Jordana in Gazo, kot to določa resolucija varnostnega sveta OZN št. 242 iz leta 1967, ko so bile določene izraelske meje po arabsko-izraelskem spopadu. Danes tam živi približno 1.400.000 Palestincev, računajo pa, da bi se to prebivalstvo s priseljevanjem iz diaspore povečalo na 2,5 milijona. Po zadnjih podatkih je Palestincev skupno 4,6 milijona. Poleg 1,4 milijona na zasedenih ozemljih, jih pol milijona živi v Izraelu, 1,1 milijona v Jordaniji, 600 tisoč v Libanonu, v Kuvajtu in Siriji pa po približno 200 tisoč.

PLO je takoj po proglasitvi samostojne državnosti sprožila široko diplomatsko akcijo in številne države so novo palestinsko državo že priznale, mnoge med njimi pa so izrazile odkrito odobravanje alžirskih odločitev. Še posebej so mnogi pozdravili uradno priznanje Izraela s strani PLO. To naj bi namreč odpravilo glavni izraelski razlog za zavračanje vsakega dialoga s PLO, ki je po mnenju Izraela teroristična organizacija. K dodatni razjasnitvi celotnega palestinskega vprašanja naj bi doprinesla tudi razprava v generalni skupščini OZN, do katere bi moralo priti v kratkem v Ženevi in na kateri bo Jaser Arafat obrazložil palestinske poglede in predloge za mirno rešitev palestinskega vprašanja.

Toda kljub tem palestinskim prizadevanjem in odkriti podpori širše svetovne javnosti, je malo verjetno, da bo do miru na Bliznjem vzhodu ali celo do morebitnega izraelskega umika prišlo v kratkem. ZDA so namreč z dokajšnjo skepsjo sprejele sklepe palestinskega nacionalnega sveta, voditelju PLO Arafatu pa so z zavrnitvijo vstopnega vizuma celo preprečili sodelovanje na zasedanju generalne skupščine OZN v New Yorku. Še bolj odločno zavrača te pobude Izrael, kjer so se jastrebi in konservativci po zadnjih volitvah še okrepili, s tem pa najbrž tudi za dalj časa odložili razpravo o miroljubnih rešitvah.

Notranji ustroj PLO

Palestinska osvobodilna organizacija je danes edini uradni predstavnik Palestincev in je nastala leta 1964, ko je prišlo do prvega vrhunškega zasedanja arabskih držav. Prvi voditelj PLO je bil do leta 1967 Ahmed Šukairi, eno leto je nato organizacijo vodil Jahja Hamuda, od leta 1968 dalje pa je na čelu PLO Jaser Arafat. Najvišji organ PLO predstavlja palestinski nacionalni svet (praktično parlament v izgnanstvu), sestavlja pa ga 448 delegatov, ki odločajo o glavnih smernicah delovanja.

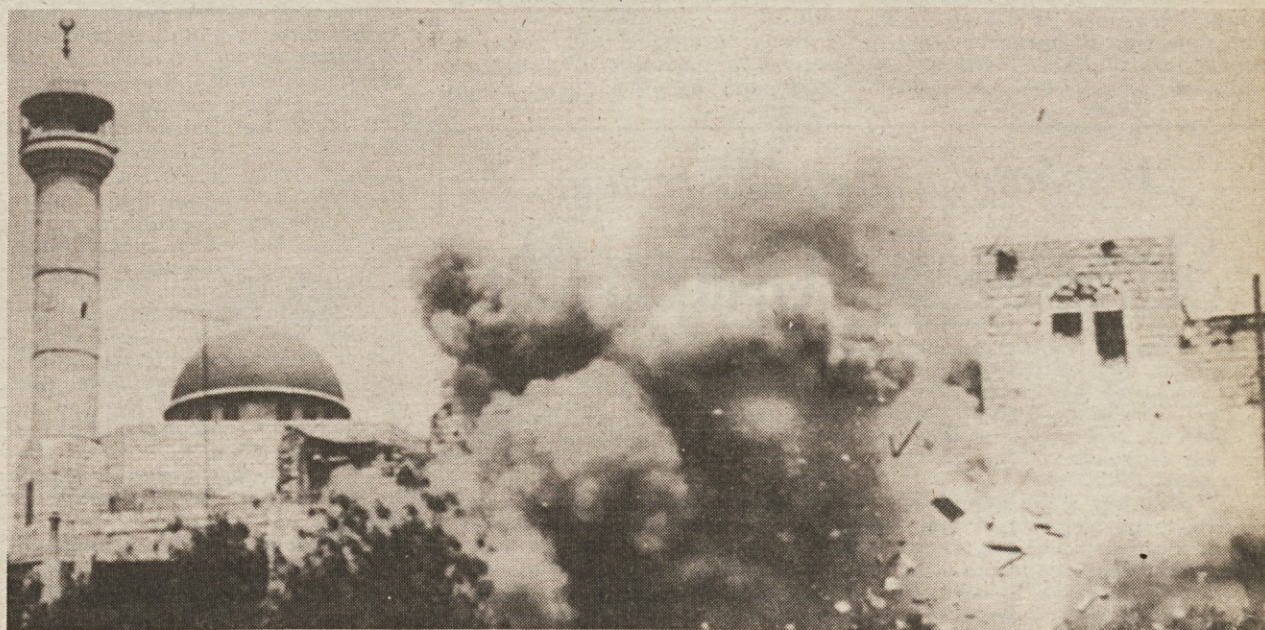
Za redno operativno delovanje je zadolžen izvršilni komite PLO. V njem je 15 članov, vodi pa ga Arafat. Med 15 člani je sedem predstavnikov palestinskih gverilskih skupin, dva predstavnika Palestincev z zasedenih ozemelj v Izraelu, pet predstavnikov palestinske diaspore in predstavnik palestinske komunistične partije.

Med palestinskimi gverilskimi organizacijami je najstarejša in najpomembnejša Al Fatah, ki jo je ustanovil Arafat, od leta 1969 pa je sestavni del PLO. Al Fatah v celoti podpira Arafata

v njegovem boju za ustanovitev samostojne palestinske države, zavzema pa se tudi za priznanje resolucij OZN št. 242 in 338. Druga podobna organizacija je Narodna fronta za osvoboditev Palestine, ki jo vodi George Habaš. Večkrat je prišla v odkrito nasprotje z Arafatom in je zaradi tega dvakrat »izstopila« iz PLO. Generalni štab ima v Siriji, Habaš pa je načeloma proti priznanju Izraela. Najbolj vneto zagovornica samostojne palestinske države je Demokratična fronta za osvoboditev Palestine pod vodstvom Najefa Havatmeha. Čeprav ima svoj sedež v Damasku, pa je njeno stališče v bojih med frakcijami znotraj PLO bilo vedno nevtrarno, v zadnjem času pa odkrito podpira Arafatovo politiko. Arafata podpira tudi Fronta za osvoboditev Palestine, ki jo vodi Abu Abas, z linijo voditelja PLO pa se strinja tudi Arabska osvobodilna fronta FAL (potem ko je prišlo do zbližanja med Arafatom in Irakom) in Palestinska fronta narodnega boja, ki je nastala leta 1973 in deluje na zasedenih arabskih ozemljih.

Kronologija intifade

- 8. december 1987: začetek upora na področju Gaze;
- 14. december: Izrael še ne jemlje resno palestinskega upora;
- 23. december: začetek množičnih aretacij;
- 3. januar 1988: začetek kampanje o državljanski neposlušnosti;
- 14. februar: izraelski vojaki z buldožerjem žive zakopjejo štiri mlade Palestince;
- 27. februar: mednarodne TV postaje pokažejo posnetek štirih izraelskih vojakov, ki na izredno okruten način mučijo dva Palestinca;
- 16. april: izraelski Mošad ubije voditelja PLO Abu Džihada; v protestnih manifestacijah ubitih 15 Palestincev;
- 24. oktober: Arafat pozove Izraelce naj volijo pacifistične kandidate, ki priznavajo PLO;
- 16. november: proglas o ustanovitvi samostojne palestinske države.

Izraelske vojaške oblasti so porušile precej palestinskih domov. To je bil običajen način maščevanja nad Palestinci, katerim so lahko dokazali sodelovanje v protizraelskih akcijah (Telefoto AP)

Nova premiera Slovenskega stalnega gledališča

Striček Vanja

Tržaška uprizoritev v režiji Dušana Jovanoviča se kaže kot vrhunsko ustvarjalno delo, ki vsebuje vsakršne izzive in sodobno občutje, tematizira pa tudi žgočo današnjo problematiko, ki zadobiva v interpretaciji ansambla univerzalne tone

MARIJ ČUK

Vemo, da je Čehov pomemben za razvoj svetovne dramatike. Ustvaril je izviren tip drame, se odrekel tradicionalnim dramskim postopkom in zapletom ter trdni kompoziciji realistične dramatike in dramo spremenil v niz rahlo povezanih lirskih pripovednih in razpoloženskih prizorov. Tema teh dram je večinoma prazno in brezizhodno življenje ruske provincialne inteligence, ki sanjari o boljši prihodnosti. S tem citatom iz literarnega leksikona bi lahko odpravili Čehova in Strička Vanjo, ter zadostili šolskim potrebam. A vsako odrsko delo je spet in spet življenje zase, preustvarja, odkriva, tematizira, radikalizira, ustvarja novo razumevanje in filozofijo, predvsem pa se skuša prebiti do takega semantičnega razbiranja, ki pomeni »povednost današnji dobi in njenemu človeku«. Ta povednost je seveda odvisna od večje ali manjše izrazne potence, ki jo posredovalec naslavlja naslovniku, če uporabimo besedo strukturalističnega jezikoslovja. Posredovalci so v tem primeru režiser, igralci, scenograf itd., naslovnik pa občinstvo. Zato se bomo tokrat popolnoma izognili nekaterim primerjavam med osnovno teksturo in uprizorjenim, ki navadno začenjajo gledališke presoje. To pa zaradi tega, ker je Dušan Jovanovič znal do simbioze vskladiti Čehovo in svoje sporočilo, v smislu, da je Čehovu (v lepem, za današnji čas primernem prevodu Milana Jesiha) pustil njegovo literarno izraznost od A do Ž, opremil pa jo je s sodobno dramsko vizijo in z vsemi tistimi ustvarjalnimi elementi, ki izražajo današnje moderno občutje in gledanje na ta svet. Ta svet ni več ruski, ampak naš, literarna mavrica se ne spopada več z daljnim vzdolžnim provincializmom, ga več ne uokvirja v groteskno-humorno škaflo zgodovinsko relevantnega zimskega dvorca, ampak je ves v funkciji uničevalnega človeškega brezumja, človekove dvojnosti in razklanosti, čeprav ohranja večni antagonizem med tistimi, ki delajo in sanjajo, antagonizem med idealizmom in pragmatizmom, to se pravi spopad med aktivisti in tisti-

mi, ki od tega aktivizma živijo, ne da bi mignili z mezinem.

Vse to je Dušan Jovanovič prenesel v današnji zimski dvorec življenja, kjer se dogajajo človeške drame, kjer se dela sila nad naravo, gozdovi in jezeri, kjer se čustva ne znajo razbohottiti, ampak so vedno na meji, na polovici, kakršna je na primer eksistenca Ivana Petroviča — Vanje. Zato tudi genialna poteza razdvojitvi ta lik, ga krvavo zrezati in razpoloviti. Lik sanjača, kakršnega igra Vladimir Jurc z intelektualnim in tihim pogledom, z deziluzijo človeka, ki ima talent in bi lahko uspel tudi na literarnem področju, človeka, ki notranje ljubi, a te svoje ljubezni ne zna in ne more pripeljati do konca. Na drugi strani pa spet Vanja v interpretaciji Toneta Gogale. Ta del stričkove osebnosti je bolj eksploziven, realističen, če hočemo, obarvan s potezami hlapca Jerneja, odločen in zmožen nekaterih odločitev, a tudi poražen in predan usodi opeharjenega posameznika. Ti dve plati, ki sta ju izvirno in mojstrsko (prav lahko bi taka »ločitvena« odločitev peljala v groteskno komedijo, a seveda ni) risala Jurc in Gogala, bi nemara močno služili gospodu Fre-

udu. Kot dopolnjujoči se senci sta krožili zavesti strička Vanje po odru, družili sta se in razdvajali in spet združili v trio s Sofjo Aleksandrovo — Sonjo v zaključnem prizoru, kjer padejo vse iluzije, ko je pokopano vse življenje in ga rešuje lahko le delo. Toliko negovana utopija se lahko ohranja le z vbrizganjem tekočine v žile, le z zunanjim pripomočkom, ki umetno ohranja čustvo. Zadnji Sonjin monolog, ki ga Milena Zupančič govori v tako pridobljenem žaru, je zgovorna pika padca. Tudi Sonja je živela v iluziji ljubezni, sama tiha, nezaupljiva in krhka, negotova, a svetla, v upodobitvi Zupančičeve notranje polna, nabita z vsakršnimi plemenitimi dimenzijami in, kot rečeno in kar velja za Vanjo, popolnoma zavožena in brezupna, spet v svoji lupini.

Da, to so čudaki Čehova in čudaki sodobnega sveta, ki rojeva bebca Koljo (Stojan Colja), zmožnega joka samo tam, kjer se govori o krvi in človeških nesrečah in ta Kolja lahko artikulira svoj glas samo ob daljni deželi, Afriki, ki je dežela iz cunj, fatamorgana, ki ne bo nikoli otoplila srca, četudi pritisčemo zemljevid na srce. A zemljevidi so

mrtvi, so papir, človek je uničil in uničuje zrak, ki ga diha, zaradi svoje lenobe uničuje naravo, kot bi rekel Astrov, zdravnik, ki ga igra Boris Cavazza. Tudi sam je neke vrste čudak. Zato, ker veruje v moč dreves in zelenja. A kaj je človek, ko ga zadene Kupidol! Razpusti se, saj je ljubezen še več in ko se ljubezen vendarle razblini, takrat je narava spet pravo zatočišče. Cavazza je v svojem liku nosilec naj-sodobnejše ideologije, ki jo danes premore čisti svet — ekologije in ekološkega gibanja. A tudi nosilec vsakršnih razsežnosti, ki se lahko izkristalizirajo v vehementnih čustvenih zamahih na eni strani in v obupu na drugi. Obup, ki se kaže v deževni pijanski noči, ki jo Cavazza obvladuje s svojo nenadkriljivo umetnostjo, prvim antologijskim izsekom, igralsko razsežnostjo, ki jo premorejo le redki (povsod na svetu bi prizor šokiral dvorano, avditorij bi obstrmel in izlil na oder svoja čustva, a to se na naših premierah seveda ne more zgoditi).

In sedaj še tretji krog, ki tvori inscenacijsko celoto: Serebrjakov, upokojeni univerzitetni profesor in

njegova 27 let stara žena Jelena Andrejevna. Čudna zveza, najbrž nastala iz umišljene ljubezni, ki pa se ne more več izražati. Prišla sta na podeželje iz Harkova, da bi profesor študiral in delal, Jelena pa se je dolgočasila in prinesla sta razdor. Mlada žena s svojo lepoto, profesor s svojim ničevim napih-njenim znanjem. Maja Blagovič v vlogi lepote, okoli katere se vse vrti, je v logiki predstave ustvarila podoba, ki je v bistvu »kriva« za vse. Medtem ko ji vsi izkazujejo globoka čustva, ko vsi krvavijo zaradi nje, se ona dolgočaseno razkazuje, šolsko »obravnava« ljubezen, deli neobčutljive nauke in sploh je z dolgočasno in vnanijska, zaradi česar pahne vse v tragedijo. In ko še sama premore kristalno občutje, takrat jo močvirje pogoltno. Profesor pa je seveda nad vsem vzvišen. Ima svoje muhe in čeprav je teoretik take humanistične vede, kakršna je literatura, ne premore nikakršne človečnosti. Zaverovan je v svojo puhlo učenost, ki brez človeškega predznaka ni vredna počenega groša. Tako igra profesorja Anton Petje. V manjših, dopolnjujočih vlogah so igrali še Mira Sardoč, Silvij Kopal, Zlata Rodošek in Dušan Jazbec.

Tržaška premiera Strička Vanje v režiji Dušana Jovanoviča je prinesla vse to (in še marsikaj drugega), kar smo opisali: nov pogled na Čehova in tematizirala je univerzalno tematiko, ki se je dogajala na lepi, funkcionalni in izpovedni sceni Marjana Kravosa, v kostumih Dorisa Kristića in v glasbi (že filmski komentar) Davora Rocca. Ob vsem tem pa je izpostavila tudi opazen element, ki ga lahko označimo kot prizadevanje za novo odrsko govorno strukturo, brez katere seveda uprizoritev ne bi učinkovala tako, kot je. Najbrž se bo treba k Jovanovičevi dramski filozofiji še vrniti, lahko pa zapišemo, da je tokratni tržaški Striček Vanja na takem nivoju, da ga bi bila vesela vsa renomirana evropska gledališča (kljub nekoliko razvlečenima prologu in epilogu). Taka vrhunska stvaritev daje gledališčnikom moč, gledalcem pa vero v dramsko izpovednost, čeprav se mi zdi, da naše občinstvo ni v popolnosti razumelo, kakšni redki, ustvarjalni in umetniško polni stvaritvi je bilo priča.

Tretji abonmajski koncert Glasbene matice v stolnici sv. Justa

Bembi in Lupinc sta prepričala poslušalce

V torek, 7. decembra, je bil v stolnici sv. Justa tretji abonmajski koncert Glasbene matice. Predstavila sta se nam naša glasbenika: organist Štefan Bembi in hornist Zoran Lupinc, ki sta svojo glasbeno pot začela prav na šoli Glasbene matice v Trstu.

Program, ki sta si ga koncertista izbrala, je bil pester, saj je obsegal kar sedem skladb različnih avtorjev.

Uvod v celovečerni koncert je bila primerno izbrana skladba danskega skladatelja Dietricha Buxtehudeja - Praeludium v g-molu BUX WV 149. Preludij sestavljajo številne glasbene, ali bolje kompozitivne tehnike, od harmonskega skladanja akordov, preko daljšega fugata vse do hitrih, kadencijskih prehodov. Mladi organist Štefan Bembi je celotno kompozicijo pestro podal občinstvu. Čeprav smo v fugatu pogrešali nekoliko večjo sproščenost v podajanju, smo lahko sledili zanimivemu in preiščenemu muziciranju raznih glasbenih fraz. V zaključnem ripienu je bila raba jezični-

kov, ki so dajali obliko in razsežnost mogočnim akordom, zelo primerna.

Sledila je Suita v F-duru za rog in orgle angleškega skladatelja Henryja Purcella. Za to zasedbo jo je priredil skladatelj Quinto Maganini. Zvokovni učinki roga v prvem in četrtem stavku so prišli le skromno do izraza, saj je bilo nesorazmerje jakosti zvoka med obema instrumentoma precej izrazito. Zelo dobro pa sta nam izvajalca predstavila srednja dva stavka: v drugem (Largo) smo lahko sledili izredno poglobljeni izvedbi, ki je skladbi pričarala intimističen prizvok, zlasti zaradi lirčnih, melanholičnih prehodov v rogu; tretji (Andantino con moto) pa nas je popeljal že v božični čas, saj je v poslušalcu ob svetlem, žvenketajočem, cingljajočem zvoku orgel ustvaril občutek božične pastore.

Tretja na vrsti je bila izredno zahtevna Bachova orgelska kompozicija: Toccata, Adagio in Fuga v C-duru

BWV 564. Čeprav izvedba dolgega pedalnega sola v uvodni Toccati ni bila ravno prepričljiva, je Bembi dokazal muzikalčnost v izrazitem podajanju celostne melodijske linije. V izvedbi smo začutili ves čar, ki je tako značilen za vse Bachove Adagije. Organist se je zagrizeno lotil Fuge. V ognjevitosti in drznem tempu je zdržal vse do konca skladbe, kar je hvalevredno. Tema je vselej prišla do izraza, zelo lep barvni učinek pa je organist uporabil v prehodu, ko se tema pojavi v molu.

Sledila je zopet skladba za rog in orgle, tokrat »Koral Es ist gewisslich an der Zeit« nemškega skladatelja Johanna Ludwiga Krebsa. Koral je precej obsežen. Rog nima posebno zanimive glasbene vloge, ker se omejuje le na izvedbo koralnega napeva. Zanimivo pa je orgelsko glasbeno tkivo, ki nekoliko spominja na Bachove predelave koralov. Izvedba je bila zgledna. Primerna izbira registrov je ustvarila prijetno vzdušje.

V prvih dveh stavkih Corellijeve Sonate v F-duru za rog in orgle je bil problem intonacije med instrumentoma precej izrazit. Intonacijske napake pa ni bilo mogoče popraviti, ker so bile orgle, kot je sam Lupinc izjavil, nekoliko prenizko uglašene in zgradba njegovega instrumenta ni dovoljevala, da bi ga lahko natanko uglašil z orglami. V začetnem Adagiu nam je Lupinc vseeno izredno izrazilo in globoko podal tipično Corellijevo temo. Zelo dobro je izvedel tehnično zahtevno tvarino četrtega stavka (Allegro). Ustvaril je zanimive barvne kontraste, ki so dopolnjevali precejšnjo redkobesednost orgelskega bassa continua.

Predzadnja skladba sredenskega koncerta Preludij in Fuga hrvaškega skladatelja Franja Dugana starejšega je malo znana. Skladatelj je pomemben predvsem na vzgojnem in orgelsko-virtuoznem področju. Njegove skladbe so prozorno oblikovane, ter

bachovsko zamišljene, čeprav je kontrapunkt v tej skladbi zelo preprost, skorajda šolski. Začetni Preludij označujejo triumfalni akordi, katerim sledi kratki fugato. Patos narašča dokler ne privede do slovesnih akordov. Temo Fuge, ki je sestavljena predvsem iz kvartnih intervalov in vso ekspozicijo je orglavec prikazal s tenkim zvokom registrov, vendar kmalu je Fugo pripeljal do višje jakostne stopnje in preko kratkega pedalnega tona, dao mogočnega zaključka v orgelskem plenumu.

Enkratna je bila izvedba zadnje skladbe v programu: Lisztovega Pre-

ludija in Fuge na temo B-A-C-H. V njej smo lahko zasledili Bembijevo mojstrskost v pestri uporabi registrov in v spretnem izkoriščanju žalužij. Dokazal je tudi, da zelo dobro obvlada manualsko tehniko, ki jo zahtevajo hitri, zahtevni in skokoviti prehodi. Rubate je vselej smotno uporabil, kar je za izvedbo take vrste glasbe izredno važno.

Na torkovem celovečernem koncertu sta mlada umetnika dokazala, da se uveljavljata in si z odobravanjem širšega občinstva utirata pot med priznane izvajalce.

MARKO OZBIČ

V soboto pisateljsko srečanje

Slovenec sem v Opatjem selu

V soboto, 17. decembra, ob 18. uri bo v dvorani Krajevne skupnosti v Opatjem selu spet tradicionalno pisateljsko srečanje ob meji »Svet brez sovraštva« na temelju povezave med Krasom v Jugoslaviji in Doberdobom v Italiji. Tokrat bodo po uvodni pesmi domačega pevskega zbora, Ipvčeve »Slovenec sem«, s tem istim geslom nastopili književniki iz Ljubljane in Trsta: Ciril Zlobec, Tone Pavček, Igor Torkar, Branko Hofman, Marij Čuk in Bogdan Pogačnik.

Poleg tega, da bodo prebrali nekaj pesmi ali odlomkov iz svoje proze, se bodo govorci ustavili tudi pri nekaterih živih vprašanih slovenske preteklosti in sedanosti, ki jih še posebej obdelujejo, kot so: stodeset letnica slovenskega tabora v Dolini pri Trstu (1878), prva slovenska vlada leta 1918, Dachauski proces in Goli otok, slovenščina na vojaškem sodišču in splošni položaj Slovencev v današnji Jugoslaviji s posebnim poudarkom na slovenski suverenosti in človekovih pravicah.

Bogdan Pogačnik

JADRANSKI KOLEDAR 1989

+ 4 knjige

1070 strani slovenske besede, branja, znanja

JADRANSKI KOLEDAR, almanah Slovencev v Italiji

SANTORINI, Alistair MacLean
vojni roman — uspešnica

LEPOTA IZ CVETJA IN SADJA, Chris Stadlaender
priročnik o naravnih kozmetičnih sredstvih

OBLAKI SO RUDEČI, ljudske in umetne pesmi iz prve svetovne vojne

MOJ KRAS, Scipio Slataper
izpoved o razdvojenosti obmejnega človeka

Vrednost po cenah v knjigarnah

100.000 lir

Popust za naročnike prazničnega paketa . . .

68.000 lir

CENA

32.000 lir

ZIMSKA IDILA

Jože Petelin

Ulica, v kateri stanujem, je ponos naše-ga mesta. Zazidana, zabetonirana in asfaltirana po vseh modernih principih se lahko mirne duše pohvali, da gre s časom naprej. Še pred dvema desetletjema jo je krasil neugleden in prašen makadam, po katerem so vozile konjske vprege in redki ugledneži, ki so tedaj premogli bicikel. Zdaj se po njej preganjajo vsakovrstni občani v avtomobilih, kajti kolesa so že zdavnaj postavili v pajčevinaste kote kleti.

Žal pa naša ulica leži na takem delu zemljine oble, da jo vsako zimo pokrije sneg. Takoj ko zapade, ulica zablesni v zimski idili, vsa je mehka, pesniška in tiha. Toda še isti dan postane za pešce popolnoma neprehodna, saj sneg s ceste zrinejo na ozek pločnik, kjer obleži v vsej svoji lepoti.

Na obeh straneh naše ulice stojijo same zasebne hiše, katerih premožnost je v ob-ratnem sorazmerju s številom lopat in lo-parjev za kidanje snega. Zdi se, da jih naj-mogočnejša in najbogatejša hiša v ulici sploh nima, saj se v desetih letih še ni pri-merilo, da bi pločnik ob njej kdo odkidal. V njej stanuje ugleden občinski tovariš, ki se dopoldne službeno, popoldne pa honorarno vse pretege ukvarja s skrbmi nas, navad-nih občanov. Kar naprej se trudi, znoji, iz-gublja bitke s časom v nenehnem boju pri projektiranju našega skupnega boljšega jut-ri! Potemtakem ga moramo seveda razume-

ti, da mu ob vseh neslutelih naporih zmanjka časa za nakup lopate.

Kako se piše ta tovariš, sprašujete? Hm, hm, nič ne bo z odgovorom, kajti tovariš je izrazilo skromen in želi ostati anonimen.

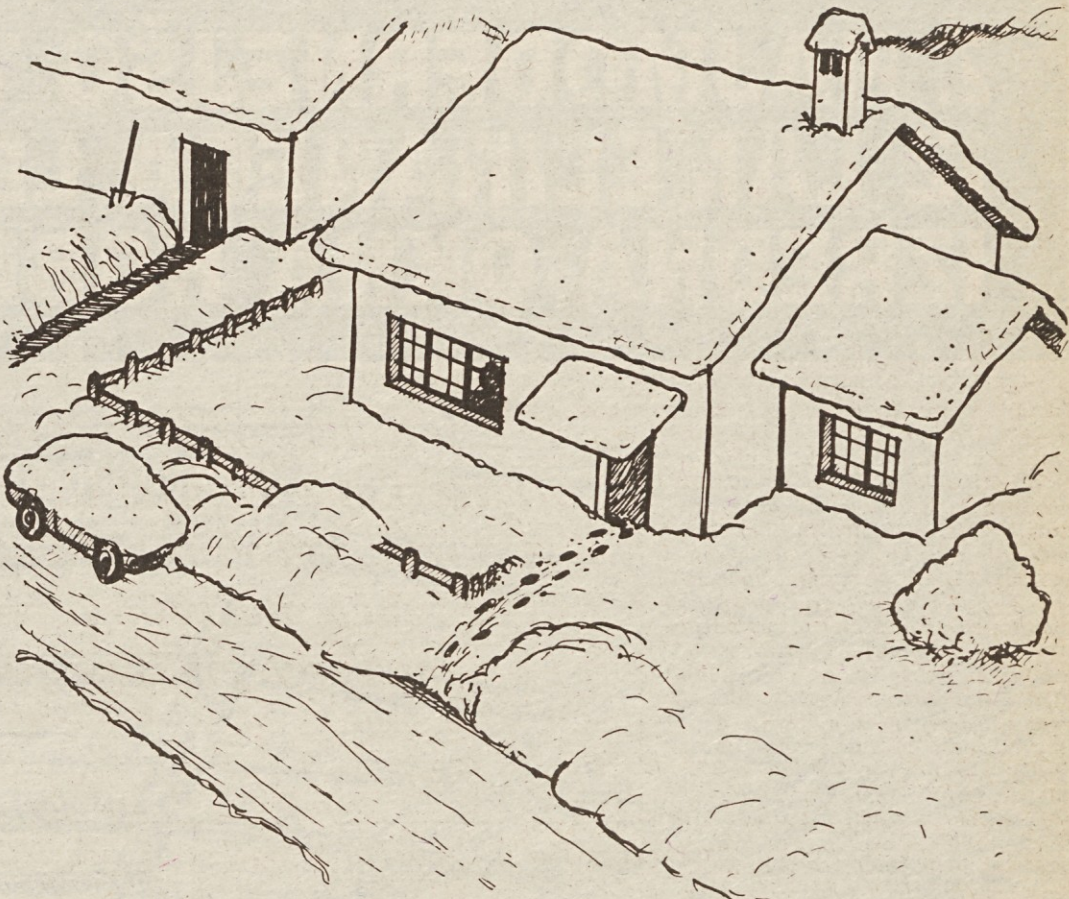
Zadnjič si je od projektiranja boljšega skupnega jutri celo odtrgal pet dragocenih minut, odšel k sosedu, upokojencu Nacetu, in ga zaprosil, če za steklenico piva in sen-dvič vrže tisti dve ali tri lopate snega s pločnika.

»No, tovariš Nace, saj me razumete,« mu je smehljaje rekel in ga lopnil po hrbtu, »nimam časa. Ravno kar pripravljam izrazito nujen referat z naslovom *Zaščita, samozaš-čita in varstvo našega osveščevalnega ob-čana* in sem v hudičevi stiski s časom. Vi pa ste penzionist, časa imate oho-hoho in malce telovadbe tudi starejšemu občanu ne škodi. Veste, tudi skrb za lastno zdravje sodi k osebni zaščiti, samozaščiti in varstvu našega osveščenega občana!«

Tudi Nace ga je smehljaje se potrepiljal po ramenu in šegavo odvrnil:

»Tovariš Filip, veste, tudi sam nimam veliko časa. No, saj boste videli, ko boste sami upokojeni. Pa še išijaš me daje, sicer pa malce telovadbe tudi vam ne bi škodi-lo... Veste, še sneg s svojega pločnika s te-žavo skidam, ampak ga le!«

In tako je sneg pred hišo tovariša Filipa

obležal do konca zime. Medtem ko so se občani prebijali po ozki gazi mimo njegove hiše in govorili nekakšne neosveščene psovke na račun komunale in občinskih mož, je Filip udobno sedel v naslonjaču in pisal obsežne referate o neurejeni komunal-

ni službi. Potem se je spomnil upokojenca Naceta, pa je napisal še enega z naslovom *Izrazito nizka stopnja zavesti nekaterih to-varišev upokojencev v nenehni bitki za za-ščito, samozaščito in varstvo naših osveš-čenih občanov*.

Horoskop

od nedelje, 11. decembra, do sobote 17. decembra 1988

OVEN (21.3.-19.4.)

— VI IN DELO: Teden bo precej muhast in spre-menljiv. Zvezde vam niso nič kaj preveč naklonjene. Obstaja nevarnost kakšnih neprijetnih zapletov in slabšega počutja. Bodite previdni v odločitvah, ker to ni primeren čas za nove pobu-de. Prva polovica tedna vam bo bolj naklonjena. VI IN DRUGI: Imejte več razumeva-nja do nekoga, ki si tega prav gotovo želi. Dokaj ugodna bosta ponedeljek in torek.

DVOJČKA (21.5.-20.6.)

— VI IN DELO: Obeta se vam prijeten teden. Zvezde bodo pozit-ivno vplivale na vaše delo in osebno življenje. Pri delu se vam bodo odprle nove ustvar-jalne možnosti. Izkoristite vam naklonjeni Mars za uresniči-tev najzahtevnejših načrtov in uspešno vam bo. Sreda in četr-tek vam bosta manj naklonje-na. VI IN DRUGI: Ne zane-marjajte ljubljen osebe, da vam ne bo kasneje žal. Ugod-na bosta ponedeljek in torek.

LEV (22.7.-22.8.)

— VI IN DELO: Na-poved je še kar ugodna. Precej ver-jetno pa je, da vam v ponedeljek in torek ne bo šlo vse tako, kot bi hoteli. Že v sredo pa se vam bo vse obr-nilo v zaželeno smer. Izkoristi-te pozitivni vpliv zvezd ob koncu tedna. Rojenim od 2. do 6.8. bo Mars precej naklonjen, predvsem za uresničitev načr-tov. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo razočaral, kar pa vas ne sme preveč prizadeti. Ugodna bosta petek in sobota.

TEHTNICA (23.9.-22.10.)

— VI IN DELO: Napoved za vas ni prav ugod-na. Sovražni Sa-turn, Mars in Merkur bodo precej negativno vplivali na potek dela in načrtov. Precejšnja je možnost kakšnih zaple-tov in drugih težav različne narave. Bodite povsod precej previdni, ker se vam vsaka lahkomišelnost lahko hitro maščuje. VI IN DRUGI: Preži-veli boste prijetne trenutke v nenavadni družbi. Ugodna bosta ponedeljek in torek.

STRELEC (22.11.-21.12.)

— VI IN DELO: Zvezde so vam prijazne, zato bo teden prav pri-jeten in zanimiv. Z lahkoto boste kos vsem ciljem, ki ste si jih zastavili. Marsikatera že-lja se vam bo izpolnila. Uspeši boste uresničiti nekaj, kar ste si že dolgo želeli. Izkoristite ugodno priložnost ob koncu tedna. Sreda in četrtek bosta manj ugodna. VI IN DRUGI: Nikar ne pozabite tega, kar ste komu obljubili. Ugodna bosta ponedeljek in torek.

VODNAR (20.1.-18.2.)

— VI IN DELO: Tokrat je napoved za vas še kar ugodna. Teden, ki je pred vami, bo minil v prijetnem vzdušju in razpolo-ženju. Marsikaj se vam bo premaknilo v zaželeno smer. Ponudila se vam bo priložnost, ki jo je res vredno izkoristiti. Nedelja in sobota vam bosta za spoznanje manj naklonjeni. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo pripravil prijetno preseneče-nje. Ugodna dneva bosta po-nedeljek in torek.

BIK (20.4.-20.5.)

— VI IN DELO: Zvez-de so vam precej naklonjene in obeta se vam precej uspešen delovnik. Dobra sreča bo na vaši strani, zato obstaja tudi možnost kakšnih prijet-nih presenečenj. Posebno ugodno stojijo zvezde vsem rojenim od 20. do 29.4. Prišlo bo do ugodnih sprememb, ki jih boste veselili. VI IN DRUGI: Razveselili se boste srečanja z nekom, ki vam je bil vedno drag. Ugodna dneva bosta sre-da in četrtek.

RAK (21.6.-21.7.)

— VI IN DELO: Na-poved za vas tokrat ni preveč ugodna. Sovražen položaj Saturna, Marsa in Merkurja vam prav lahko prekriža načr-te. Precejšnja je možnost kakšnih komplikacij in slabšega počutja. Posebno previdni naj bodo vsi rojeni od 21.6. do 4.7. Vsem ostalim Rakom bodo zvezde precej bolj naklonjene. VI IN DRUGI: Vaše razpolože-nje lahko vpliva na odnose s sodelavci. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

DEVICA (23.8.-22.9.)

— VI IN DELO: Teden bo delovno zanimiv in poln novih prilož-nosti. Ugoden položaj Merkurja in ostalih zvezd bo precej pripomogel k temu, da se boste med tednom pretežno do-bro počutili in veliko naredili. Vaša marljivost bo poplačana. Obstaja možnost izrednega za-sluzka. Sreda in četrtek bosta manj ugodna. VI IN DRUGI: Vse-rčnih zadevah se bo nekaj premaknilo. Ugodna dneva bosta nedelja in ponedeljek.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.)

— VI IN DELO: Pred vami je nekoliko naporen, a kljub temu uspešen teden. Spremlja vas bo odlična delovna forma. Pri delu boste spretni in učinkoviti. To je primeren čas za uresničitev zahtevnejših načrtov. Sredi tedna vas bo razveselila dobra novica. Ponedeljek in torek bosta bolj muhasta. VI IN DRUGI: Vese-lo družabno srečanje vas bo razvedrilo. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

KOZOROG (22.12.-19.1.)

— VI IN DELO: Obeta se vam prijeten in de-lovno uspešen te-den. Uspeši boste narediti več, kot ste si pričakovali. Odprle se vam bodo nekatere nove delovne možnosti. Možnost ekonomskega uspeha. Roje-nim od 1. do 4.1. bo Mars sov-ražen. Možnost konfliktov ali ne-zgode. Sobota vam ne bo naklonjena. VI IN DRUGI: Ko bi bili prijaznejši, bi dosegli več, kot si mislite. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

RIBI (19.2.-20.3.)

— VI IN DELO: Te-den bo pretežno ugoden in zadovo-ljiv. Merkur in Ju-piter sta vam precej naklonje-na. Pričakujete lahko uspešen potek dela in dobre rezultate. Nasmehnila se vam bo sreča v denarnih zadevah. Marsikaj se vam bo pozitivno obrnilo v za-želeno smer. Ponedeljek in to-rek vam bosta nekoliko manj naklonjena. VI IN DRUGI: Nekdo vam bo izkazal svojo naklonjenost. Ugodna dneva bosta sreda in četrtek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

Moje duševno stanje nikoli ne bo enako, kot je bilo prej, saj tudi nebi smela, ker...

Šifra: SLOVENC NAPREJ

Res ne vidim nobenega vzroka za preplah, če je tvoj fant deset let starejši. Mislim, da je kombinacija lahko le dobra. Kot veš, dekleta le prej dozoriš kot fantje in tako se verjetno kar dobro dopolnjujeta. Sicer pišeš, da vajina zveza traja že več kot dve leti, torej si se lahko že o marsičem prepričala in marsikaj preverila.

Strah pred avtoritetami je posledica tvojega (nekdanjega) strahu pred očetom. Tvoji cilji so kar veliki. Morda ti bo uspelo, da jih dosežeš. Sicer o tem nič ne pišeš, a je razvidno iz pisave. Dobro se prilagajaš, po drugi strani meniš, da tako prilagajanje duši tvojo osebnost, kar je seveda tudi res. Treba bo ubrati srednjo pot in se odpovedati prevelikemu prilagajanju. Zanimivo je tudi, da želiš biti navzven manj resna in pametna, kakor si v resnici. To je očiten znak preskrbnega samozaupanja! Nimaš se česa bati in zato pogumno naprej.

...kajti, če ne se bom odločila za pr...

Šifra: SKRIVNOST ŽIVLJENJA

Morda so ti že kdaj očitali, da nerada kaj daš od sebe. Zdi se, da imaš na tem področju nekaj problemov. Vzroke bi morali iskati daleč nazaj v otroštvu. Morda te je strah, da bi kaj izgubila, morda pa si tudi zelo malo in malokdaj dobila. Od tod torej tvoja trajna bojazen pred izgubami vsake vrste. Kljub temu, da se dosti nadzoruješ, pa ti včasih le spodleti.

Glede študija pa menim, da imaš možnosti, saj si dovolj inteligentna. Zaljubljenost je le izgovor, da laže opravičimo želje po lagodnosti ali da se izognemo študiju. Najprej le poskrbi za izobrazbo, kajti vsak dan ti bo posatala važnejša.

...upr. vrhunski sport zai se pravi medovski. To rekreacijo pa sem...

Šifra: Š. PIKA

Primerno se prilagajaš novim situacijam, kar dokazuje tvojo inteligenco. Zato ti tudi šah ne povzroča težav. Ugotovila si, da je srednja pot najboljša zate. Brez skrajnosti in s celo malo preveč samokontrole boš verjetno dosegla zaželene cilje, ki niti niso pretirani. Bolj odločna si, kot se delaš. Morda tudi pretirano stvarno gledaš na svet in na ljudi okrog sebe, zato si včasih lačna impulzov, ki so sicer nevidni kot zrak, pomembni pa kot hrana.

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla: _____

Primorski dnevnik, 11. decembra 1988

KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: 1. predsednik ZSŠDI (Odo), 6. sloven-ska vas v gorški pokrajini, 11. telovadno... obuvale, 12. naslov, 14. Luksemburg, Norveška, 15. zabavišče s krajši-mi predstavami, 17. Carl Lewis, 18. pri Rimljanih 13. ali 15. dan v mesecu, 20. ime režiserja Polanskega, 21. staroe-giptovski bog modrosti, 22. ime naše operne pevke Jan-kovičeve, 24. kem. prvina iz skupine halogenih prvin, 25. stara mati, babica, 26. tesno se prilegajoča pletena obleka ali jopica, 28. moško osebno ime, 30. starodavna prestolni-

ca Japonske, 32. je lahko krušno ali ozimno, 33. filozof Baruch de..., 36. nasprotno od juga, 39. značilen sovedenjski priimek, 40. ime it. pesnice Negrijeve, 42. človeška... mast, 43. ime mlad. pisateljice Perocijeve, 44. posušena stebila in listi omlatenega žita, 46. hrana, jedeca, 47. znak za kem. prvino renij, 48. ime raznih germanskih plemen, 50. Albert Einstein, 51. visoka sola, 53. it. popevkar Zero, 55. tuje žensko ime, 56. kopna obdana z vodo.

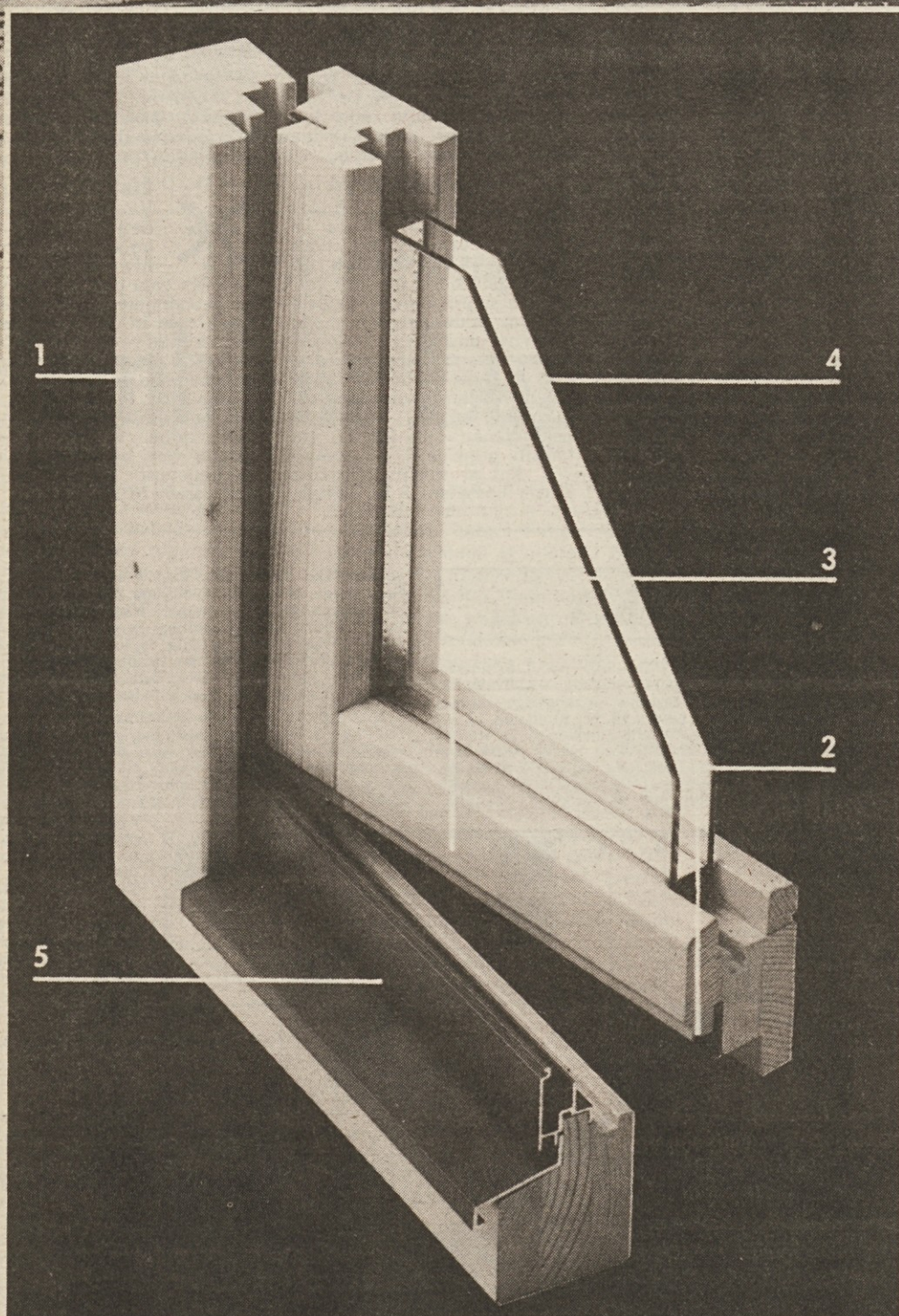
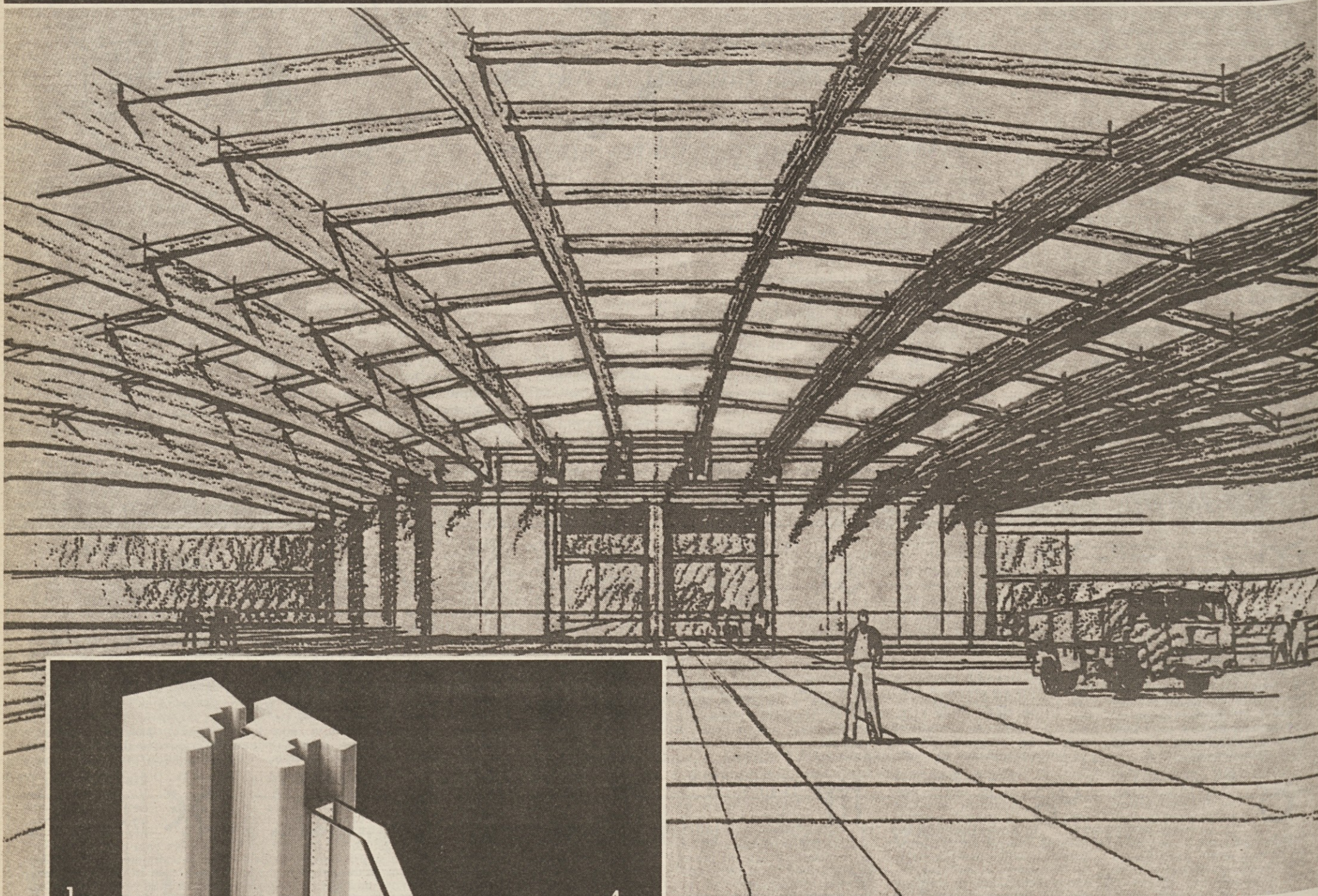
NAVPIČNO: 1. ena največjih roparskih ptic, 2. Associa-ted Press, 3. loščilo, 4. indijski bog ognja, 5. s smodnikom napolnjen, navadno kovinski tulec, 6. raj, eden, 7. paradiž, 8. nasad ob hiši, 9. avt. oznaka Messine, 10. letovišče v Švici, 11. ameriški film, igralec Eastwood, 13. gorstvo med SZ in Mongolijo, 16. najvišje božanstvo pri starih Egipčanih, 19. boginja maščevanja s kačami namesto las, 21. brigant, razbojnik, 23. okras na glavah ko-rintskih in rimskih stebrov, 25. beleznica, 27. makedonsko kolo, 29. očet, 31. sobna lon-čnica, sorodna rododen-dromu, 33. zemljiska ali nebesna obla, 34. slikar-ska desčica za barve, 35. prvi človek, 37. pri-vrženci idealistične smeri v starogrški filo-zofiji, 38. tekma v kav-bojskih spretnostih v ZDA, 41. grenka pijača, 44. kar ostane zlasti na podlagi, 45. francoski romapopisek (Claude), 48. vrsta ameriške ku-kavice, 49. Kadmesova hči, 52. španski spolnik, 54. Anatolij Karpov.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11							12			13	
14			15			16				17	
18		19		20					21		
22			23		24			25			
26				27		28		29			
		30			31		32				
33	34				35		36			37	38
39					40		41		42		
43				44			45		46		
47			48					49		50	
51		52					53		54		
	55						56				

REŠITEV

56. otoki, 57. Renati, 58. Alida, 59. Alida, 60. Alida, 61. Alida, 62. Alida, 63. Alida, 64. Alida, 65. Alida, 66. Alida, 67. Alida, 68. Alida, 69. Alida, 70. Alida, 71. Alida, 72. Alida, 73. Alida, 74. Alida, 75. Alida, 76. Alida, 77. Alida, 78. Alida, 79. Alida, 80. Alida, 81. Alida, 82. Alida, 83. Alida, 84. Alida, 85. Alida, 86. Alida, 87. Alida, 88. Alida, 89. Alida, 90. Alida, 91. Alida, 92. Alida, 93. Alida, 94. Alida, 95. Alida, 96. Alida, 97. Alida, 98. Alida, 99. Alida, 100. Alida.

Z NAJMODERNEJŠO TEHNOLOGIJO IZ LAMELIRANEGA LESA IZREDNA OKNA HOBLES

Arhitektura danes odkriva lesene konstrukcije ali bolje rečeno konstrukcije iz lameliranega lesa. Te konstrukcije so lahke, z možnostjo velikih svetlobnih površin in izredno odporne proti vremenskim učinkom ter atmosferskim dejavnikom.

In prav s pomočjo najsodobnejše tehnologije nastajajo okna iz lameliranega lesa, ki jih Hobles, vodilno podjetje v tem sektorju, danes ponuja na evropskem trgu z nepremičninami.

Hobles zagotavlja izredno kakovost tako pri velikih arhitektonskih konstrukcijah kot pri oknih na tvoji hiši.

① Debelina okvirja iz lameliranega lesa zagotavlja popolno nespremenjenost oblike; okvir se pri lakiranju potopi; s tremi zaščitnimi plastmi je zagotovljena odpornost barve tudi v daljšem obdobju; bogata izbira barv.

② Posebna zavarjena kotna tesnila, ki ob močnejšem vetru še povečajo tesnenje.

③ Dvojno odprtje: stransko in vertikalno; zaklopni elementi so v celoti vgrajeni v okvir okenskega krila.

④ Izsušen in zapečaten brezračni prostor med šipama, ki sta postavljeni na elastične nosilce; na ta način je zagotovljena izredna zvočna in toplotna izolacija.

⑤ Poseben žleb s profiliranim napuščem, ki zagotavlja vodotesnost in popoln odtok vode.

⑥ Okna in okenska vrata lahko izdelamo na podlagi načrta v kakršnikoli obliki ali dimenziji.

UWS/Udine

Želim tehnično dokumentacijo o oknih Hobles

ime _____ priimek _____

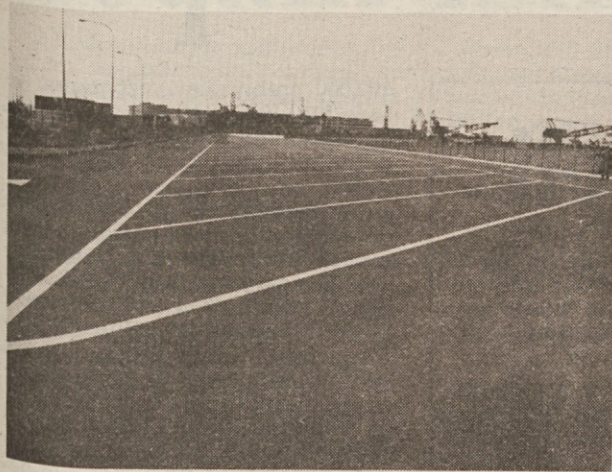
ulica _____ št. _____

pošt. št. _____ mesto _____ pokr. _____

 hobles

33049 Špeter Slovenov (Videm) Italija - Industrijska cona
Tel. 0432/727286 - Telefax 0432/727321

Nova pridobitev za tržaško luko

Včeraj dopoldne so pred vhom v novo prosto luko na Trajanskem obrežju izročili namenu oziroma Tržaški avtonomni pristaniški ustanovi (EAPT) razširjeno ploščad za parkiranje tovornjakov. Obnovljeno postajališče meri 7.700 kvadratnih metrov, na njem je prostora za kakšnih 40 tovornih vozil, za njihov tranzit v obeh smereh (proti in iz luke) sta na razpolago dve stezi, vse skupaj pa je terjalo investicijo 380 milijonov lir. Razširitev postajališča bo seveda občutno ublažila prometno stisko, posebno še zato, ker bo carinska uprava v kratkem precej pospešila in deloma poenostavila vse kontrolne postopke. Na sliki (foto Magajna) tovrstno parkirišče. Prav tako na Trajanskem obrežju so te dni izgotovili prvi pomol za pristajanje ladij ro-ro. Dolg je 180 metrov, stal je več kot 9 milijard lir, kolavdirali pa ga bodo v kratkem.

Izjava predsednice poslanske zbornice Jottijeve

Okrepiti zadružništvo

Zakonodaja, ki ureja delovanje zadrug, sloni bolj na obrambnem konceptu, kot da bi bilo treba zadružnemu gibanju zgolj zagotoviti obstoj, ne pa ga tudi ekonomsko okrepiti. To je dejala predsednica poslanske zbornice Nilde Jotti ob jubileju neke zadruge v Romagni s pripombo, da bo zadružništvo igralo v bodoče vse zahtevnejšo nalogo. Zato je treba zakonodajo korenito revidirati, kot bo pač treba temeljito preobraziti tudi zadružni sistem zaradi vrstnega napredka tehnologije. Zadruga bo morala znati poslovati kakor veliko podjetje, a ohraniti svoj značaj in razsežnosti, vse to v okviru samoupravljanja. Zadružništvo naj bi tudi prispevalo k zmanjšanju mladinske brezposelnosti.

GATT: Dunkel v Washington

Glavni direktor Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) Dunkel bo v torek dopotoval v Washington, kjer se bo udeležil vrste posvetovanj za doseg kompromisne rešitve okrog kmetijskih problemov med Združenimi državami Amerike in Evropo. Stara in nova celina sta si skočili v lase, kot je znano, zaradi vprašanja državnih podpor kmetijstvu: ZDA hoče njihovo odpravo, Evropejci pa so jih kvečjemu pripravljani omejiti. To je povzročilo polom montrealjskih pogajanj, ki jih bodo obnovili aprila 1989.

Cene na debelo poskočile

Oktober letos se je povprečni pokazatelj cen na debelo v Italiji vzpel za 0,4% v primeri s septembrom. Podatki zavoda ISTAT kažejo, da so se dvignile cene barvastih kovin (+4,1%), rastlinskih proizvodov (+0,9%) in surovin za papirno industrijo (+1,1%), znižale pa cene surovega petroleja (-3,5%), nekaterih petrolejskih derivatov (-1,3%) in uvoženih kmetijskih proizvodov (-1,3%).

gospodarski dopis iz slovenije

Na potezi je politika

Ne kličite ekonomistov na pomoč, gospodarstvo rešujte sami. Tako je profesor Bajt odgovoril pozivom iz partijskih vrst, naj pomaga pri inflaciji in pri odpravljanju vzrokov zanjo. Nekaj podobnega je pred leti začel trdit profesor Horvat na opatijskih srečanjih ekonomistov, ko je na veliko negodovanje predstavnikov oblasti govoril, da bi ekonomisti v dobrega pol leta stabilizirali jugoslovansko gospodarstvo.

Trditve obeh ekonomistov, znanih tudi onkraj naših meja, niso domišljjski izdelek. So posledica prepričanja, izvirajočega iz znanstvenih analiz, da je model za zniževanje inflacije znan, celo preizkušen, samo dosledno ga je treba uporabiti in izpeljati. Težava je v tem, da ga, pa ne samo pri nas, vlada-joče strukture ne uporabijo. Če pa ga poizkušajo uporabiti, niso dosledni, kar prinese inflacijski polom. Nekaj podobnega se dogaja pri nas sedaj. Dokaj dobro zamišljeni protinflacijski program, ki so ga začeli uporabljati maja, je izpeljan slabo, je nepopoln, ima veliko izjem in dodatnih popravkov. Od mik od osnovne zamisli prinaša jasne posledice: inflacija, ki naj bi jo majski ukrepi zaustavili, bo večja, ne pa manjša.

Iz takih značilnosti se rojeva temeljno družbeno vprašanje: Zakaj jugoslovanska družba ne sprejeti pravega protinflacijskega modela? Takšno vprašanje je celo preširoko, saj bi se moralo glasiti: Zakaj oblast ne sprejeti takega modela? Profesor Horvat je na primer že zdavnaj dokazoval, da takega protinflacijskega modela ne bo možno uporabiti, dokler se bo v gospodarstvu vmesavala politika. Pri tem ni bil osamljen, vendar politika takih mnenj ni upoštevala, pač pa preganjala na razne načine. Kriza in večja splošna demokratičnost pa pogleda teh reformatorjev čedalje bolj cenijo. Večja kot je kriza, bolj so ti ekonomisti v časih tudi pri politiki, ki jih vabi v reformne komisije in na posvete, kjer iščejo vzroke za inflacijo. Kar naenkrat politika rabi ekonomiste; menda naj bi ekonomisti potegnili odločilno potezo.

A zaman. Na potezi je že dalj časa politika. Vendar te poteze ne more storiti, če ne prepreči odkrivanja nove in nove vzroke za inflacijo. Brklja po hiši, da ji ne bi bilo treba stopiti v sneg in

na burjo, čeprav ni več drv in je v hiši mraz. Drugače rečeno: saj je vseeno, če je kriza, samo da politikom in oblastnemu krogu ni treba na preprič, ki čisti in odnaša.

Nekaj je jasno. V državi, kjer se toliko koles vrti v prazno, ni možno ukrotiti inflacije. Tam, kjer je treba vzdrževati oblastniško strukturo in vse njene službe z neprestanim tiskanjem novega denarja, ne da bi ga ustvarili, ni izglede za premike. Monolitna oblast skrbi za svojo ohranitev tako, da ohrani svojo moč. Ohrani pa si jo lahko tako, da si zagotovi odločanje o najpomembnejših rečeh. V našem primeru o gospodarskih. Tak sistem se sam od sebe ne bo spremenil, zlasti pa ne po pri nas predpisanih demokratičnih postopkih, saj ta postopek dokaj natančno obvladuje prav monolitna oblast.

In kaj ima inflacija s spreminjanjem demokratičnih postopkov? Inflacije v sodobnih svetovnih gospodarskih okvirih ni možno obvladovati drugače kot z uvedbo tržnega gospodarstva. Vsaka druga oblika je zastarela, celo neneravna. Tržnega gospodarstva pa ni možno vpeljati, če dogajanja obvladuje političen monopol. Ali kot pravi profesor Bajt: Odprava gospodarske krize bo možna, če bomo vzpostavili političen trg. Ideja vsaj enemu delu jugoslovanske politike ni tuja. Slovenska partija na primer odločno prisega na misel, da mora partija sestopiti z oblasti.

V Jugoslaviji torej inflacija ni strokovno vprašanje, saj imamo dovolj toliko sposobnih ekonomistov, da poznajo odgovore. Inflacija je postala izrazito politično vprašanje. Zaradi prodora demokracije je ta značilnost jugoslovanske gospodarske krize čedalje bolj nazorna. Še bolj kot demokracija pa jo razkriva sama gospodarska kriza, ki zaradi svoje dolgotrajnosti jasno kaže, da se je ne bo dalo omiliti brez večjih družbenih sprememb. Gospodarska kriza tako postaja glavna zaveznica demokracije v državi. Čeprav izganjamo politiko iz gospodarstva in ji želimo odvzeti monopol v gospodarski politiki in gospodarskem sistemu, je v protinflacijski politiki vendarle na potezi spet - politika.

JOŽE PETROVČIČ

»Učinka Gorbačov« ni več: dolar spet navzdol

Ob koncu tedna je dolar spet nazadov. V New Yorku je predvčeršnjim kotiral 1.281 lir in 1.7353 marke proti istodnevni evropski tečaju 1.284 lir in 1.7383 marke. Vendar je bil padec znatnejši v primerjavi s sredo, ko je zeleni bankovec veljal 1.299 lir in 1.7598 marke zaradi tako imenovanega »učinka Gorbačov«. Kakor je znano, je ameriška valuta naenkrat poskočila takoj potem, ko je sovjetski državnik napovedal enostranski delen umik čet in »konvencionalnega« orožja iz vzhodnoevropskih držav. To je dalo slutiti, da bo ukrepu sledila podobna poteza

tudi na ameriški strani, kar bi blago dejno vplivalo na zvezni primanjkljaj. Toda Gorbačov je zapustil New York predčasno zaradi strahovitega potresa v Armeniji in tako je njegov »učinek« na valutnih borzah prav tako predčasno splahnel, kakor ugotavljajo stari wallstreetski lisjaki. Ti so si izmislili rek »Kar je Gorbačov dal, si je Gorbačov tudi vzel,« sicer pa tudi niso bili kdo ve kako uverjeni, da bo njegov vpliv trajal posebno dolgo. Zato pač, ker se zavedajo, da se bodo učinki njegove napovedi pokazali šele žez čas, vsekakor ne v

kratkočasni perspektivi. Operaterji so po trenutnem vzhvičenju torej spet stopili trdno na tla in se spopadli z negativnimi podatki o ameriškem primanjkljaju ter z drugima dvema dejavnikoma, ki sta zadnje čas nepovoljno vplivala na gibanje valutnih tečajev: marka in zahodnonemška uradna obrestna mera. Glasovi, da se utegne obrestna mera v ZRN zvišati, so v petek potisnili navzgor vrednost marke ter potlačili dolar in funt sterling, vrhu tega pa še ustvarili napetost znotraj Evropskega denarnega sistema, kjer se je sicer lira dobro držala. (dg)

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	2.12.88	9.12.88	2.12.88	9.12.88
Nemška marka	739,25	738,25	739,25	738,25
Nizozemski gulden	655,55	654,14	655,55	654,14
Belgijski frank	35,287	35,227	35,287	35,227
Danska krona	191,85	191,55	191,85	191,55
Norveška krona	197,94	198,79	197,94	198,79
Švedska krona	212,85	212,18	212,85	212,18
Ameriški dolar	1282,30	1284,—	1282,30	1284,—
Kanadski dolar	1077,60	1075,30	1077,60	1075,30
Španska pezeta	11,324	11,376	11,324	11,376
Portugalski eskudo	8,913	8,903	8,913	8,903
Grška drahma	8,883	8,866	7,75	7,75
Avstrijski šiling	105,109	104,905	105,109	104,905
Francoski frank	216,41	216,03	216,41	216,03
Švicarski frank	882,20	877,35	882,20	877,35
Japonski jen	10,546	10,483	10,546	10,483
Funt šterling	2371,60	2369,10	2371,60	2369,10

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	2.12.88	9.12.88		2.12.88	9.12.88
F. šterling zlat	135.000	136.000	Zlato (gram)	17.550	17.550
Napoleon	105.000	105.000	Srebro (gram)	262,9	—

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum			Družbe	Datum		
	2.12.	9.12.	+ — %		2.12.	9.12.	+ — %
Agricola	1.800	1.759	-2,3	Lloyd Adr.	17.600	17.110	-2,9
Alleanza	40.500	39.880	-1,5	Mediobanca	19.650	19.450	-1,0
Assitalia	16.610	16.220	-2,3	Montedison or.	1.990	1.964	-1,3
Bastogi	308	299,50	-2,8	Montedison ris.	958	941	-1,8
Benetton	10.750	10.475	-2,6	Nuovo Ambr.	3.180	3.085	-3,0
Banco Roma	7.200	7.100	-1,4	Olivetti ord.	9.399	9.150	-2,6
Cicagohotels	4.725	4.680	-0,9	Olivetti priv.	5.650	5.380	-4,8
CIR	5.939	5.765	-2,9	Pirelli SpA	2.950	2.879	-2,4
Credit	1.636	1.615	-1,3	RAS	43.490	42.660	-1,9
COMIT	3.080	3.065	-0,5	Rinascente	4.874	4.740	-2,7
Eridania	5.499	5.240	-4,7	SAI	21.350	20.900	-2,1
Fer. Fin.	2.772	2.838	+2,4	SIP	3.043	2.910	-4,4
Fiat	9.908	9.760	-1,5	SME	4.600	4.181	-9,1
Generali	44.650	43.750	-2,0	Snia Viscosa	2.710	2.710	—
IFI priv.	19.050	18.950	-0,5	Standa	18.500	18.270	-1,2
Italcable	12.910	11.251	-12,8	STET	3.995	3.725	-6,6
Italia Assic.	11.695	11.400	-2,5	Toro	21.650	21.800	+0,7
Italmobiliare	147.650	145.375	-1,5	Unipol	19.500	18.805	-3,6

Biža se zapadlost premijskih pogodb, ki bo neposredno vplivala na obračun letošnjega borznega delovanja. Finančne družbe predhodno razbremenjujejo pozicije tudi zato, ker tržišče ne nudi takih stimulacij, ki bi spodbujale nove pobude. Izvedenci trdijo, da je obseg premijskih pogodb zelo obsežen. Predvsem je zainteresirana družba GENERALI, za katero predstavlja ta tehnična zapadlost novo preizkušnjo. Če bo prišlo do izvedbe vseh pogodb, bo več milijonov delnic prešlo v roke novih gospodarjev. To pomeni, da pride lahko do znatnih sprememb v sestavi delničarjev. Finančni minister Colombo je v intervjuju, ki ga je objavil milanski tisk IL MONDO, potrdil, da je v teku preučevanje za obdavčitev dohodkov, ki izhajajo iz finančnih naložb. Rešitev ni lahka, ker mora biti usklajena s tovrstno normativno ostalih članic evropske skupnosti.

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	168,25-171,50
Baker elektrolitičen	167,90-168,40
Bakrovi odpadki št. 2	113
Cink high grade	59,50 - 75
Cink elektrolitičen	69 - 75,50
Paladij 99,9	129
Platina (v dolarjih za unčo troy)	595,50-596,50
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	113 - 114
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	613

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikel high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	290 - 300

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki november, december	587,50
Soja iz Nizozemske november	88
Palmove olje Sumatra november	415
Sončnica november, januar	470
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton)	—
december januar	575
Laneno olje oktober, januar	600
Ricinovo olje (ex tank) november, december	1130

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž december	150,60
Rž marec	157,50
Rž maj	159,—
Oves november	144,50
Oves december	151,60
Oves marec	154,20
Ječmen november	123,50
Ječmen december	130,30
Ječmen marec	134,30
Pšenica oktober	156,50
Pšenica november	160,80
Pšenica december	160,80

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

December	58,77
Marec	58,95
Maj	59,02

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	302,02
Giza 45 g	293,02

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	11.990
November	11.997
december	11.937
Januar	12.011

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)		2.12.88		9.12.88		2.12.88		9.12.88		2.12.88		9.12.88	
Ala	12.093	12.106	Fondimpiego	11.635	11.665	Phenixfund	10.306	10.277					
America	11.908	11.862	Fondinvest 1	12.327	12.340	Primecapital	24.546	24.428					
Arca BB	19.716	19.633	Fondinvest 2	14.561	14.508	Primecash	12.641	12.651					
Arca RR	11.815	11.834	Fondo Centrale	14.689	14.596	Primeclub Azion	9.843	9.823					
Arca 27	9.861	9.805	Fondo Profess.	29.475	29.410	Primeclub Obbl.	11.007	11.014					
Aureo	16.161	16.094	Genercomit	17.285	17.218	Primerend	18.514	18.472					
Aureo Previdenza	11.506	11.462	Genercomit Rend	10.642	10.654	Promofondo 1	10.483	10.452					
BN-Multifondo	11.304	11.257	Geporeinvest	10.302	10.504	Redditosette	14.423	15.424					
BN-Rendifondo	11.277	11.284	Geporend	10.552	10.416	Rendicredit	11.211	11.218					
Capitalcredit	10.562	10.522	Gestielle B	10.201	10.252	Rendifit	11.747	11.745					
Capitalfit	12.808	12.764	Gestielle M	10.754	10.759	Risp. Italia Bil.	16.648	16.637					
Capitalgest	14.770	14.693	Gestiras	18.165	18.169	Risp. Italia Redd.	14.056	14.056					
Cashbond	10.663	10.642	Imi 2000	11.789	11.800	Rologest	11.097	11.097					
Cash Management F.	13.026	12.965	Imicapital	24.544	24.453	Rolomix	10.449	10.441					
Centrale Capital	11.014	10.944	Imindustria	9.705	9.697	Salvadanaio	10.805	10.806					
Centrale Global	10.168	10.164	Imirend	14.428	14.436	Sforzesco	11.530	11.527					
Centrale Reddito	11.260	11.269	Interbancaria Azion.	17.720	17.654	Venture-Time	11.495	11.435					
Commercio Turismo	9.907	9.887	Interbancaria Obbl.	14.588	14.609	Verde	11.558	11.559					
Corona Ferrea	11.270	11.227	Interbancaria Rend.	15.002	15.011	Visconteo	15.308	15.206					
Eptabond	11.701	11.708	Investire Azion.	11.162	11.132								
Eptacapital	10.714	10.634	Investire Bil.	10.874	10.844								
Euro Andromeda	16.198	16.135	Lagest Azion.	11.637	11.692								
Euro Antares	13.336	13.332	Lagest Obbl.	10.833	10.874								
Euromob. Cap. Fund.	10.632	10.605	Libra	17.344	17.159								

Poročilo o zasvojenosti v deželah skupnosti Alpe-Jadran

V »raju« droge in alkoholnih hlapov

VOJMR TAVČAR

»Malo verjetno je, da se človek lahko odpove umetnim nebesom. Življenje večine moških in žensk je v najslabšem primeru tako bedno, v najboljšem pa tako dolgočasno, revno in omejeno, da je bila želja po begu in preseganju samega sebe - čeprav samo za nekaj trenutkov - ena od glavnih potreb človeške duše. Umetnost in religija, pust in podobne šege, ples in govornišvo, so bili le, kot je trdil H. G. Wells, Luknje v Zidu.« Odkar je Aldus Huxley s temi nekaj vrsticami prikazal človekovo stremeljenje po sreči in zadoščenju, je človeška družba s pospešeno tehnološko revolucijo samo okrepila Zid, ki nas obdaja. »Naravnih« Lukenj v Zidu je bilo vse manj, zato pa so jih postopno vse bolj nadomeščali umetni raji, h katerim so se zatekali in se zatekajo predvsem najsihibejši. Uporaba in odvisnost od psihotropnih snovi postaja vse bolj razširjen družbeni problem in že presega individualno sfero in dobiva obseg »družbene bolezni«, zaradi katere vse evropske družbe plačujejo visoko ceno s številom človeških življenj, s stroški za zdravstvo in za zdravstveno strukturo, s razkrojem družin in s problemi na delovnem mestu, s kriminalom, ki je vselej povezan s trgov psihotropnih snovi in še zlasti mamil.

Bistveno vprašanje sodobne družbe je, kako povečati število in obseg Lukenj v Zidu, da bo življenje boljše, da bodo ljudje srečnejši in zadovoljnejši brez umetnih nebes. Boljše poznavanje stvarnosti, ki nas obdaja, iskanje boljših oblik sožitja, višja raven v odnosih med ljudmi, mir so lahko majhne ali velike Luknje v Zidu. Skupnost Alpe-Jadran je poskusila majhen korak v tej smeri, s tem da je pripravila vsaj približno sliko narkomanije in alkoholizma. Poročilo so predstavili na nedavnem srečanju v Benetkah ob proslavi desetletnice Skupnosti.

Kot je v uvodu v poročilo ugotovil koordinator delovne skupine dr. Francesco Piani, dežele skupnosti Alpe-Jadran niso imune pred problemi, s katerimi se otepajo vse razvite družbe. Alkoholizem in kajenje sta izredno razširjena in narkomanija je v večji ali manjši meri prisotna povsod. Čeprav je slika le približna in ni točnih epidemioloških podatkov, je mogoče oceniti, da je od alkohola odvisnih od 4 do 15 odstotkov odrasle prebivalstva, medtem ko trenutno ni mogoče povsem oceniti razširjenosti narkomanije in odvisnosti od drugih psihotropnih snovi. Na splošno velja vsekakor, da predstavlja odvisnost od trdih mamil največji problem v nemških in nekaterih italijanskih deželah, medtem ko se Slovenija in Hrvaška spoprijemata predvsem s problemom alkoholizma. Skupen pojav je tudi prehajanje od ene droge k drugi, od mamil k alkoholu in obratno.

Razširjenosti narkomanije se je v zadnjih letih pridružil tudi problem aidsa, kateremu so narkomani še posebej izpostavljeni. Morda je prav zaradi tega občutljivost družbe do mamilarjev nekoliko večja.

Najhujši problem v vseh članicah skupnosti Alpe-Jadran pa je vsekakor alkoholizem. Alkohol je zahteval in še zahteva največje število žrtev, povzroča največje družbene in družinske probleme in z njega najrazličnejše družbene sloje. Kljub temu pa je kot problem manj prisoten v zavesti ljudi. Ljudje na splošno dojemajo alkoholika kot

Zasvojenost v naši deželi

Furlanija-Juljska krajina je med italijanskimi deželami ena od tistih, v katerih pojav narkomanije ni tako izrazit in zaskrbljujoč. Statistični podatki so sicer nekoliko pomanjkljivi, tako da je slika nekoliko pomanjkljiva. Ob tem zdravstveni operaterji ugotavljajo, da javne strukture lahko dojamajo pojav narkomanije le, ko je dosegel določeno stopnjo. V bistvu pojav narkomanije zaznajo, ko je število narkomanov doseglo določeno stopnjo. In to število je tem večje, čim nižja je starostna doba zasvojenih. V bistvu poseg javnih struktur je zapoznel in manj učinkovit predvsem med prebivalstvom tistih starosti, ki bi potrebovale največjo nego.

Najbolj popolno raziskavo o narkomanijah v Italiji so naredili raziskovalci vsedržavnega raziskovalnega sveta CNR leta 1983 v okviru tako imenovanega načrta TODI. Po tej raziskavi je bilo v Italiji leta 1983 okoli 100.000 mamilarjev. V Furlaniji-Juljski krajini so tedaj ugotovili poprečje 856 uživalcev na 100.000 prebivalcev, kar je znatno pod italijanskim poprečjem (1.666, 1 na 100.000). Leta 1985 je prišlo v stik ali se zateklo po pomoč k javnim strukturam 678 mamilarjev, med temi 531 moških in 147 žensk.

Po podatkih, ki vsekakor nimajo nobene epidemiološke vrednosti, med narkomani v deželi prevladujejo ljudje z nizko izobrazbeno stopnjo. 44,1 odstotka ima osnovnošolsko izobrazbo, 45,1 pa nižjo srednješolsko, medtem ko je malo ljudi s srednješolsko izobrazbo (6,6 od sto) in nobenega diplomiranc. Večina narkomanov (65,5 od sto) živi v družini, 2,7 odstotka živi s prijatelji, 14,5 odstotka s partnerjem in 11,9 odstotka sami. Iz podatkov izhaja tudi da 44,2 odstotka mamilarjev je stalno ali občasno v službi, brezposelnih je 36,4 odstotka, vojakov je za 4 odstotke. Največ zasvojenec se vdaja heroinu, medtem ko so manj razširjeni amfetamini, kokain in halucinogeni.

Profil narkomana v Furlaniji-Juljski krajini odlikava poprečni italijanski profil. Zasvojenec se prilagaja značilnostim družbe in ne teži več v kon-

flikt z ustaljenimi pravili kot v sedemdesetih letih. Raste število tako imenovani »družbenih« uživalcev in občasnih uživalcev mamil. V tem smislu zahodna družba postaja vse bolj »drug oriented«, ker s precejšnjo lahkoto tolerira narkomanijo.

Po podatkih, ki jih je zbrala dežela, v Furlaniji-Juljski krajini postopno upada količina zaplenjenih mamil, smrtnost je sorazmerno nizka.

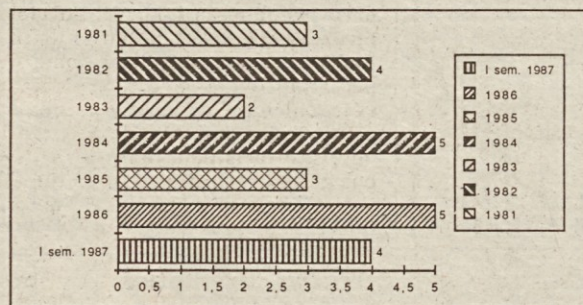
Nekoliko drugačen in bolj zaskrbljujoč je pojav alkoholizma. Znatna proizvodnja vina, žganih pijač in piva izpostavlja prebivalstvo precejšnji nevarnosti. Poprečna poraba alkohola v F-JK je 26,4 grama čistega alkohola na dan, najbolj priljubljena alkoholna pijača pa je vino.

Statistični podatki so nekoliko protislovni. F-JK je namreč pod vsedržavnim poprečjem glede hospitalizacije zaradi alkoholizma in alkoholne psihoze, medtem ko je znatno nad poprečjem glede odstotka smrtnosti alkoholikov in smrtnosti zaradi ciroze. Tudi glede števila izgubljenih potencialnih let življenja je F-JK na prvih mestih lestvice. Leta 1980 so ocenili za 5.063 izgubljenih potencialnih let življenja (v Venetu 12.575, na Tridentinskem 2.518).

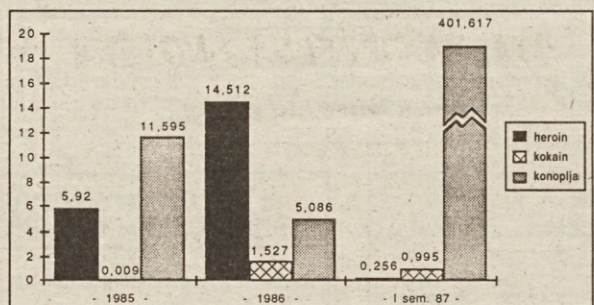
Pred kratkim je raziskava v KZE štev. 6 pri San Danieleju pokazala, da 15 odstotkov tamkajšnjega prebivalstva ima probleme, ki so povezani s prekomernim uživanjem alkohola in ki bi potrebovali zdravljenja. Še višji je odstotek tako imenovanih »prekomernih pivcev«, ki bi dosegli skoraj 22 odstotkov.

Alkoholizem v Furlaniji-Juljski krajini je star pojav. Po mnenju izvedencev se je alkoholizem spletel z drugimi družbenimi pojavi v začetku prejšnjega stoletja in začel dobivati značilnosti družbene bolezni.

Leta 1904 je časopis Patria del Friuli pripisal širjenje alkoholizma predvsem žganju, saj »... ljudje niti ne jedo in tešijo lakoto z žganjem. Včasih žganje nadomešča celo kruh...« (VT)

Levo grafikon s številom smrtnih primerov med narkomani v F-JK, desno pa grafikon s količino zaplenjenih mamil

veliko manj nevarnega od mamilarja, prekomerno uživanje alkohola je družbeno sprejemljivejše, ker ostaja alkohol kljub vsemu še vedno eno od sredstev za socializacijo. Še bolj zanemaren pojav je odvisnost od tobaka. Nikotin očitno ne ustvarja tako hudih družbenih problemov, predvsem pa ne načinja v tolikšni meri samih družbenih temeljev. Zanimivo je namreč, da so le avstrijske dežele posvetile kajenju krajše poglavje v svojih poročilih, medtem ko so ga ostale sploh prezrle.

Ob vse večji družbeni nevarnosti narkomanije in alkoholizma (ki ga kot takega dojemajo izvedenci, ne pa preprosti ljudje), so dežele skupnosti razvile vrsto javnih in prostovoljnih struktur in storitev. Zakonodaja pri vseh načelno teži k zdravljenju narkomana in alkoholika, ki ju vsi imajo bolj za bolnika kot pa za kršilca družbenih norm. S tega vidika je zadovoljivo dejstvo, da so se države in dežele zavedale nujnosti problema in so v večji ali manjši meri razvile strukturo, ki naj nadzoruje in zdravi, predvsem

pa skuša preventivno preprečiti širjenje odvisnosti. Negativno pa je dejstvo, da kljub naporom, pojava ni bilo zaenkrat mogoče zmanjšati.

Kako se skupnost Alpe-Jadran lahko vključi v to bitko, ki je za vsako družbo temeljnega pomena? Na splošno tako, da s svojim delom in prizadevanjem za mir prispeva k širjenju obstoječih in k odpiranju novih Lukenj v Zidu. S strokovnega in zdravniškega vidika pa, kot je rečeno v vseh poročilih, z menjavo izkušenj, strokovnih in znanstvenih dosežkov, s primerjavo načrtov in z njihovim skupnim dopolnjevanjem, s spodbujanjem stikov med klubi bivših alkoholikov in skupnosti, ki se ukvarjajo z narkomani.

V okviru skupnosti Alpe-Jadran je narkomanija najbrž največji problem na Bavarskem, kjer je leta 1986 zaradi prekomernih doz droge umrlo 38 ljudi, lani pa 31. Od začetka sedemdesetih let se stalno stopnjuje razpečevanje najrazličnejših mamil. Derivati indijske konoplje prihajajo običajno iz Maroka in iz Španije, opijevi derivati pa predvsem z Bližnjega vzhoda.

Vzporedno s širjenjem narkomanije se stopnjuje število kaznivih dejanj, povezanih z drogo, prav tako se stopnjuje tudi število mladih, ki so prvič stopili v svet trdih mamil.

Lani je bavarska policija zaplenila skupno 102 kg heroina, 2 kg kokaina, 116 kg hašiša, 8,5 kg amfetaminov in 2.941 doz LSD. Nov pojav je širjenje uporabe amfetaminov, ki povzročajo v uživalcu podoben pojav psihične odvisnosti kot kokain. Predlanskim in lani so na Bavarskem odkrili 24 protizakonitih laboratorijev za proizvodnjo amfetaminov.

Kar zadeva alkohol, statistični podatki dokazujejo, da se je poraba alkohola nekoliko povečala in dosegla poprečje 145,5 litra na osebo. Največji odstotek zaužitih alkoholnih pijač odpade na pivo.

Prav tako razširjena je narkomanija v Lombardiji, kjer je lani nad 50 mladih umrlo za posledicami uživanja mamil. Po raziskavi izvedencev Vsedržavnega raziskovalnega sveta CNR je bila Lombardija na prvem mestu po gostoti uživalcev mamil z 2.205,7 uživalca na

100.000 prebivalcev. Vzporedno pa se je tudi večalo število zasvojenih, ki se zdravijo pri javnih zdravstvenih strukturah. Lani je bilo teh 8.070.

Veneto sodi med tiste italijanske dežele, kjer je narkomanija dokaj hud problem. Lani je za posledicami uživanja mamil umrlo 22 mladih. V treh letih je dežela Veneto potrošila skoraj 13 milijard lir za financiranje raznih načrtov za boj proti narkomaniji, za podporo organizacijam, ki se ukvarjajo z narkomani, in za organizacijo strokovnih seminarjev. Vsekakor pa v Venetu ugotavljajo, da kar je bilo doslej narejeno, ni dovolj in da bo treba deželni normativ spremeniti.

Problem alkoholizma pa je najbolj pereč v Sloveniji in na Hrvaškem. V Sloveniji ocenjujejo, da število alkoholikov niha med 30 in 80 tisoč. Da pojav zasvojenosti z alkoholom ne upada, pa dokazujejo tudi podatki o prodaji alkoholnih pijač. V obdobju 1975-79 je prodaja alkoholnih pijač (upoštevane so kot čisti alkohol) narasla za 14 odstotkov, do leta 1983 pa še za nadaljnja 2 odstotka. Slovenci spijejo največ piva (46 odstotkov prodanih alkoholnih pijač), vina (36 odstotkov) in žganja (21 odstotkov). V obdobju 1975-83 se je nenormalno dvignila smrtnost zaradi ciroze in poskočila od poprečja 10 na 100.000 prebivalcev na 29,3 na 100.000 prebivalcev. Zanimiv je tudi podatek, da je v Sloveniji poprečna poraba sokov 6 litrov na leto v primerjavi s 40 litri v Evropi.

Manj izrazit je problem narkomanije. Lani so ugotovili 214 uživalcev mamil. 21 od teh je bilo zasvojenih z opijevinimi derivati, 43 s konopljo, 5 s kokainom, 145 oseb pa je uživalo razna pomirjevala.

Po zaslugi prof. Hudolina je Hrvatska razvila avantgardno metodo za zdravljenje alkoholizma, ki so jo pozneje osvojile tudi sosednje države. Kljub temu pa statistični podatki kažejo, da zasvojenost z alkoholom ne upada. Podatki kažejo, da je okoli 15 odstotkov prebivalstva alkoholikov, 15 odstotkov pa prekomernih pivcev, ki so močno izpostavljeni nevarnosti alkoholizma. Raziskave na šolah so pokazale, da na Hrvaškem pijejo že v mladih letih in da je abstinenca zelo redek pojav. Leta 1985 se je na primer prvič zateklo po pomoč v bolnico 7.387 alkoholikov (6.234 moških in 1.153 žensk), kar dokazuje, da je potreben specifični program zdravljenja.

Podobne težave imajo tudi v vseh avstrijskih deželah, še posebej izrazit pa je problem alkoholizma na Štajerskem.

Poročilo, ki je bilo predstavljeno konec novembra v Benetkah, je le prvi majhen korak v naporih za boj proti zasvojenosti. Slika je le približna, vendar izredno zaskrbljujoča, saj dokazuje, da je alkoholizem izredno razširjen pojav, narkomanija pa v večji ali manjši meri prisotna povsod. Prav tako jasno je tudi, da je strokovni pristop tako v preventivnem kot v terapevtskem pogledu nujen, vendar ni edino odločilno orodje v boju proti zasvojenosti, ki je posledica tradicije in starih družbenih bolezni (alkoholizem) ter novih pojavov ne vključevanja in marginalizacije v družbi (narkomanija). Dejansko zdravilo so nove Luknje v Zidu. Od tega, koliko takih Lukenj bo znala s svojim delom ustvariti skupnost Alpe-Jadran, bo v veliki meri odvisno, ali bo lahko postala tudi na družbenem področju tak laboratorij, kot je že delno na političnem.

SALON POHIŠTVA

EDI MOBILI

Ul. Baiamonti 3 - TRST - Telefon 820766

EDINO PRODAJNO MESTO!

Ekskluzivni zastopnik

kuhinj

NUDIMO UGODNE PLAČILNE POGOJE

VELIKA

IZBIRA

VSEH SMUČARSKIH

IV ZIMSKIH

ARTIKLOV

Opčine - Narodna ul. 160 - Tel. 213193

Vsem je dana možnost obiskati domove sodobnih graščakov

Gradovi v deželi odprti obiskovalcem

V Furlaniji-Juljski krajini je veliko gradov. Spominjajo na stare čase, ko so v njih bivali graščaki, plemiči, principi. Nekateri so zelo dobro ohranjeni in jih lahko obiščemo ob vsakem letnem času. V glavnem so ti gradovi last države ali krajevnih uprav. Poleg teh pa je še cela vrsta gradov še vedno v lasti zasebnikov, v glavnem pripadnikov starih plemiških družin. Ponekod pa so lastništvo prevzeli novi ljudje in v marsikaterem gradu uredili hotele in gostišča.

Mnogo gradov je bilo med vojno porušeni in po vojni spet obnovljeni. Tudi ob zadnjem potresu so bili nekateri gradovi poškodovani, drugi pa porušeni skoraj do tal.

Največji in najpomembnejši gradovi so: grad sv. Justa v Trstu, Miramarski grad, goriški grad, porušen je bil v prvi vojni, obnovili so ga pa čeprav v deloma spremenjeni podobi v tridesetih letih) in grad na griču sredi Vidma. Ta je bil poškodovan zaradi potresa, sedaj so ga skoraj povsem obnovili. Vsi ti gradovi so za javnost dostopni. V njih prireajo tudi razstave, v dvoranah kdaj pa kdaj posvete in kongrese, na dvoriščih pa gledališke in glasbene prireditve.

Vsi ti gradovi so lastnina javnih ustanov, poleg teh pa jih je še vrsta v lasti zasebnikov. Ponekod v njih lastniki bivajo. Najbolj značilen je v tem oziru devinski grad. Tudi v gradu Števerjan lastnik stanuje v njem. V poslopu pa je uredil tudi restavracijo in hotel.

Potres 1976 leta je skoraj do tal porušil grad Colloredo v Monte Albanu, nedaleč od Vidma. Obnavljajo ga že več let, vendar dela še niso povsem končana. Poškodovan in obnoven je bil grad v Cassaccu (vidimo ga na naši sliki). Še bi lahko naštevali.

Zasebniki, lastniki gradov v naši deželi, so se že pred več kot desetimi leti združili v konzorcij za ohranitev zgodovinskih gradov. Prizadevajo si dobiti od države denar za ovrednotenje teh graščin. Izdajajo tudi svoj bilten, v katerem člani ter druge obveščajo o vsem, kar se dogaja na tem področju. Poskrbeli so tudi, da so bile tiskane brošure ter knjige o teh graščinah.

V zadnjem času so svoje gradove odprli obiskovalcem. Uvedli so angleško navado, da obiskovalci nekaj prispevajo, vsaj za čiščenje stavbe in najbolj nujne stroške. Vrata gradov so odprta šolskim skupinam najmanj 20 do največ 50 udeležencev in tudi za okroženim skupinam odraslih z istim številom obiskovalcev. V zadnjem primeru lastniki graščin goste povabijo tudi v svoja stanovanja ter jim ponudijo kozarec vina in poskrbijo tudi za koncert majhne glasbene skupine. Gre za domač odnos do gostov, ki jih graščak sprejme kot svoje prijatelje, seveda proti plačilu.

Dijakom je odprtih 22 gradov v naši deželi, skupinam odraslih pa le enajst. Kdor si želi obiskati gradove, dostopne dijaškim skupinam, mora svoj prihod napovedati grofici Gio-

vanni di Robillant-Stringher v Martignacu, pokrajina Videm, telefon 0432-677310. Števerjanski grof Leonardo Formentini pa sprejema rezervacije za obiske skupin odraslih. Njegova

telefonska številka je 0481-884034. V obeh primerih bodo tisti, ki si žele obiskati gradove, dobili vsa potrebna pojasnila.

MARKO WALTRITSCH

Španija prednjači v turizmu

Doslej znani podatki turističnih prihodkov v letošnjem letu kažejo, da Španija prednjači po številu prihoda tujih turistov kot tudi po denarnem zaslužku. Letošnji podatki še bolj potrjujejo lanske, ki jih je OCSE objavila pred nekaj dnevi. Španci so v letu 1987 vnovčili 14.780 milijard dolarjev in s tem prekosili Američane, ki so vnovčili 14.778 milijard. Italija je s 12.160 milijardami zdrknila na tretje mesto, medtem ko so Angleži z 10.129 milijardami na četrtem.

V Evropi so lani vnovčili nad 90 milijard dolarjev, kar je 25 odstotkov več kot leto prej.

Lansko leto je bilo za Italijo pozitivno, saj so s 17 milijoni tujcev imeli 12-odstotni porast.

Seveda so se lani povečali tudi stroški za potovanja v inozemstvo. Na prvem mestu so Zahodni Nemci, ki so v tujini porabili 23,5 milijard dolarjev. Njim sledijo Angleži, ki so porabili 11,8 milijard, Francozi, ki so v tujini porabili 8,6 milijard, Nizozemci (6,4

milijarde) in Avstriji (6 milijard). Italijani so na šestem mestu s 4,5 milijardami dolarjev porabljenih v tujini. Ita-

lijani so se povzpeli na šesto mesto tudi zaradi tega, ker so bile lani odpravljene omejitve za iznos denarja v tujino.

STALNA DEŽELNA ENOTEKA

»La Serenissima«
Gradišče ob Soči

Vina, peneča se vina
in žganja dežele Furlanije -
Julijske krajine ob
božičnih praznikih.

Urnik enoteke:
od 10. do 13. ure in
od 16. do 24. ure
Ob ponedeljkih zaprto

Tel. 0481/99528

Pri Zadru bodo zgradili luksuzno turistično naselje

Novi jugoslovanski zakon o tujih vlaganjih že daje svoje prve sadove. Tuj investitorji niso več omejeni v vlaganju, kot so bili doslej. Najbrž prvo pogodbo za tako veliko vlaganje so pred nekaj dnevi sklenili v Zadru, med zastopniki domačega podjetja Donat in družbe Hotelinvest iz Vaduza v Liechtensteinu.

Pri Zadru naj bi zgradili veliko hotelsko-turistično naselje s 1.500 posteljami. Naselje naj bi bilo luksuzno, namenjeno bogatejšim gostom. Vsaka soba naj bi imela 50 kv. metrov površine, bila bi torej mali apartmā. Pri tem je treba omeniti, da je povprečna površina hotelske sobe v Dalmaciji 18 kv. metrov.

V naselju naj bi bilo veliko športnih naprav, med temi kar 30 teniških igrišč, pet restavracij s kitajsko, francosko, nemško, italijansko in jugoslovansko kuhinjo, 20 butikov, servis za avtomobile, marina za jachte, bazeni, prostori za otroke itd.

Gre torej za naselje, kakršnega v Dalmaciji doslej niso imeli.

Vrednost izgradnje naj bi bila okoli sto milijonov dolarjev. Z gradnjo nameravajo začeti že čez kak mesec, naselje naj bi bilo nared do pomladi 1990.

BIT v Milanu

Od 22. do 26. februarja 1989 bo v prostorih velesejma v Milanu turistična razstava in borza BIT '89. Na njej bodo, kot doslej, turistične ustanove iz raznih dežel prikazale bogato turistično ponudbo. Na ta sejem pride običajno več tisoč tour operaterjev, ki sklepajo ugodne kupčije.

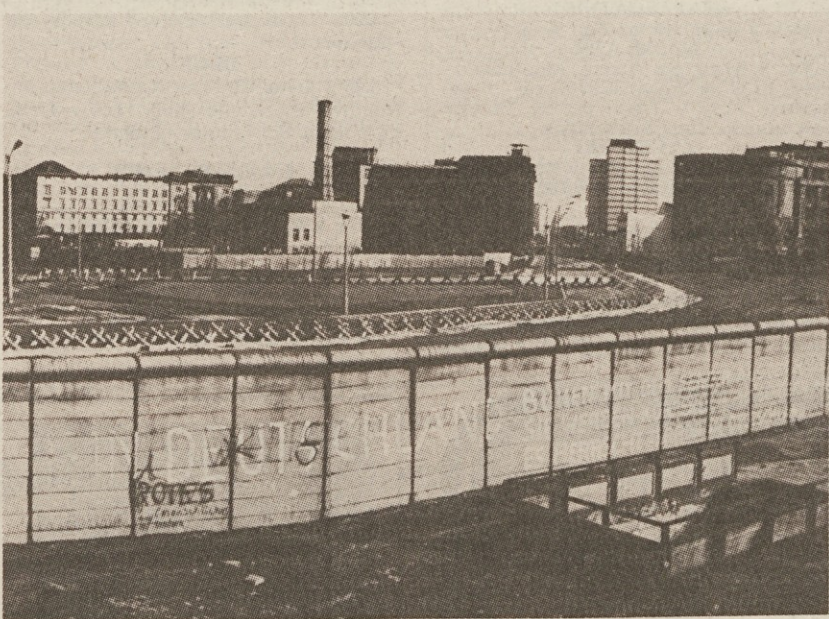
V Padovi pa bo še prej, od 25. do 29. januarja 1989, borza izvenhotelskega turizma. V prostorih padovanskega sejma bo prikazana italijanska in tuja ponudba kampov in turističnih naselij, kot tudi opreme, ki jo turisti uporabljajo, ko nočejo v hotele.

Zahodni in vzhodni Berlin sta neke vrste laboratorij

Zid je »maternica« današnjega Berlina

Če imate namen obiskati Potsdamerplatz, nekdanje osrčje Berlina, in zid — zloglasni spomenik, ki najvidneje in najbolj otipljivo razmejuje našo staro Evropo — ter se opremite z mestnim florisom, boste ugotovili, da vas podzemna železnica popelje do postajališča z imenom Anhalterbahnhof. Od tod morate peš mimo na pol podrte železniške postaje Anhalterbahnhof, nekdanje berlinske glavne železniške postaje, ki so jo porušile bombe druge svetovne vojne, a ki še vedno stoji — tako kot Gedächtniskirche v neposredni bližini berlinskega trgovskega središča Ku'damma — v opomin mladim in bodočim generacijam, ki niso doživele vojnih grozot, bombnih napadov, masovnih aretacij židovskih družin in koncentracijskih taborišč, mimo razstavne palače Martin Gropiusbau, kjer prireajo najpomembnejše umetnostne in zgodovinske razstave, ki pomenijo izziv sedanji brezbriznosti in otopelosti glede nemške preteklosti. Če se boste v tem hipu zmedli in vam ne bo več jasno, v katero smer se morate napotiti, pa poskusite vprašati mimoidoče, kje stoji zid, kje je Potsdamerplatz. »Wo ist der Potsdamerplatz?« — kot močiček iz Wendersovega filma Nebo nad Berlinom — »wo ist der Potsdamerplatz?« Ta poskus je treba narediti, do vprašanje je treba postaviti, drugače bo potovanje v zahodni Berlin samo obisk izložbe, kjer je na ogled koncentrat zahodnega bogastva in razkošja.

Na to vprašanje bo znal malokdo odgovoriti: ne stari Turk, ki ob sobo-

tah in nedeljah prodaja staro šaro na boljšem trgu, ne mlada plavalasa študentka, ne stara gospa s torbo živil. Pa čeprav je zid prav blizu, le nekaj sto metrov od živahno opremljenih in okrašenih trgovin. Kdor se ga še spomni in ga vidi na svoji vsakdanji poti v šolo ali na delo, ne razmišlja več o njem oziroma ga je popolnoma odmisli. Berlinčani so namreč potisnili »die Mauer« na rob zavesti, živijo ob njem, a kot da ga ne bi bilo, v neki umetni

pozlačeni sreči, ki je za obiskovalca kot »otok brez morja«, kot je učinkovito napisala pisateljica Rosetta Loy. Zid je namreč »živa« podoba nemške (in evropske) krvaveče rane, ki je razdvojila nemški narod in Evropo in ki je verjetno ne bo več mogoče odstraniti. Zid je zanimiv le še za turiste, ki se vzpenjajo na lesene stopnice v zahodnem Berlinu in si s tesnobo ali samo z radovednostjo (pri stopnicah je seveda tudi kiosk s spominki in razno šaro za

turiste) ogledujejo pustinjo, ki so jo ustvarili med obema mestoma. Zid pa je vendar simbol Berlina, predvsem pa je »maternica« — v dobrem in slabem — vsega tega, kar je Berlin (tako zahodni kot vzhodni) danes.

KU'DAMM IN ALEXANDERPLATZ

Zid pa je tudi rana, ki je s svojo krvjo napojila in ojačila vse ustvarjalne energije, ki so zaznamovale berlinsko življenje vse od začetka našega stoletja (kje drugje bi lahko Brecht napisal svoje Dreigroschenoper in kje drugje bi lahko našli svoj prostor nemški dada ali Bauhaus — Berlin je od konca prve vojne nosil v sebi vsa protislovja nemškega imperija in mlade Weimarske republike). Zato je Berlin danes neke vrste laboratorij, kjer živita drug ob drugem dva svetova, ki nimata in nočeta pretoka in od katerih je eden — zahodni — prostorsko odrezan od svojega naravnega zaledja. Ta dva svetova sta si nekako komplementarna, sta dve plati enega zvona. Na eni strani razkošje in skoraj neke vrste aroganca, kulturno bogastvo (Berlin je evropsko središče mladinske kulture in avantgardne umetnosti); na drugi strani pa nekoliko sivo ozračje, ki ga poznamo iz drugih vzhodnih držav in ki je v vzhodnem Berlinu skoraj patetično, prav zato ker to mesto skuša v bogastvu in razkošju dohiteti svojega dvojčka. Zato se vzhodna Alexanderplatz in povojni Marx-Engelsplatz s svojimi socialističnimi trgovinami in veleblagovnicami zrcalita v zahodnem Ku'dammu, kjer je vsega najlepšega

na pretek (na zahodnem Wittenbergplatzu stoji celo razkošna veleblagovnica s patetičnim imenom Kaufhaus des Westens — veleblagovnica zahoda).

Nekdanje mestno središče je ostalo pod obzidjem, socialistični bagri so ga podrli v imenu protifašistične borbe in Berlin je izgubil svojo identiteto. V poskusu, da bi prekosila eden drugega, sta oba Berlina izkazala svojo podobo. V tej tekmi je vsekakor uspešnejši zahodni Berlin, ker mu je uspelo ustvariti nadomestek za svojo odrezanost: občutek odrinjenosti je botroval prej neslutnemu kulturnemu vrenju. A to ni samo zasluga zahodnih Berlinčanov: ameriški, britanski in francoski »okupatorji« so jih namreč zasuli z denarjem in bogastvom. Krivico, ki so jo okupatorji storili Berlinčanom tako, da so jih postavili za straže kapitalizma v socialistično okolje, so tudi poplačali z izrednim prilivom denarja.

»Die Mauer«, pustinjo okrog njega in grafite na njem pa si je vseeno treba ogledati, kot si je treba ogledati tudi mejni prehod v ameriškem sektorju Checkpoint Charlie, kjer je sicer nekoliko demagoška razstava »Umetniki slikajo zid« in dokumentarna razstava o poskusih bega iz vzhodnega Berlina. Rekla bi, da je skoraj samo v tem Berlin živ, vse ostalo, čeprav je zelo prijetno in zanimivo, pa je neke vrste izložba, kjer se srečujejo meščani, ekscentriki in umetniki à la mode. Treba si je naprtiti na rame tudi to breme ...

BARBARA GRUDEN

Nogomet: zadnja letošnja kvalifikacijska tekma za SP Jugoslavija danes proti Cipru

Danes bo v Beogradu (pričetek ob 15. uri) jugoslovanska nogometna reprezentanca v srečanju s Ciprom opravila še zadnji letošnji nastop v kvalifikacijah (5. skupina) za svetovno prvenstvo.

Modri računajo seveda na zmago, ki bi jim omogočila, da bi po treh nastopih prezimili na prvem mestu začasne lestvice z dobrimi možnostmi, da to uvrstitev ohranijo tudi do konca. Jugoslavija bo najverjetneje nastopila v sledeči postavi: Ivković, Stanojković, Hadžibegić, Jozić, Spasić, Šabanadžović (Brnović), Baždarević, Susic, Stojković, Mihajlović, Zlatko Vujović.

Jugoslavija je s Ciprom doslej odigrale le dve tekmi in obakrat zmagala, enkrat s 5:0, v drugič pa s 3:0. Tudi tokrat so modri nesporni favoriti, vendar pa Ciprčanov ne smejo podcenjevati, kajti le-tim je letos že uspelo presenečenje, ko so s Francozi igrali 1:1, v svoji najsodobnejši »zgodovini« pa se lahko ponašajo z neodločenim izidom tudi proti Italiji in Češkoslovaški. Mnogi menijo, da bo težko Ciper v eni sami sezoni poskrbel kar za dve senzaciji, še posebej se mu bo to težko posrečilo sredi Beograda. Tudi poda-

tek, da so Ciprčani s povprečno Norveško izgubili s 3:0, naj bi narekoval lahko zmago Jugoslavije.

Za varovance trenerja Osima je seveda v tem srečanju pomembno doseči tudi čimveč zadetkov, kajti razlika v golih bi lahko bila na koncu odločilna. Prav zato modri, vsaj sodeč po izjavah igralcev, otočanov ne mislijo podcenjevati. Navsezadnje je svetovni nogomet v zadnjih letih veliko napredoval in prav zelo šibkih nasprotnikov ni več na spregled, o čemer se je marsikatera renomirana reprezentanca že prepričala na lastni koži.

Ciprčani bodo v Beogradu nastopili brez svojega najboljšega moža, Savidiša, ki šteti moči za nastope v grškem klubu AEK, s katerim vodi na prvenstveni lestvici. Trener Iacovou Panikos bo v začetku poslal na igrišče sledeče igralce: Pantziaras, Ilija, Pittas, Stavrou, Papakostat, Christodolou, Gudakis, Nikplaou, Tsindis, Christofi (Ioannou) Savva (Petzas).

Ciprski trener se ni hotel prenaglati z izjavami in se je le laskavo izrazil o moči Jugoslavije, ki jo ima za najboljšo ekipo v skupini.

Prireditelje skrbi, kako bo z obiskom gledalcev, ki v tekmi s Francijo ni bil ravno najbolj spodbuden. Treninge modrih pa si je v teh dneh ogledalo kar precejšnje število ljubiteljev nogometa, kar daje dobro upati, da Beograščani danes ne bodo prezrli tekme.

DOSEDANJI IZIDI

Norveška - Škotska 1:2, Francija - Norveška 1:0, Škotska - Jugoslavija 1:1, Ciper - Francija 1:1, Ciper - Norveška 0:3, Jugoslavija - Francija 3:2.

LESTVICA 5. SKUPINE

Jugoslavija	2	1	1	0	4:3	3
Škotska	2	1	1	0	3:2	3
Francija	3	1	1	1	4:4	3
Norveška	3	1	0	2	4:3	2
Ciper	2	0	1	1	1:4	1

PREOSTALI SPORED

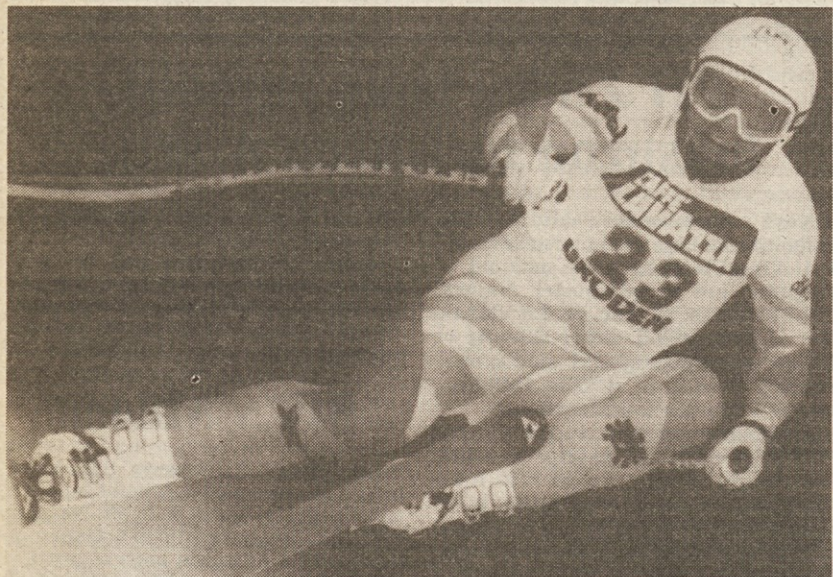
8. 2. Ciper - Škotska, 8. 3. Škotska - Francija, 22. 4. Škotska - Ciper, 29. 4. Francija - Jugoslavija, 16. 5. Norveška - Ciper, 14. 6. Norveška - Jugoslavija, 5. 9. Norveška - Francija, 6. 9. Jugoslavija - Škotska, 11. 10. Francija - Škotska, 11. 10. Jugoslavija - Norveška, 28. 10. Ciper - Jugoslavija, 15. 11. Škotska - Norveška, 18. 11. Francija - Ciper.

Eindhoven in Nacional igrala danes ponoči Komu medcelinski pokal?

TOKIO — Danes ponoči sta se za nogometni medcelinski pokal Toyota pomerili moštvi nizozemskega Eindhovena in urugvajskega Nacionala iz Montevidea. Kako se je izteklo pa bo marsikateri bralec že vedel. Od leta 1980 prirejajo ta pokal na »nevtralnem« igrišču, da bi preprečili pogoste pretepe med evropskimi in južnoameriški prenapeteži. Prijateljsko sta se med zadnjim treningom trepljala tudi urugvajski strelec Ernest Vargas (desno) in član Eindhovena Romario Souza. (teletoto AP)

Za svetovni smučarski pokal Drugi smuk Hoeflehnerju Danes spet moški slalom

VAL GARDENA — Tridesetletni Helmut Hoeflehner, zmagovalec večrajšnjega drugega zaporedna smuka za svetovni pokal v Val Gardeni, je več smukač, saj je v karieri od sezone 1983/1984 zmagal v tej disciplini že petkrat, toda njegov zadnji uspeh je treba v največji meri pripisati vremenjskim razmeram, ki so znova hudo oškodovale tekmovalce iz prve jakostne skupine. Na štartu je ob 12.20 pihal močan veter, zaradi mraza pa umetni sneg, s katerim je bila proga prekita na vseh svojih odsekih, ni dovoljeval prevelike hitrosti. Dvajset minut kasneje se je veter poglobil, sonce pa je stopilo sneg in od osmerice najbolje uvrščenih jih je sedem imelo štartno številko med 23 in 31. »Rešil« se je le zmagovalec sobotnega smuka Švicar Müller, ki bi v normalnih okoliščinah verjetno zmagal tudi včeraj. Italijan Mair je bil dolgo časa na tretjem mestu, nato pa je zdrknil do desetega mesta. Vodilni na skupni lestvici za SP Zurbriggen tokrat ni osvojil točk, saj je pristal na 23. mestu.

Vse kaže, da je imel Luksemburčan avstrijskega porekla Girardelli prav, ko je v soboto protestno zapustil prizorišče smuka. Dodelili so mu štartno številko ena, kar ga je tako razkurilo, da je raje odšel na trening slaloma v dolino Pusteria. Mnogi poznavalci menijo, da je treba zakasnitati začetek smuka, ko se tekmovalci odvijajo na umetnem snegu, to pa se v zadnjih se-

zonah dogaja vse bolj pogosto, ker ekonomski interesi (po podaljšanju sezone) docela prevladujejo nad tekmovalnimi.

Danes bo v Val Gardeni na vrsti drugi moški slalom sezone, na katerega se vsi specialisti discipline že nekaj dni vestno pripravljajo. Izjema je Alberto Tomba, ki si od prvega slaloma vse do včeraj jutraj ni več nadel smuči na noge in je praktično brez treninga. Nekaj dni si je odpočil v družinskem objemu, a v petek je smučarska zveza od njega zahtevala, da se udeležijo propagandne pobude v korist neke italijanske avtomobilske firme...

Toda s tem še ni rečeno, da Tomba danes ne more zmagati.

Prvi spust na današnjem slalomu bo ob 10. uri (neposredni prenos tudi po Raidue), drugi pa ob 13. uri (Raitre).

Vrstni red smuka: 1. Hoeflehner (Av.) 2'02"67; 2. P. Ortlieb (Av.) 2'02"75; 3. Müller (Švi.) 2'03"02; 4. Besse (Švi.) 2'03"10; 5. Pfaffenbichler (Av.) 2'03"43; 6. Alping (Švi.) 2'03"53; 7. Gattermann (ZRN) 2'03"54; 8. Krauss (ZRN) in Resch (Av.) 2'03"62; 10. Mair (It.) 2'03"84.

Skupni vrstni red za SP: 1. Zurbriggen (Švi.) 62 točk; 2. Müller (Švi.) 40, 3. Hoeflehner (Av.) 37; 4. Girardelli (Luks.) 35; 5. Ortlieb (Av.) 31.

Na sliki: zmagovalec večrajšnjega smuka Helmut Hoeflehner med vožnjo (teletoto AP)

V mestnem derbiju predaja Interja? Ostali navijajo za Milan

Derbi Milan - Inter je po dolgih letih spet tekma za sam vrh italijanske nogometne A lige. Prvak Milan in vodilni na lestvici letošnje sezone Inter imata približno enake možnosti za uspeh. Izločitev iz pokala UEFA je Trapattonijeve fante nekoliko pripeljala na bolj realna tla, odsotnost Brehmeja se izenačuje z Gullitovo, ki baje ne bo niti sedel na klopi. Pri Milanu bo verjetno znova igral reprezentant Donadoni.

Od srečanja v Milanu si veliko obetajo tudi ostali tekmeči za vrh, ki seveda zdaj navijajo za Milan. Vprašanje pa je, ali bo lahko drugouvrščeni Napoli izkoristil morebiten spodrselj Interja, če upoštevamo, da bo v Veroni nastopil brez diskvalificiranega Carnevaleja in (verjetno) brez poškodovanega Carece.

Z nazivom derbi lahko označimo tudi srečanje v Turinu med Juventusom in Sampdorjo, ki si delita tretje mesto na lestvici. Gostitelji so v prednosti, čeprav ne bosta igrala De Agostini in Brio. Zavarov je preстал kazen, Cabrini je potrjen. Boškov ne more računati na Mancinija.

Vse ostale tekme kola se tičejo dna ali kvečjemu sredine lestvice. Zanimiv boj za obstanek bo med Ascolijem in Ceseno. Prvi bo nastopil praktično brez napadalcev, Cesena pa brez libera Jozića, ki je danes zaposlen z reprezentanco v Beogradu.

Ze ves teden se majo klop trenerja Bologne Maifredija. Pričakujejo njegovo odsvolitev, če moštvo danes ne bo uspelo premagati Torina.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli - Cesena, Atalanta - Pisa, Bologna - Torino, Fiorentina - Pescara, Juventus - Sampdoria, Lecce - Lazio, Milan - Inter, Roma - Como, Verona - Napoli.

Nogomet: v 14. kolu italijanske C-1 lige Triestina v Arezzu

Na današnjem gostovanju v Arezzu bo Triestina nastopila brez izkušenega Casarolija, ki je zaradi bolečin na stopalu kar ostal v Trstu. Trener Lombardo bo v vlogi režiserja najverjetneje preizkusil Lenarduzzijs, kot libero pa bo znova zaigral Tomasoni. V odpravo so vključili tudi mladega in baje zelo obetavnega Vascotta.

Triestina doslej še ni ujela pravega ritma, v zadnjih štirih nastopih pa je zbrala le tri točke. Tržačani so v zadnjih srečanjih zgrešili veliko strelcev iz ugodnih položajev, z malo več sreče bi bil lahko njihov položaj boljši.

Z nekoliko manjšimi ambicijami nastopa zdaj tudi Arezzo, ki je v prejšnjem kolu z 2:0 izgubil v Pratu. Arezzo ima na lestvici točko manj od Triestine. Na domačih tleh je toskanska ekipa še nepremagana: trikrat je zmagala, trikrat pa dosegla točko. Calonaci je s petimi goli najnevarnejši napadalec, na lestvici izbranih strelcev je zdaj četrti. Lombardo je v sezoni 1981/82 z Arezzom kot igralec napredoval v B ligo. Za Arezzo je včasih igral tudi Butti.

Udinese proti Messina

Da utrdi svoj položaj na tretjem mestu lestvice B lige, računa Udinese v današnjem domačem nastopu z Messino na gladko zmago. V zadnjih dveh tekmah so Videmčani izbojevali le točko, vendar se njihov položaj na skupnem vrstnem redu sploh ni poslabšal, nasprotno pa zadnjem kolu imajo spet dve točki prednosti pred številno družino zasledovalcev. Messina, ki bo nastopil danes na stadionu Friuli ima tri točke manj od Sonettijevih varovancev.

Naj povemo še, da je dosedanji član Udineseja Chierico prestopil k Ceseni.

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 11. DECEMBRA 1988

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v San Giorgiu di Nogaro: Sangiorgina - Primorje

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Podgori: Piedimonte - Juventus; 14.30 v Bertoliu: Bertoliu - Kras; 14.30 na Opčinah: Opicina - Vesna

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja - Primorec; 14.30 v Romjanu: Vermegliano - Breg; 14.30 v Doberdolu: Mladost - Isonzo; 14.30 v Viscu: Viscu - Sovodnje

NARASČAJNIKI

10.00 v Dolini: Breg - San Sergio

NAJMLAJŠI

8.45 v Trstu, Sv. Alojziji: Montebello - Breg; 10.30 na Proseku: Primorje - Sant'Andrea; 11.45 v Trstu, pri Sv. Sergiju: San Sergio - Zarja Adriamex

ZAČETNIKI

10.30 v Doberdolu: Mladost - Turriaco; 11.45 na Proseku, dom Ervatti: Portuale - Zarja Adriamex

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

17.30 v Padovi: Virtus Padova - Jadran

MOŠKA D LIGA

11.00 v pordenonski športni palači: Amici del Basket Beretich - Bor Radenska

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Scoglietto - Cicibona; 11.00 v Trstu, Monte Cengio: CUS - Breg Adriatherm; 11.00 v Standrežu: Istituti Manzoni - Dom Gometal Simek

DEŽELNI MLADINCI

9.00 v Trstu, na 1. maju: Cicibona - Stefanel; 9.00 v Nabrežini: Sokol - Alabarda

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Nabrežini: Jadran Farco - Breg Adriatherm; 11.00 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Valvasone

DEŽELNI KADETI

15.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Radenska - Ricreatori

DEČKI

9.30 v Trstu, Ul. Frescobaldi: Poggi A - Kontovel Electronic Shop; 11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Indules - Libertas

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade - Alto Adige B

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI

11.00 v Gradežu: Grado - Val Naš prapor Imsa

obvestila

TPK SIRENA

sklicuje v soboto, 17. decembra na navtičnem sedežu društva - na Miramarskem drevoredu št. 32 - ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju IZREDNI OBČNI ZBOR s sledečim dnevnim redom:

1. Nova gradnja parkirnega sklasišča za manjša tekmovalna plovila in finančno kritje; 2. razprava in volitve; 3. razno.

SK DEVIN
obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za zimovanje v Bovcu in smučanje na Kaninu. Cena 7-dnevnega paketa 260.000 lir.

Informacije Bruno Škrk, tel. 201127 ali ob večernih urah 200236.

ZSSDI
obvešča, da bo v torek, 13. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Polet na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, seja nogometne komisije.

Dnevni red: 1. medšolski nogometni turnir, 2. imenovanje mladinskega selektorja, 3. delovanje združene mladinske ekipe, 4. razno.

NOVA ODEDELKA
ZA OBUTEV IN PERILO

ODPRTO VSAK DAN
do 24. decembra

**NOVA OBLAČILA
ZA ZIMO 88/89**

MOŠKA - ŽENSKA
IN OTROŠKA KONFEKCIJA

**SPORT
PRIX**

250 m od mejnega
prehoda Fernetiči
Tel.: 213780

VELEBLAGOVNICA
ZA ŠPORT

NEVAR S. R. L.
Ul. Maiolica 15/b

Nevar 2 o. r. l.

Ul. Roma 11 - Trst - Tel. 040/362483

Velika izbira
dragocenih
daril

Namizni tenis: pokal Nancy Evans

Madžarke premočne za Kras Globtrade

V tretjem kolu evropskega namiznoteniškega prvenstva za pokal Nancy Evans je Kras Globtrade včeraj nastopil v Budimpešti, kjer je s 5:1 izgubil proti domači postavi Fövarosi Visművek.

Proti močnemu nasprotniku je edino točko osvojila Branka Batinč. Njena tekma z Eyo Braun, ki je bila zares na evropskem nivoju, je bila neponovljivo športno doživetje za navijače, ki so krasovke spremljali na poti v Budimpešto.

Alenka Obad je pokazala dopadljivo igrro proti Böhmovi, prav tako Sonja Milič proti isti igralki. Nasprotnice so bile sicer premočne in njihova zmaga je popolnoma zaslužena. Madžarska ekipa je druga v državni ligi, članice pa so pogodbeno vezane na ekipo in športni center prvega madžarskega kluba Stastiztika.

Kljub porazu so krasovke zadovoljne, saj so tokrat tekmovalje za evropski pokal zaključile šele v tretjem kolu.

Alenka Obad

Fövarosi Visművek - Kras Globtrade 5:1
Milič - Braun: 0:2, Hegeduš - Batinč: 2:0, Böhm - Obad 2:0, Braun - Batinč - 1:2, Böhm - Milič 2:0, Hegeduš - Obad 2:0. (J. J.)

Košarka: danes v 11. kolu A-2 lige Goriški San Benedetto gostuje Brago iz Cremona

Po hudem spodrsrlaju v prejšnjem kolu v Reggio Calabrii, kjer so proti Standi izgubili kar z 88:112, bodo goriški košarkarji danes v 11. kolu A-2 lige gostili nevarno moštvo Brage iz Cremona, ki je s 14 točkami na tretjem mestu lestvice.

Po odličnem startu je goriško moštvo zašlo v rahlo krizo. Boris Vitez in tovariši pa imajo danes priložnost, da pospravijo novi točki, čeprav bo njihova naloga vse prej kot lahka.

Po domačem spodrsrlaju v prejšnjem kolu bo videmski Fantoni danes igral v gosteh proti moštvu Kleenexa.

V včerajšnjem anticipiranem srečanju te lige je v Riminiju domači Marr premagal ekipo Caripe iz Pescara s 95:82 (46:37).

DANAŠNJI SPORED (17.30): San Benedetto - Braga; Irge - Neutroberts; Sharp - Standa; Kleenex - Fantoni; Filodoro - Teorema; Marr - Pescara; Sangiorgese - Jollycolombani; Glaxo - Annabella.

Radovanović proti Novoselu

Tudi v A-1 ligi bo na sporedu 11. kolo, v katerem bo dokaj zanimivo v

Benetkah, kjer bo domači Hitachi, za katerega igra Radovanović, igral proti neapeljskemu Painiju, ki ga trenira Mirko Novosel.

Derbi kola pa bo verjetno v Bologni, kjer bo domači Knorr igral proti Benettonu iz Trevisa.

DANAŠNJI SPORED (17.30): Scavolini - Cantine Riunite; Vismara - Arimpo; Sneidero - Ipifim; Phonola - Philips; Knorr - Benetton; Enichem - Allibert; Hitachi - Paini; Alno - Divarese.

Tržaški Stefanel pred novo zmago?

V B-2 ligi bo tržaški Stefanel, ki je doslej v 11 kolih izgubil le enkrat in seveda zanesljivo vodi na lestvici, danes gostil ambiciozno moštvo Inalce iz Modene. Košarkarji Inalce sicer zaostajajo za Tržančani kar za osem točk na lestvici, trener Bogdan Tanjević pa se boji prav morebitne relaksacije svojih fantov, ki bi lahko po tako dolgi seriji uspehov tudi »kiksniili«.

Na dlani pa je, da je Stefanel v tem srečanju nesporen favorit.

kratke vesti

Občni zbori: Fidenzio in Grandi

RIM — Na občnih zborih odbojkar-ske in gimnastične zveze sta bila za predsednika izvoljena Manlio Fidenzio in Bruno Grandi. Prvi bo za štiri leta vodil eno najbolj živahnih italijanskih športnih zvez, Grandi pa bo še naprej skrbel za vzpon italijanske gimnastike.

Rdeč karton huliganom

WOLVERHAMPTON — Okrožno sodišče je 21 britanskim nogometnim huliganom prepovedalo vstop na tribune stadionov za dobo petih let. Kmalu bo sodišče sodilo še 42 vročerkvrnežem. Na sodišče jih je spravil filmski posnetek policije.

Streljanje: olimpijca zelo uspešna

SARAJEVO — Na velikem turnirju z zračnim orožjem sta odlična rezultata dosegla jugoslovanska olimpijca Jasna Šekarić in Goran Maksimović. Prva je s pištolo zbrala 384 točk od 400 možnih, Maksimović pa jih je od 600 zbral 591.

Smučarski teki: uvod Mogrenu

RAMSAU — Švedski smučar Tor-gny Mogren je zmagal v uvodni tekmi za svetovni (na 15 km). Najboljši med Italijani je bil Vanzetta.

Odbojka: evropski pokalni turnirji Italijani uspešni

V pokalu državnih prvakov se je Panini iz Modene uvrstil v nadaljnje kolo z zmago (3:0) proti Hutniku iz Krakowa. Ob enakem rezultatu za Poljake iz prve tekme je odločala razlika v točkah.

Za turnir pokalnih zmagovalcev je drugo kolo premostil Maxicono iz Parme. Z veliko lahkoto (3:0) je premagal Dynamo iz Berlina (NDR) in pri tem prepustil Nemcem samo 21 točk. Za turnir evropske zveze je bolonjski CAMST doma premagal turško Burso s 3:0. Gostje so z enakim rezultatom zmagali pred časom na svojih tleh, sinoči pa jih je pokopala razlika v točkah.

CSKA Moskva zmagal v Mariboru

MARIBOR — Odbojkarice mariborske Palome Branik so na povratni tekmi gostile CSKA iz Moskve v okviru pokala pokalnih zmagovalk. Moskovčanke so zmagale z rezultatom 3:1, ki je glede na razmerje moči silno ugoden za Mariborčanke. Prvi set se je končal s 17:15 za CSKA, v drugem pa so domačinke s 15:11 celo izenačile. S tem podvigom je Paloma dejansko potrosila vse moči in zatem dvakrat gladko klonila.

Volja ni zadostovala Turkinjam

REGGIO EMILIA — Domači ženski klub Braglia (pokal zveze) je z gladkim 3:0 odpravil turško postavo iz Ankare. Z istim izidom je Civ Civ Modena premagal Ionikos iz Aten.

Občni zbor italijanske atletske zveze

Nebiolo ali Berruti?

CAGLIARI — Danes zjutraj se bo italijanski atletski svet na občnem zboru izrekel o politiki zveze za dobo prihodnjih štirih let.

Vodstvo FIDAL se bo na občnem zboru predstavilo s ne preveč zavidljivim izkupičkom športnih in morda tudi finančnih malverzacij, ki bi terjale povsem drugačno zdravljenje s strani organov CONI-ja, ki so se doslej omejili na sumljivo neskončne preiskave.

Primo Nebiolo, pravi »boss« italijanske atletike v zadnjih 19 letih, bo imel dva konkurenta za predsedniško mesto. Medle izgledajo moči Giuliana Tosija, podpredsednika, ki je dolgo vrsto let prikladal odločitvam Nebiola in se samo v zadnjih mesecih spremenil v »skesanca«.

Pravi izziv Nebiolu je Livio Berruti, bivši olimpijski prvak v teku na 200 metrov.

Berruti že nekaj mesecev zagovarja načrt, ki bi zvezo spremenil iz cesarskega dvorca v službo v korist atletike, predvsem mladinske.

Ideje Berrutija so po zadnjih finančnih škandalih osvojile precej široko plast baze, verjetno pa je tudi med zagovorniki malo takih, ki verjamejo v

dejanske sposobnosti Berrutija kot predsednika.

Obetajo se volitve, ki naj bi dale kakih 60 odstotkov glasov Nebiolu, ostalo pa naj bi šlo Berrutiju, vendar bolj kot opomin potrjenemu predsedniku.

Ne izključujejo niti možnosti, da išče Nebiolo prestižno osebno uveljavitev, po kateri bi lahko kmalu odstopil in prepustil sodstvu, da zadevo razišče.

radio opčine

Športna nedelja na Radiu Opčine se bo pričela ob 15.30 s prenosoma nogometnih tekem Opicina - Vesna in Zarja - Primorec. Mednje bodo prispevki o tekmi odbojkaric Bora Elpro in o tekmah SZ Sloga, za košarko bo odbornik KK Bor Okretič spregovoril o težavah četrtoligaša Bora Radenska, Marko Ban pa o Jadranovem položaju po tekmi z Malagutijem. Ob 17.30 bo iz Padove neposredni prenos tekme Virtus - Jadran. Sledil pa bo prispevek iz Repna o »Igrah pod košema« v prireditvi SZ Jadran.

V drugem delu ponedeljkevega tedenskega športnega komentarja, (pričetek ob 18. uri) bo govor o gostovanju Krasovih namiznoteniških igralk na Madžarskem.

Košarka: prva jugoslovanska liga Ljubljanska Smelt Olimpija za točko boljša od Bosne

Smelt Olimpija - Bosna

87:86 (46:49)

SMELT OLIMPIJA: Tomovič, Petrovič 14, Zdovc 8, Besedič, Tovornik 5, Hauptman 14, Vilfan 16, Čurčić 5, Kotnik 25, Petranović.

BOSNA: Halinić, Izić, Popivoda, Marković, Mujanović 2, Bukva 8, Primorac 21, Mutapčić 17, Radulović 24, Mitrović 14.

LJUBLJANA — Sinočnja tekma prve jugoslovanske košarkarske lige v Tivoliju je bila do konca izredno napeta. Gosti iz Sarajeva so igrali v glavnem bolje skozi skoraj vso tekmo, domačini pa so zamujeno nadoknadili z veliko borbenostjo. Zadnja minuta igre je bila kar dramatična. Ljubljanci so vodili s točko razlike (87:86), ko je do konca manjkalo še 50 sekund. Bosna je tedaj imela žogo v posesti, Mitrović pa je akcijo nerodno zapravil in tako sta prvenstveni točki ostali domačinom.

Do velikega presenečenja pa je prišlo v Zagrebu, kjer je domača Cibona izgubila proti novosadski Vojvodini po enem podaljšku s 100:104 (46:48; 86:86).

Brez presenečenja pa sta se končali tekmi v Beogradu in Šibeniku. Na prvem srečanju je namreč domača Crvena zvezda premagala čačanskoga Borca s 103:80 (46:43). Na tekmi v Šibeniku pa je beograjski Partizan brez težav odpravil domačo Šibenko s 110:86 (52:38).

Košarka: sinoči v promocijskem prvenstvu

Zanesljiva zmaga Kontovelove ekipe

Libertas - Kontovel ES 80:92 (32:36)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Cingerla, Grilanc 5, Gregori, Sosič 2, Sterni 17, Štoka 14, Emili 11, Starc 11, Civardi 4, Čuk 28.

TRI TOČKE: Grilanc 1, Emili 1.

Kontovelovi košarkarji so sinoči v 8. kolu promocijskega prvenstva na Tržaškem povsem zasluženo v gosteh premagali moštvo Libertasa.

Naši so uspešno začeli v napadu, saj so brez težav premagovali nasprotnikovo obrambo »mož-moža« in v 10. minuti so se že vodili z 20:10. Ko pa so domačini prešli na consko obrambo, so Kontovelci imeli nekaj težav, vseeno pa so ohranili rahlo prednost.

1. kolo turnirja »Igre pod košema«

Včeraj je bilo v repenski telovadnici prvo kolo turnirja »Igre pod košema« za letnike 1980 in mlajše, na katerem nastopajo Bor, Kontovel, Polet in Sokol. Po napetih bojih sta se v prvem srečanju Bor in Sokol razšla pri neodločenem izidu 3:3, Kontovel pa je premagal Polet s 4:2.

Več o tej prireditvi v eni naših prihodnjih števil.

Hvalevredna pobuda učiteljskega sveta osnovne šole Župančič

Mladi svetoivanski šolarji so včeraj poslušali zanimivo predavanje športnega časnikarja Radia Ljubljane Stana Ureka, ki je govoril o bloškem smučanju. Prihodnje leto bomo namreč Slovenci praznovali 300. obletnico slovenskega smučanja. Že Janez Vajkard Valvazor je zapisal v Slavi Vojvodine Kranjske, da so na Bloški planoti kmetje, ki rabijo pripomoček, da po snegu dričajo in se spretnjeje premikajo po zasneženih »poljanah. Stane Urek je z pomočjo zemljevida in starih zgodovinskih slik nazorno prikazal dnevno življenje bloškega kmeta, ki je »smeči« rabil za vsakdanje opravilo. Mladi poslušalci so pozorno sledili besedam ljubljanskega gosta in mu postavili vrsto zanimivih vprašanj. Med drugim je predavatelj prikazal razvoj bloških smuč, prvih v Evropi, če izvezamo skandinavske države. Ponosni moramo biti, je dejal, na to zgodovinsko dejstvo, kajti v slovenski zaklad, poleg jezika, narodnih pesmi, navad in izročil, spada prav gotovo tudi bloška smučka. Predavanje se je končalo s prijetnim kramljanjem in željo, da bi ljubljanski gost še kdaj prišel. (Sušteršič)

Šah: osnovnošolska olimpiada V vodstvu Gregorič-Stepančič

Tjaša Gruđen iz šole Ribičič je sama na vrhu lestvice šahovskega turnirja, ki ga prireja Športna šola Trst v okviru osnovnošolske olimpiade. Po sobotnem zavrtljaju ima zdaj po šestih odigranih kolih 6 točk in je torej edina, ki ima še polno število točk. S petimi točkami ji sledi na 2. mestu Iztok Furlanič (Gregorič-Stepančič), ki je doslej edini poraz doživel prav v partiji z Gruđeno.

Boj za 3. mesto je še vedno izredno oster, saj se zanj potečuje trenutno vsaj 10 šahistov. Nekaj več možnosti imajo Gerdol, Stibel in Smotlak (vsi Gregorič-Stepančič), Kozman (Bazoviški junaki), Bandelj (Župančič) in Kafol (Finžgar) s 4,5 točke, ter Žiberna in Domjo (oba Gregorič-Stepančič), Legovini (Finžgar) in Furlani (Bazoviški junaki).

Med šolami vodi po sobotnih partijah Gregorič-Stepančič s 27 točkami, Ribičič ima 10 točk, Bazoviški junaki in Finžgar po 6,25 ter Župančič 5,5 točke.

Zadnje kolo bo v soboto, 17. t. m. (boj)

Minibasket: turnir Zini&Rosenwasser

Slovenski derbi borovcem

POLET - BOR 31:72

POLET: Petaros 5, Sosič, Franko 6, Taučer 14, Lakovič 2, Peric, Lavrenčič, Košuta, Ferfolja 4, Genardi.

BOR: Jagodic 9, Colja 2, Biagiolini, Jogan 18, Bonamore 5, Sancin 11, Kovač 2, Turk 8, Marcon 10, Požar 8, Štokelj.

Ceprav so poletovci pokazali napredek glede na prejšnje tekme, pa se razigranim borovcem niso mogli enakovredno upirati. Pri poletovcih se je dobro odrezal Taučer, pri borovcih pa Jogan.

Turnir G. Obersnel

POLET - FERROVIARIO 17:20

POLET: Sosič 2, Fonda, I, Lakovič 3, Peric 2, Petaros 8, E. Lakovič, Taučer, Grilanc, Šturman, Rebecchi 2, Corbatti, Malalan, Milič, Brundula.

Poletovci so v svoji prvi tekmi turnirja Obersnel v minibasketu (letniki 1979 in mlajši) tesno izgubili s Ferroviariom. Ker je bilo to sploh prvo uradno srečanje za večino naših minikošarkarjev, je bil njihov nastop več kot uspešen.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

ROSIZH Rag. BRUNO
RAČUNALNIKI CANON, OLIVETTI, CASIO
Pisalni stroji tudi s slovensko tastaturo
TRST — Ul. Palestrina 5 — Tel. 768059

1963

1988

Danes

Od 13 do 26 milijonov uporabnikov; od 40 milijard obračunanih kilovatnih ur v letu 1963 na preko 160 milijard danes; 120.000 milijard skupnih investicij; realno znižanje stroškov kilovatne ure za 31,2%. To so dosežki prvih 25 let delovanja, ko je ustanova ENEL postala tretje največje podjetje za električno energijo na svetu. Danes, ko smo spet dosegli ekonomsko ravnovesje in lahko napovedujemo povečanje proizvodnje električne energije, zagotavlja ENEL italijanskemu energetskega sistemu "Sistema Italia" vse potrebno za soočanje s potrebami leta 2000. Danes je ENEL pripravljen na soočanje z jutrišnjim dnem.

ENEL

Četrto stoletje energije